

KIURUVESI

Kalliojärven - Hautajärven seudun rantaosayleiskaava-alueen täydennysinventointi 2016

Teemu Tiainen
Timo Sepänmaa

Tilaja: Kiuruveden kaupunki

Sisältö

Perustiedot	3
Kohdeluettelo	6
Yleiskartat	7
Vanhoja karttoja	13
Inventointi	18
Tulos	20
Lähteet	21
Kiinteät muinaisjäännökset	22
1 KIURUVESI LEHMILAHTI	22
2 KIURUVESI KILPIMÄKI W.....	23
3 KIURUVESI KYLLÖNNIEMI 2	24
4 KIURUVESI KÄMÄRÄNLAHTI.....	24
5 KIURUVESI VARPANIEMI	25
6 KIURUVESI RAJA NRO 5	28
7 KIURUVESI RAJA NRO 21	29
Mahdolliset muinaisjäännökset	32
8 KIURUVESI LAJA TAI KOSKENNIEMI.....	32
9 KIURUVESI MEHTOLA SKATTE HEMMAN.....	34
10 KIURUVESI ERKCILÄ	35
11 KIURUVESI MATTILA	37
12 KIURUVESI HARJULA	38
13 KIURUVESI SAVIKAARRE.....	40
Muut kulttuuriperintökohteet	40
14 KIURUVESI KIURU	40
15 KIURUVESI KARANGA KRONO HEMMAN	41
16 KIURUVESI HYVÄRILÄ.....	43
17 KIURUVESI SOLDATE TORP.....	45
18 KIURUVESI TUPAHARJU GAMMLA TORPARE.....	45
19 KIURUVESI JAKOLA(JAACKOLA).....	47
20 KIURUVESI RANTANEN.....	49
21 KIURUVESI MÄKELÄ.....	50
22 KIURUVESI PIETILÄ.....	51
23 KIURUVESI JUSSILA.....	53
24 KIURUVESI TOIVOLA.....	53
25 KIURUVESI PIETILÄ.....	55
26 KIURUVESI AITTOJÄRVI.....	56
27 KIURUVESI TORPPA.....	57
28 KIURUVESI AUHTOLA	58
29 KIURUVESI AITTOJÄRVI.....	59
30 KIURUVESI SAUKKONIEMI.....	59
31 KIURUVESI VAAKSJÄRVI	61
32 KIURUVESI KERÄLÄ	62
33 KIURUVESI HUTILA.....	63
34 KIURUVESI WÄISTILÄ.....	64
35 KIURUVESI KNUUTILA.....	65
36 KIURUVESI KNUUTILA (KALLIOPELTO)	66
Irtolöytöpaikat	67

37 KIURUVESI ONNELA.....	67
38 KIURUVESI KAUPPALA	67
39 KIURUVESI KORKEALAHTI	68
40 KIURUVESI UUDIS-TIKKA.....	69
41 KIURUVESI PAJALA	69
42 KIURUVESI PENNALA.....	70
43 KIURUVESI LAPPALA	71
44 KIURUVESI POSKILAMPI.....	71
45 KIURUVESI HOLMA.....	72
46 KIURUVESI PENNALA 2.....	73
Isojakokarttojen kattavuus.....	75

Kansikuva: Raportin kohde 5 Varpaniemi. Raivausröykkiö. kaakkoon.

Perustiedot

Alue: Kiuruvesi, Kalliojärven-Hautajärven seudun rantaosayleiskaava-alue Kiuruveden lounaispuolella.

Tarkoitus: Täydentää rantaosayleiskaava-alueella vuonna 2008 tehtyä muinaisjäännösinventointia niin, että pääpaino on historiallisen ajan muinaisjäännöksissä. Selvittää kaava-alueen muinaisjäännökset ja muut kulttuurihistorialliset, suojeltavaksi katsottavat jäännökset.

Maastotyö: Touko-kesäkuun taitteessa 2016.

Kustantaja: Kiuruveden kaupunki.

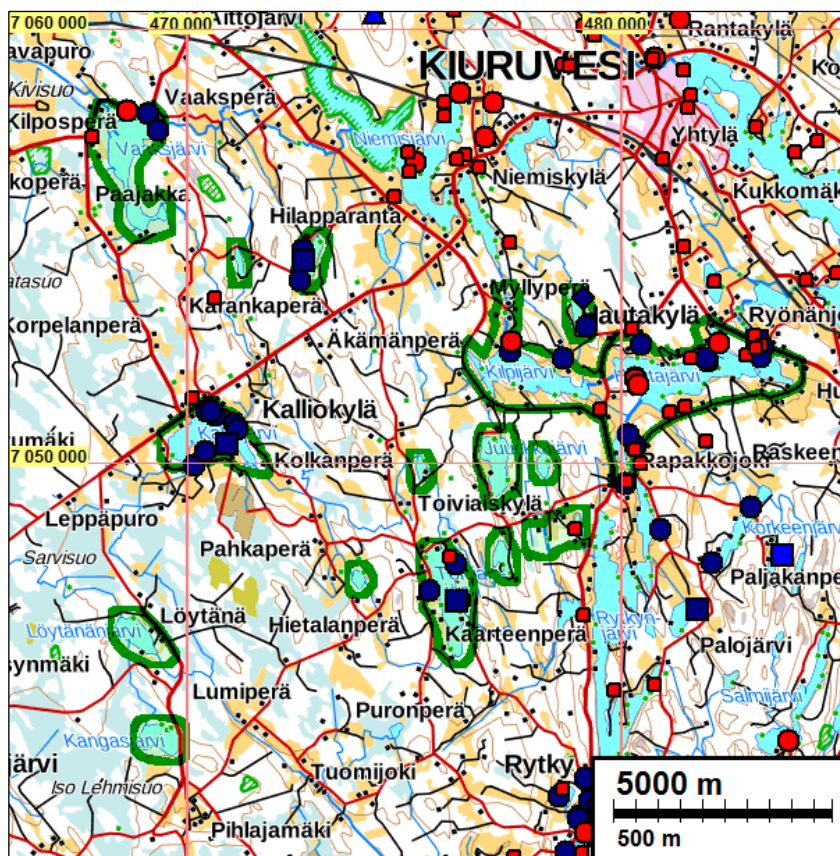
Aiemmat tutkimukset: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila ja Hannu Poutiainen 2008 inventointi.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Sepänmaa ja Teemu Tiainen.

Tulokset: Inventointialueelta tunnettiin entuudestaan neljä kiinteä muinaisjäännöstä (kivikautisia asuinpaikkoja) ja 10 kivikautisen esineen löytöpaikkaa.

Muinaisjäännösinventoinnissa havaittiin kolme uutta kiinteää muinaisjäännöstä, kuusi mahdollista muinaisjäännöstä sekä 23 muuta kulttuuriperintökohdetta. Kaikki mainitut kohteet ajoittuvat historialliseen aikaan. Kiinteistä muinaisjäännöksistä yksi on talotontti ja kaksi rajamerkkiä. Kaikki kuusi mahdollista muinaisjäännöstä ovat talotontteja samoin kuin kaikki 23 muuta kulttuuriperintökohdetta.

Kiinteitä muinaisjäännöksiä alueella on nyt yhteensä seitsemän, mahdollisia muinaisjäännöksiä kuusi, muita kulttuuriperintökohdetta 23 sekä kivikautisen esineen löytöpaikkoja 10.

Inventointialueet on merkitty vihreillä viivoilla Kiuruveden keskustan lounaispuolelle. Lähialueen muinaisjäänökset on merkattu eri symbolein.

Selityksiä: Koordinaatit ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref). Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta kesältä 2016, ellei toisin mainittu. Muinaisjäänösrekisteri on tarkastettu 05/2016. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvat: T. Tiainen ja T. Sepänmaa.

Kohteiden luokittelutermit

Arkeologisten kohteiden suojelustatuksen luokittelussa pyrimme noudattamaan Museoviraston viimeisimpiä ohjeistuksia. Ohjeet ovat historiallisen ajan osalta paikoin varsin tulkinnanvaraisia ja ajoittain muuttuvia. Käyttämämme Museoviraston ohjeistukset ovat: A) [Maaseudun historiallisten asuinpaikkojen inventointi - ohje 2015](#) ja B) [Ensimmäisen maailmansodan maalinnointeet – ohje 2015](#) ja C) Kulttuuriperintö ja kaavoitus 2015 (opas ei ole netissä, siihen viitataan ohjeistuksessa A). Niissä tapauksissa joita viimeisin ohjeistus ei käsittele tai ei anna niihin vastausta, käytämme kohteiden suojelustatuksen määrittelyssä Museoviraston v. 2009 julkaisemaa D) [Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäänökset. Tunnistaminen ja suojelu](#) -opasta. Esihistorian osalta noudatamme muinaismuistolakia ja vakiintuneita käytäntöjä. Alla olevan termistön selitykset **ovat omia tulkintojamme** Museoviraston em. oppaista.

Arkeologisessa inventoinnissa (tai muinaisjäänösinventoinnissa) käsitellään – etsitään, tutkitaan ja dokumentoidaan – ainoastaan ihmisen tekemiä vanhoja ja alkuperäisestä käytöstä poistuneita, hylättyjä jäänöksiä, joista arkeologisin menetelmin tutkimalla voidaan saada relevanttia tietoa vanhasta ihmistoinnasta (Museovirasto D).

Muinaisjäänös

Muinaismuistolain mukainen kiinteä muinaisjäänös. Maankäyttöä rajoittaa ja ohjaa muinaismuistolaki. Muinaisjäänös on tarkoin paikannettu maastonkohta ja siitä on esitetty konkreettiset todisteet. Inventoinnissa esitetty muinaisjäänösalueen raja on kuitenkin usein vain enemmän tai vähemmän tarkka arvio.

Kaavassa SM, kiinteä muinaisjäännös.

Tuhoutunut muinaisjäännös: Kiinteäksi muinaisjäännökseksi todettu maastonkohta joka on arkeologin näkökulmasta tuhoutunut. Paikalla ei ole jäljellä tutkimusarvoisia, vanhoja rakenteiden jäännöksiä tai maanalaisia kerrostumia. Paikkaa ei suojella. Ei kaavamerkintää.

Mahdollinen muinaisjäännös 1) Museovirasto A: ”Vanhoille kartoille merkityjä autioituneita asuinpaikka-kohteita on pidettävä mahdollisina muinaisjäännöksinä, vaikka havaintoja kiinteistä muinaisjäännöksistä ei ole saatu maaston pintapuolisessa tarkastelussa tai pienimuotoisessa koekuopituksessa”.
2) Vanhoilta kartoilta tai muista lähteistä paikannettu maastonkohta tai yleisöilmoituksena saatu ja luotettavaksi arvioitu tieto kohteesta, joka saattaa olla tai todennäköisesti on kiinteä muinaisjäännös, mutta jota arkeologi ei ole maastossa tarkastanut.

Ei suojella muinaismuistolailla – muinaismuistolain rajoitukset ja määräykset eivät päde kohteella. Suojelustatus on muutoin epäselvä.

Muu kulttuuriperintökohde Museovirasto A: ”Mikäli muinaisjäännöksen kriteerit eivät historiallisen ajan vanhalla kylänpaikalla täyty, kokonaan käytössä olevat alkuperäisen luonteensa ja maatalousvaltaisen elinkeinonsa säilyttäneet vanhat kylänpaikat määritetään muiksi kulttuuriperintökohteiksi”. Olemme tässä ulottaneet ohjeen koskemaan myös vanhoja yksittäistaloja ja v. 1750 vanhempia tai vanhemmiksi oletettuja torppia ohjeen D perusteella. Museovirasto C: toisen maailmansodan aikaiset varustukset. Porkkalan vuokra-alueen venäläiset varustukset ja rakenteet.

Ei suojella muinaismuistolailla – muinaismuistolain rajoitukset ja määräykset eivät päde kohteella. Museovirasto C: ”Museoviranomaiset voivat esittää, että muut kulttuuriperintökohteet suojellaan kaavassa MRL:n keinoin (132/1999). Kaavoittaja tekee päätöksen annetaanko kohteelle suojelumääräyksiä”.

Löytöpaikka

Vanhan esineen löytöpaikka (kuten esim. kivistä). Paikalla ei ole havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Ei ole kiinteä muinaisjäännös. Paikkaa ei suojella. Ei kaavamerkintää.

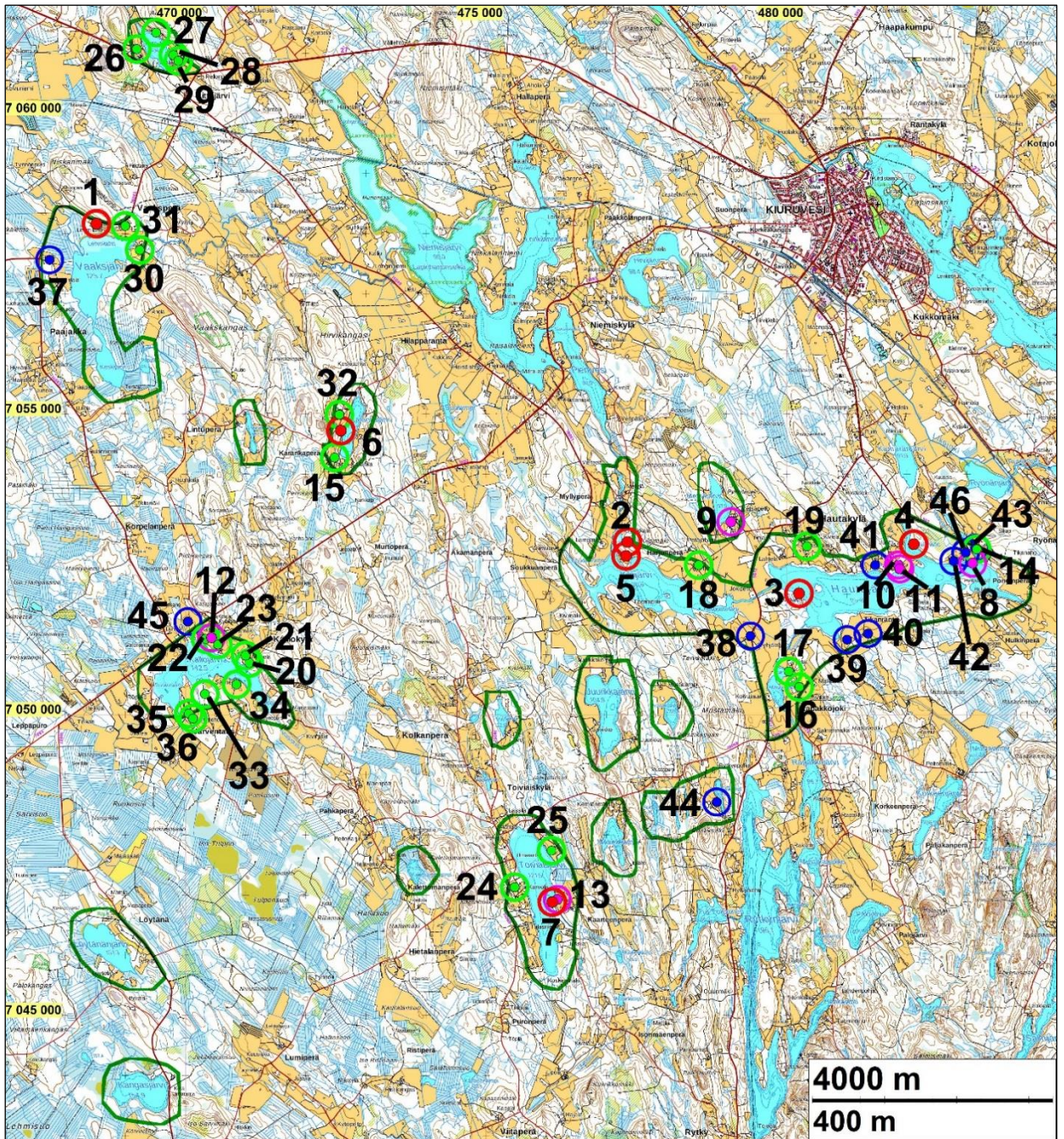

Raportin kohde 27 Torppa. Lappio on pystyssä peltoröykkiön vieressä. Länteen.

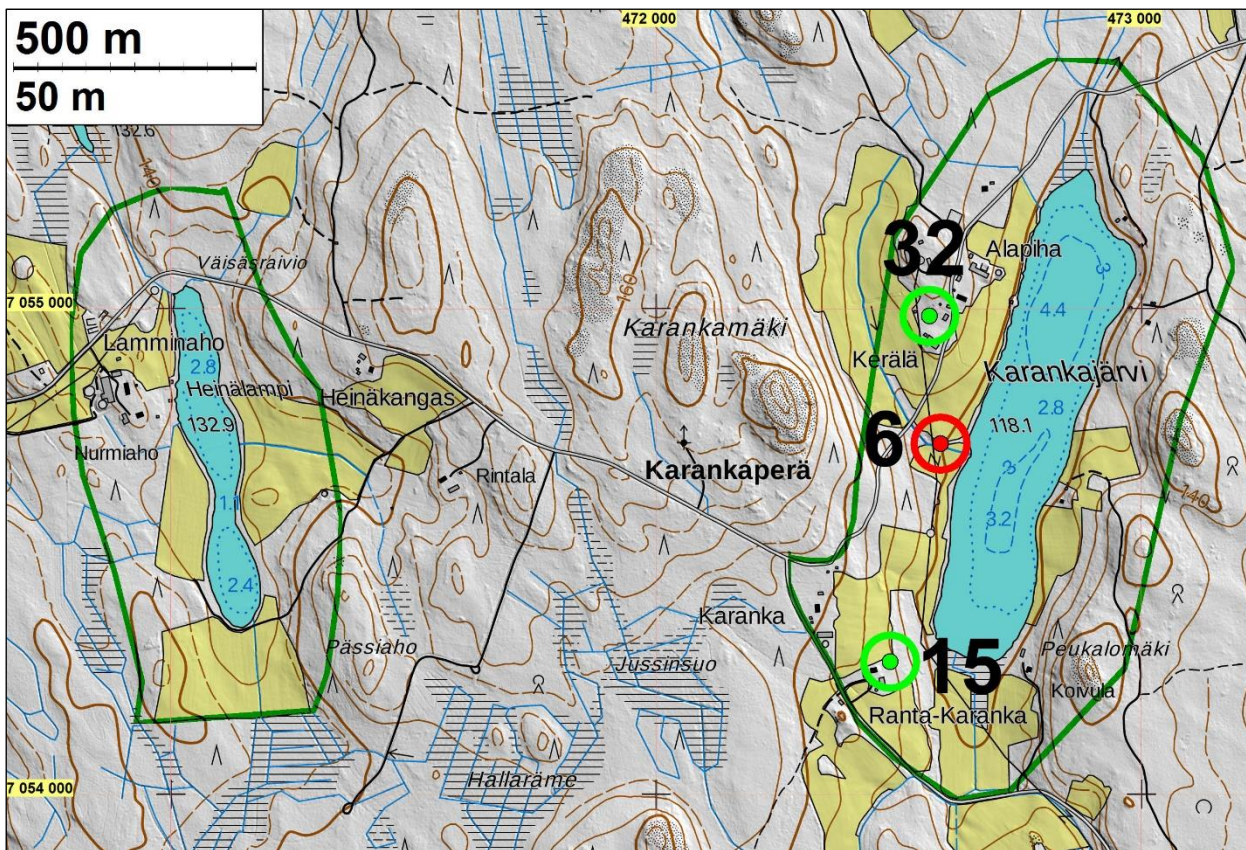
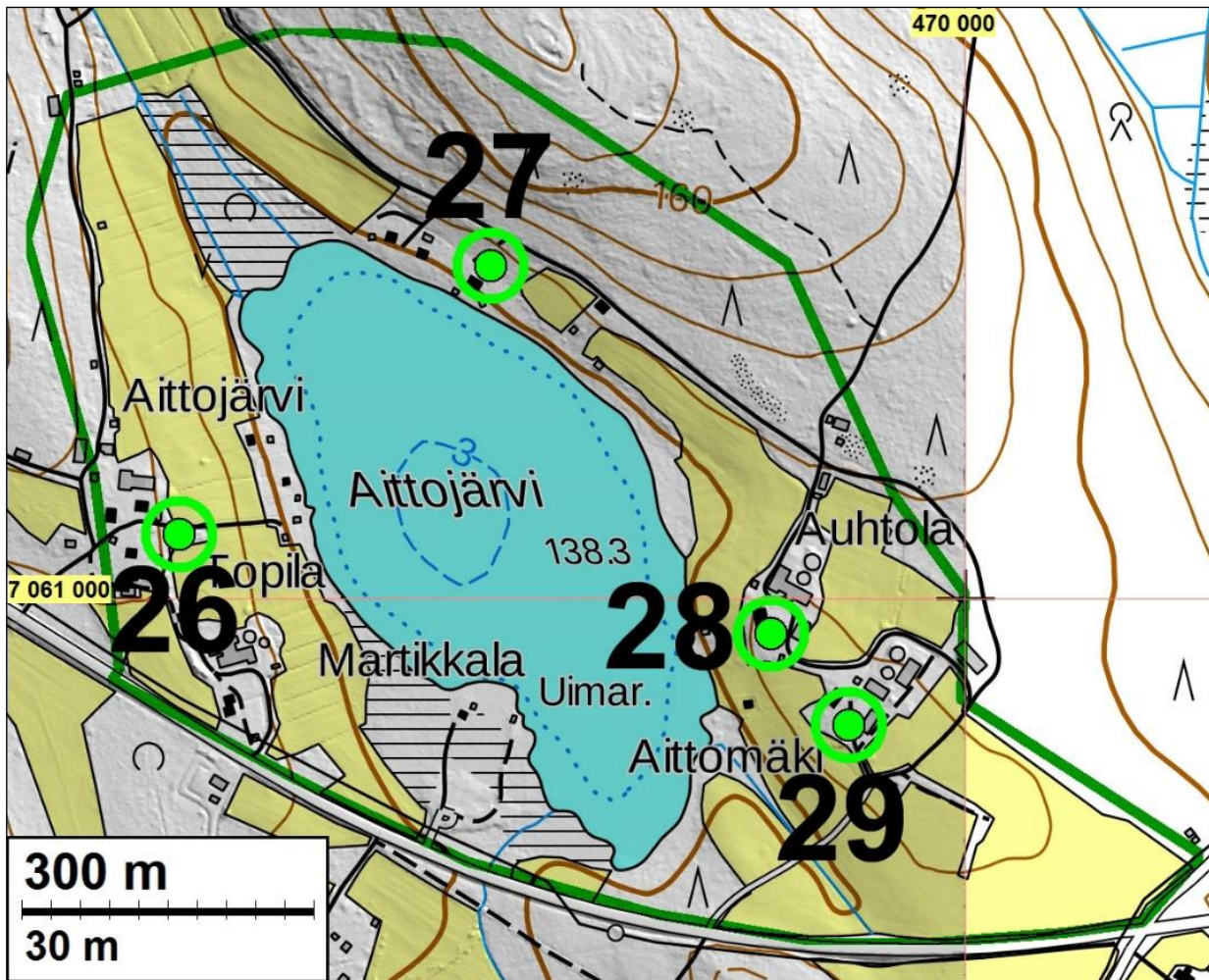
Kohdeluettelo

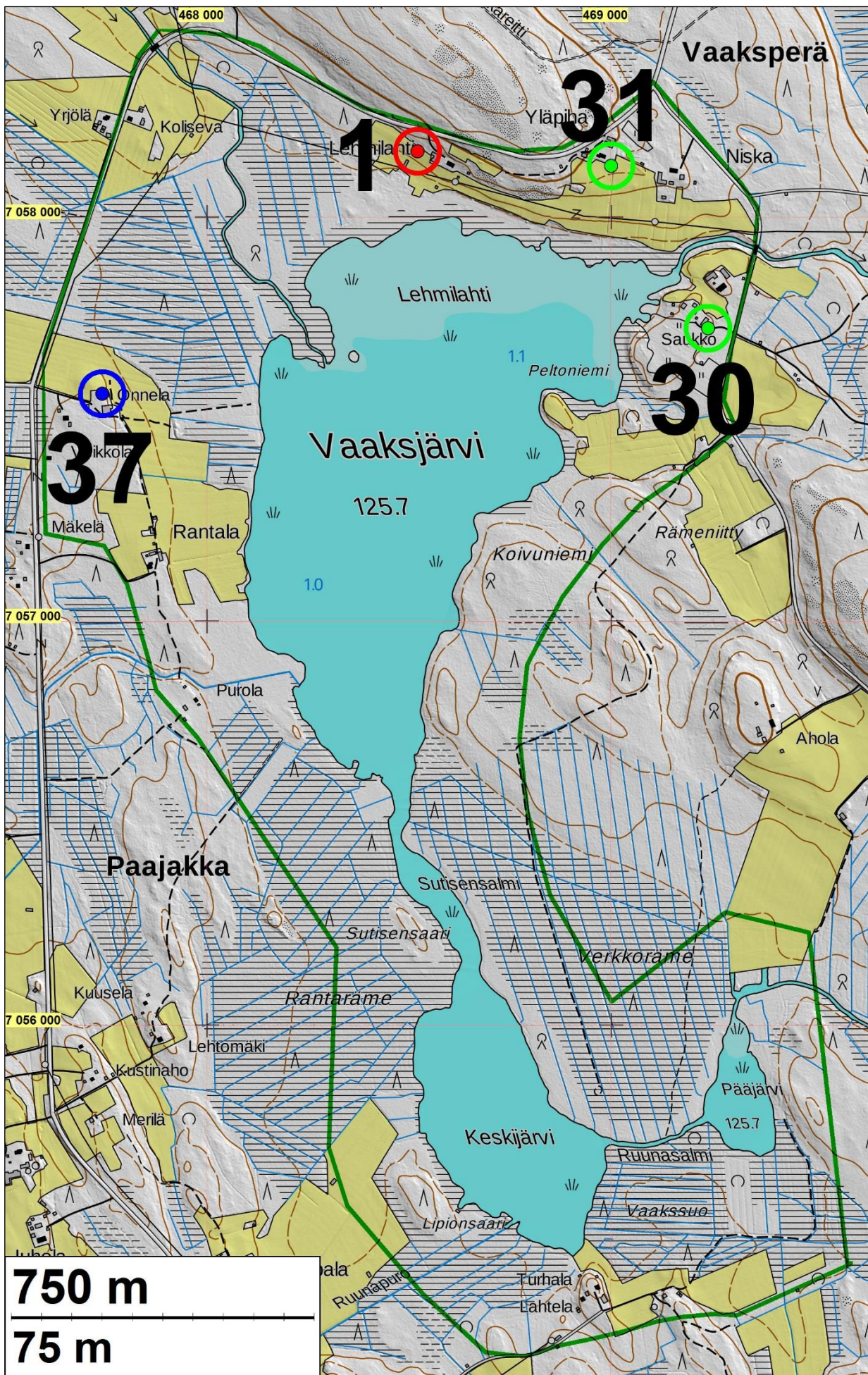
Nro	Nimi	Ajoitus	Laji	E	N
Kiinteä muinaisjäännös					
1	LEHMILAHTI	kivikautinen	asuinpaikka, talotontti	468522	7058163
2	KILPIMÄKI W	kivikautinen	asuinpaikka, talotontti	477356	7052872
3	KYLLÖNNIEMI 2	kivikautinen	asuinpaikka, talotontti	480207	7052016
4	KÄMÄRÄNLAHTI	kivikautinen	asuinpaikka, talotontti	482116	7052835
5	VARPANIEMI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	477330	7052638
6	RAJA NRO 5	historiallinen	raja	472587	7054722
7	RAJA NRO 21	historiallinen	raja	476101	7046883
Mahdollinen muinaisjäännös					
8	LAJA TAI KOSKENNIEMI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	483093	7052518
9	MEHTOLA SKATTE HEMMAN	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	479072	7053205
10	ERKCILÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	481856	7052487
11	MATTILA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	481881	7052421
12	HARJULA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470433	7051276
13	SAVIKAARRE	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	476184	7046924
Muu kulttuuriperintökohde					
14	KIURU	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	483161	7052752
15	KARANGA KRONO HEMMAN	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	472483	7054273
16	HYVÄRILÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	480211	7050459
17	SOLDATE TORP	historiallinen	asuinpaikka, torppa	480034	7050716
18	TUPAHARJU GAMMLA TOR-PARE	historiallinen	asuinpaikka, torppa	478537	7052486
19	JAKOLA(JAAKKOLA)	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	480338	7052799
20	RANTANEN	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	471067	7050857
21	MÄKELÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	471004	7050983
22	PIETILÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470338	7051258
23	JUSSILA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470542	7051165
24	TOIVOLA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	475477	7047131
25	PIETILÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	476091	7047739
26	AITTOJÄRVI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	469193	7061066
27	TORPPA	historiallinen	asuinpaikka, torppa	469513	7061342
28	AUHTOLA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	469801	7060964
29	AITTOMÄKI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	469881	7060870
30	SAUKKONIEMI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	469241	7057725
31	VAAKSJÄRVI	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	469001	7058127
32	KERÄLÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	472564	7054985
33	HUTILA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470326	7050342
34	WÄISTILÄ	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470848	7050502
35	KNUUTILA	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470057	7050019
36	KNUUTILA (KALLIOPELTO)	historiallinen	asuinpaikka, talotontti	470057	7050019
Irtolöytöpaikka					
37	ONNELA	kivikautinen	löytö	467742	7057563
38	KAUPPALA	kivikautinen	löytö	479397	7051306
39	KORKEALAHTI	kivikautinen	löytö	481007	7051246
40	UUDIS-TIKKA	kivikautinen	löytö	481356	7051346
41	PAJALA	kivikautinen	löytö	481476	7052485
42	PENNALA	kivikautinen	löytö	482776	7052555
43	LAPPALA	kivikautinen	löytö	483136	7052765
44	POSKILAMPI	kivikautinen	löytö	478837	7048547
45	HOLMA	kivikautinen	löytö	470041	7051546
46	PENNALA 2	kivikautinen	löytö	482976	7052695

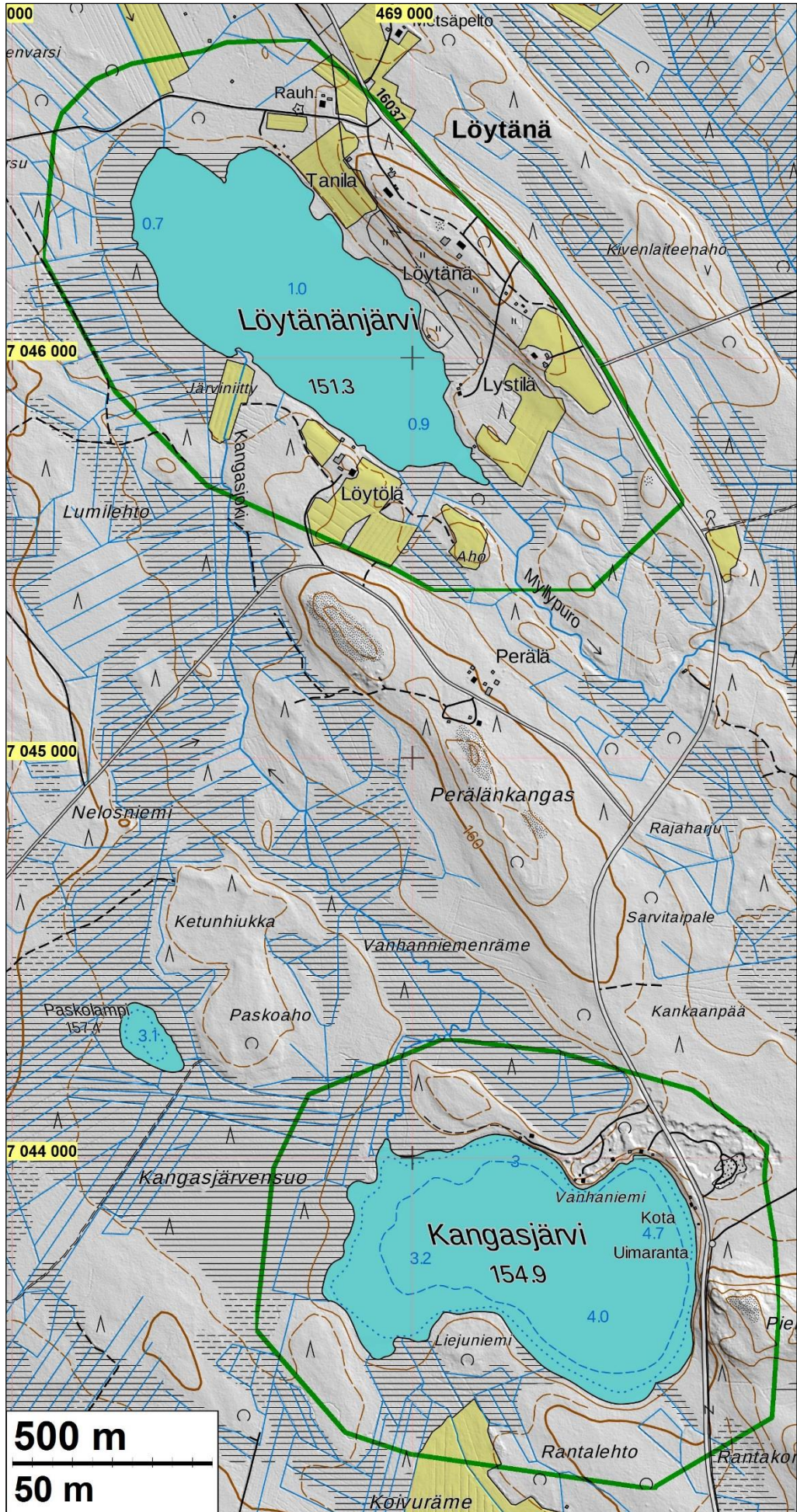
Yleiskartat

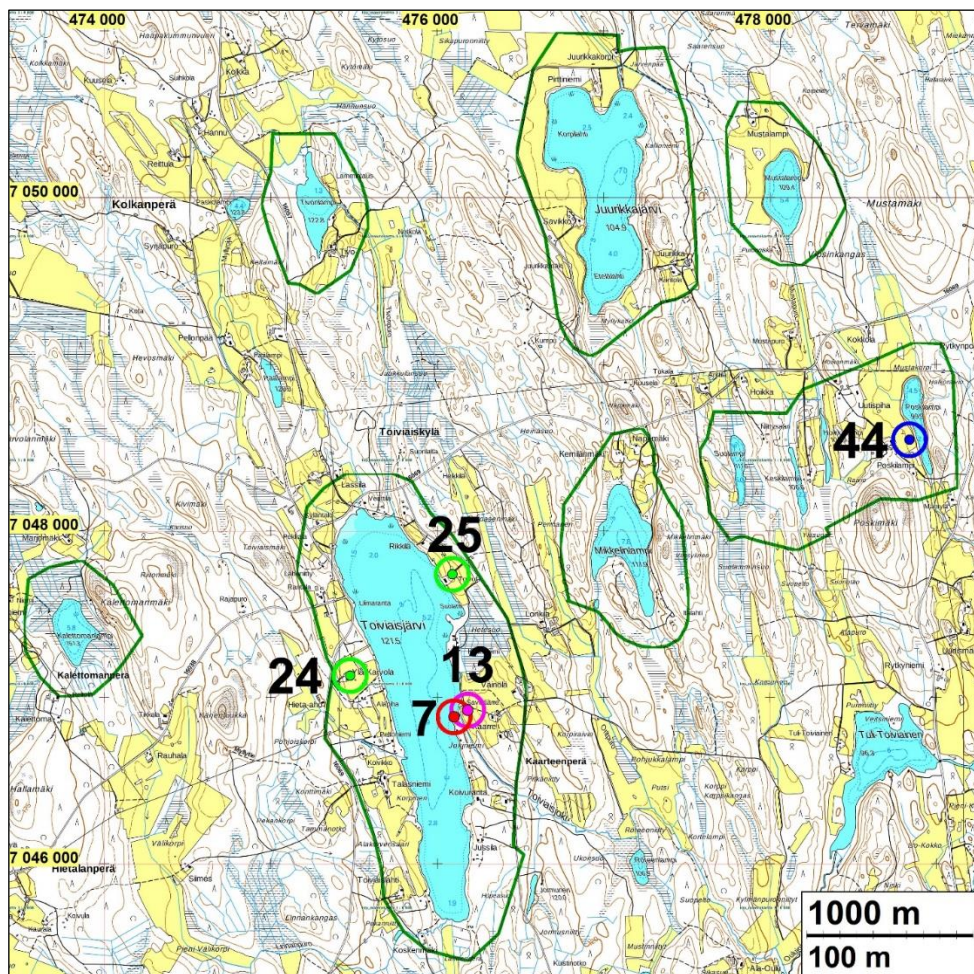
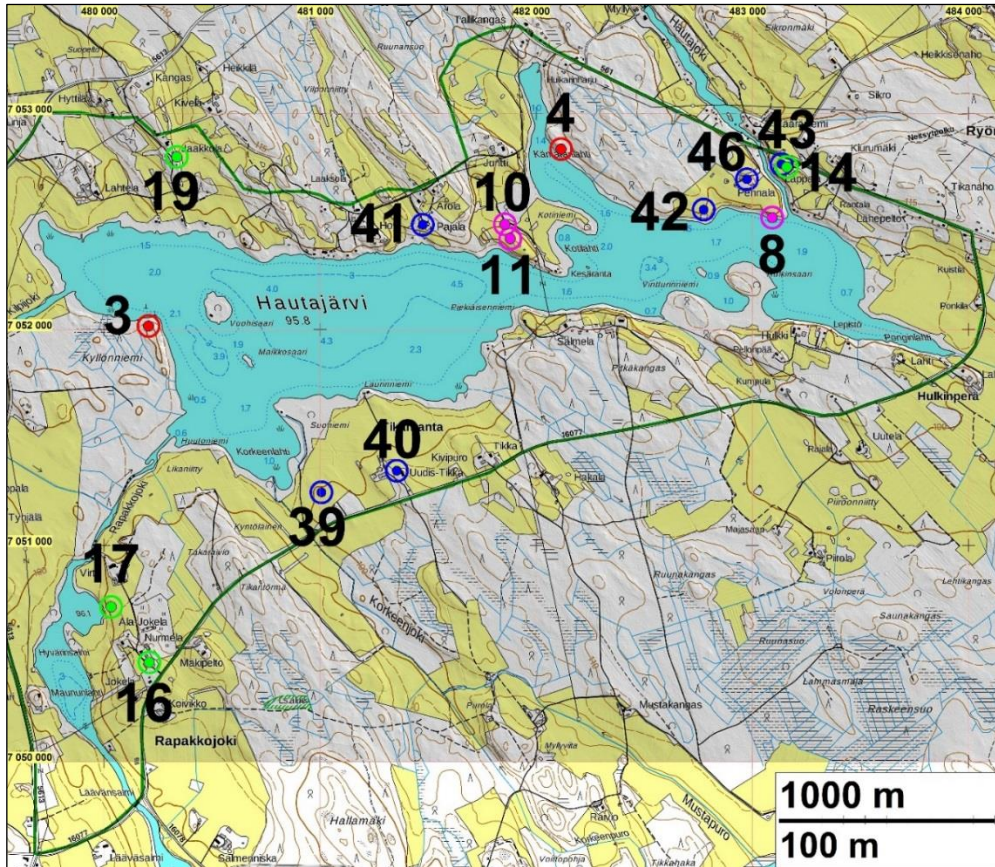

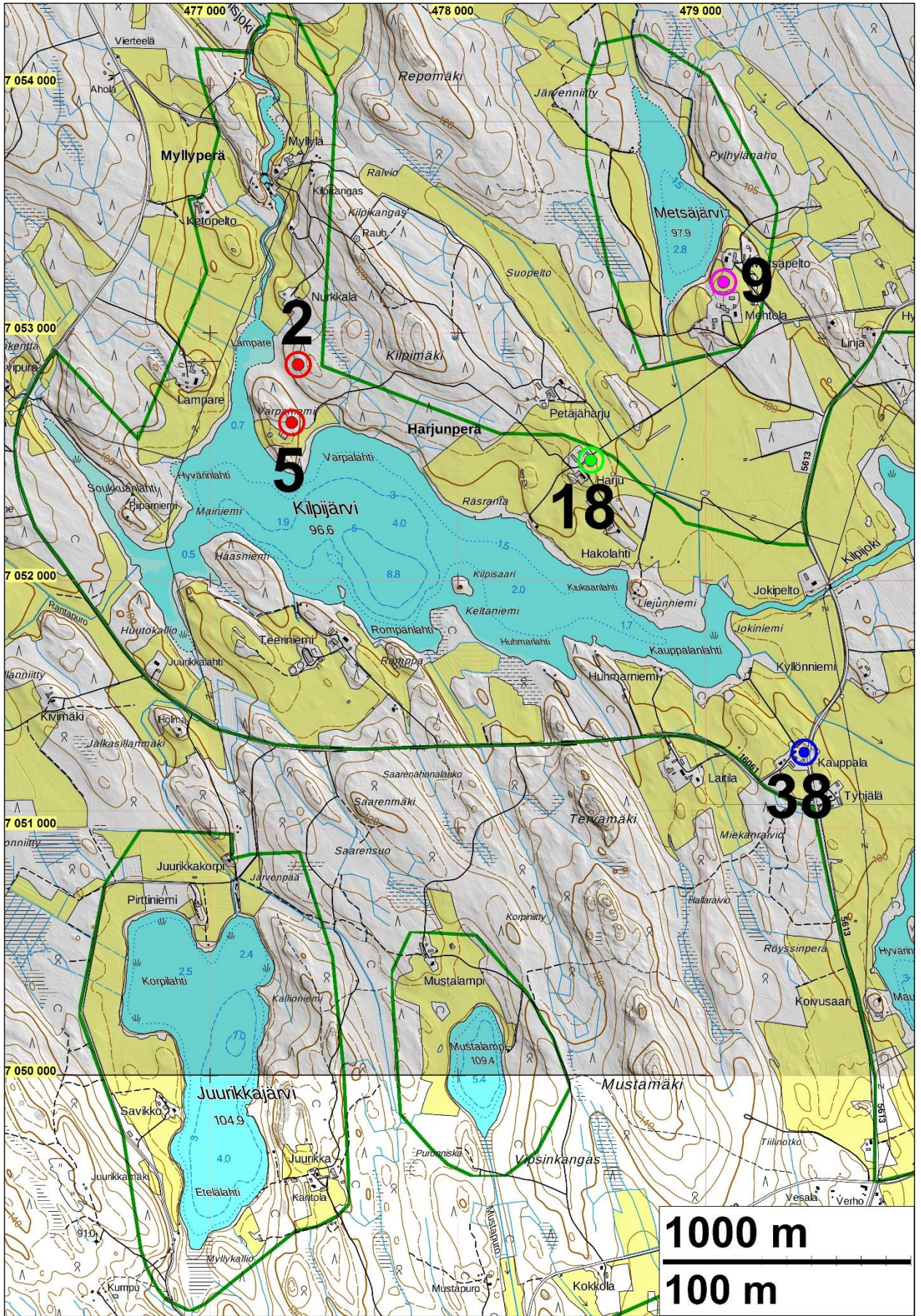
Inventointialueet on merkattu karttaan vihreillä viivoilla. Numerot vastaavat tämän raportin kohdenumerointia. *Kiinteä muinaisjäänös* punainen piste, *mahdollinen muinaisjäänös* vaalean punainen piste, *muu kulttuuriperintökohde* vihreä piste ja *löytöpaikka* sininen piste.

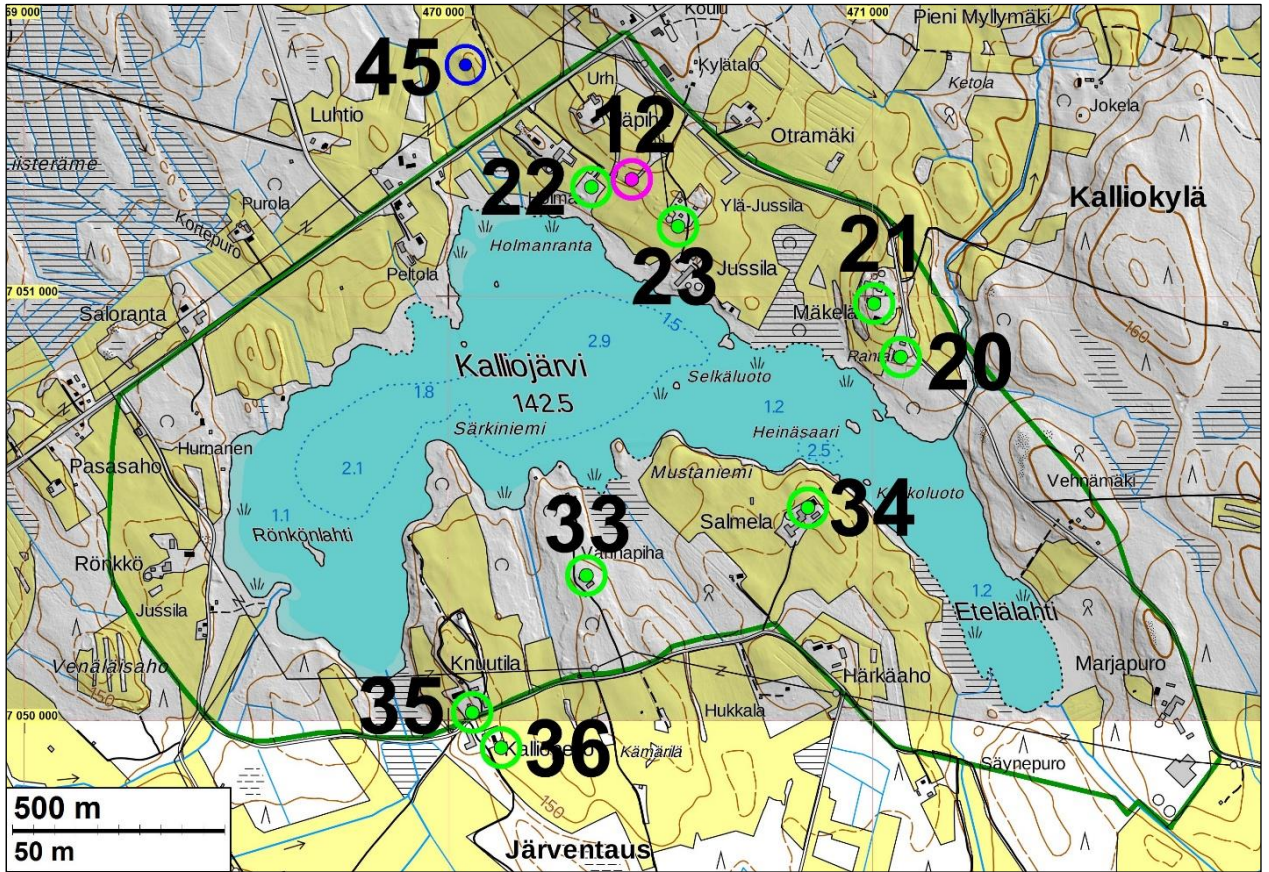

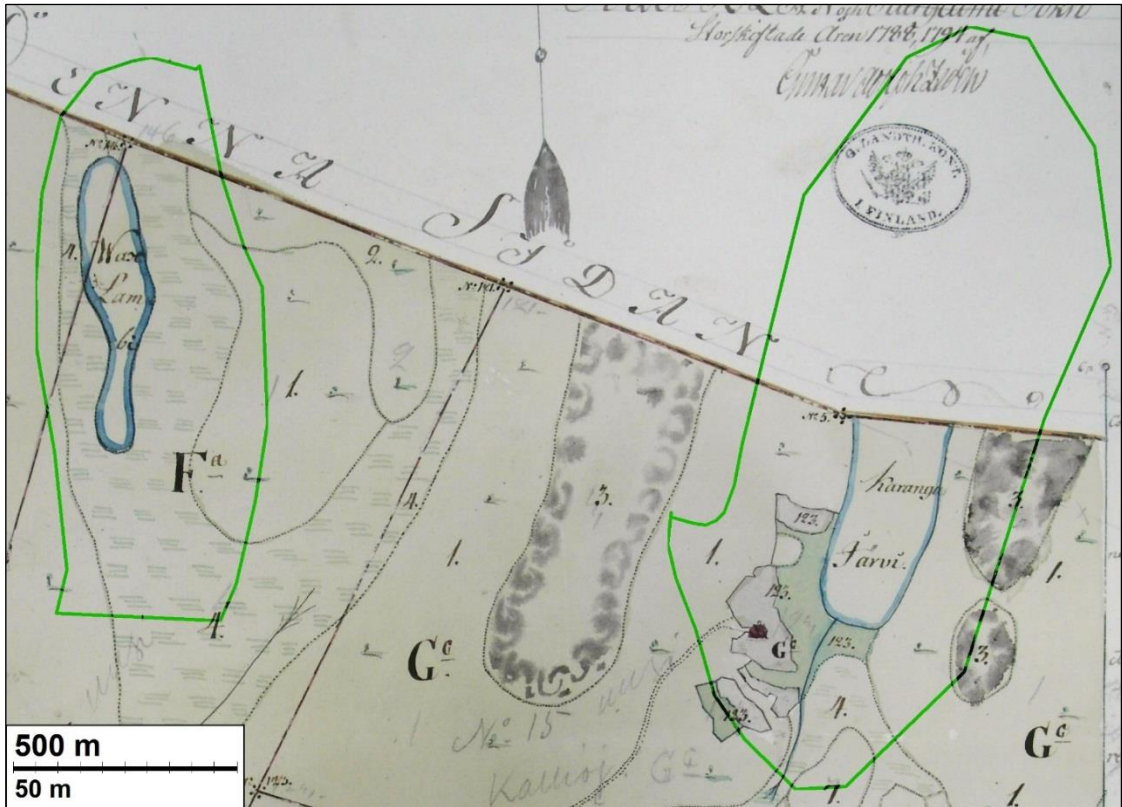

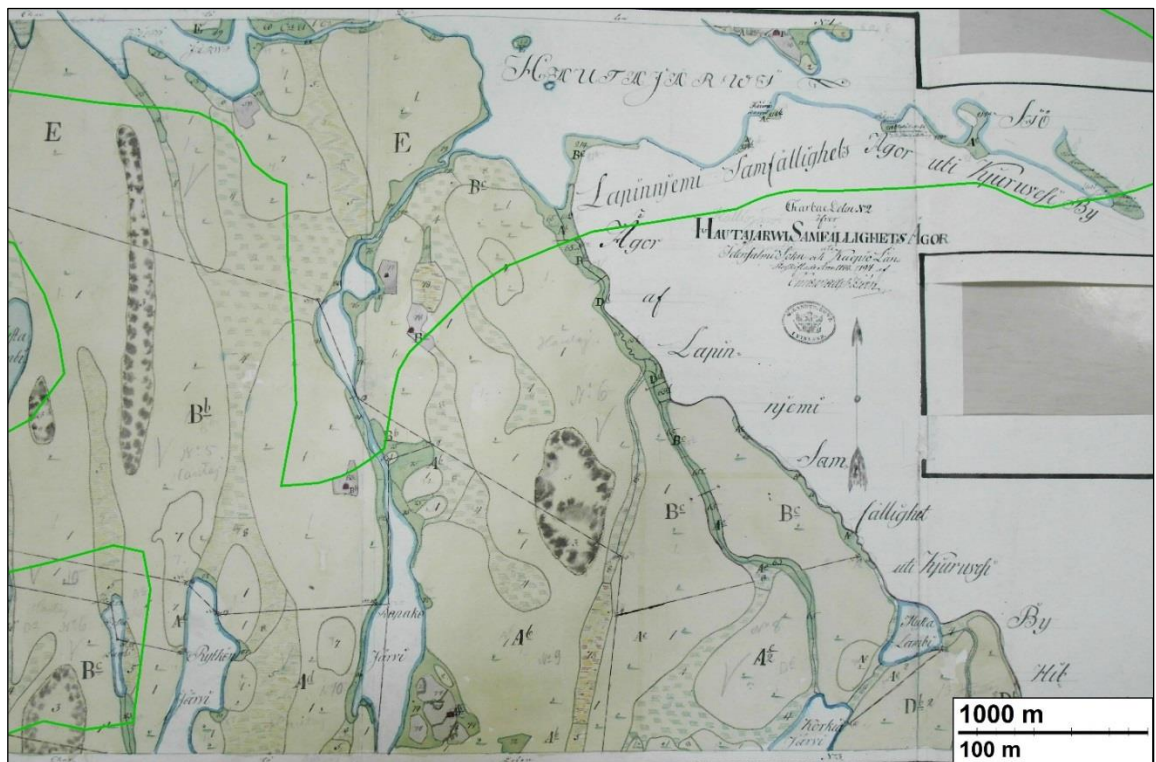
Vanhoja karttoja

Inventointialueen itälaitaa eli Hautajärven itäosa. Inventointialueen raja on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1780 isojakokartasta (D13:3/8-15 Kiuruvesi; N:ot 10-18 ja 21-27, isojaonkarta, pöytä- ja jakokirja).

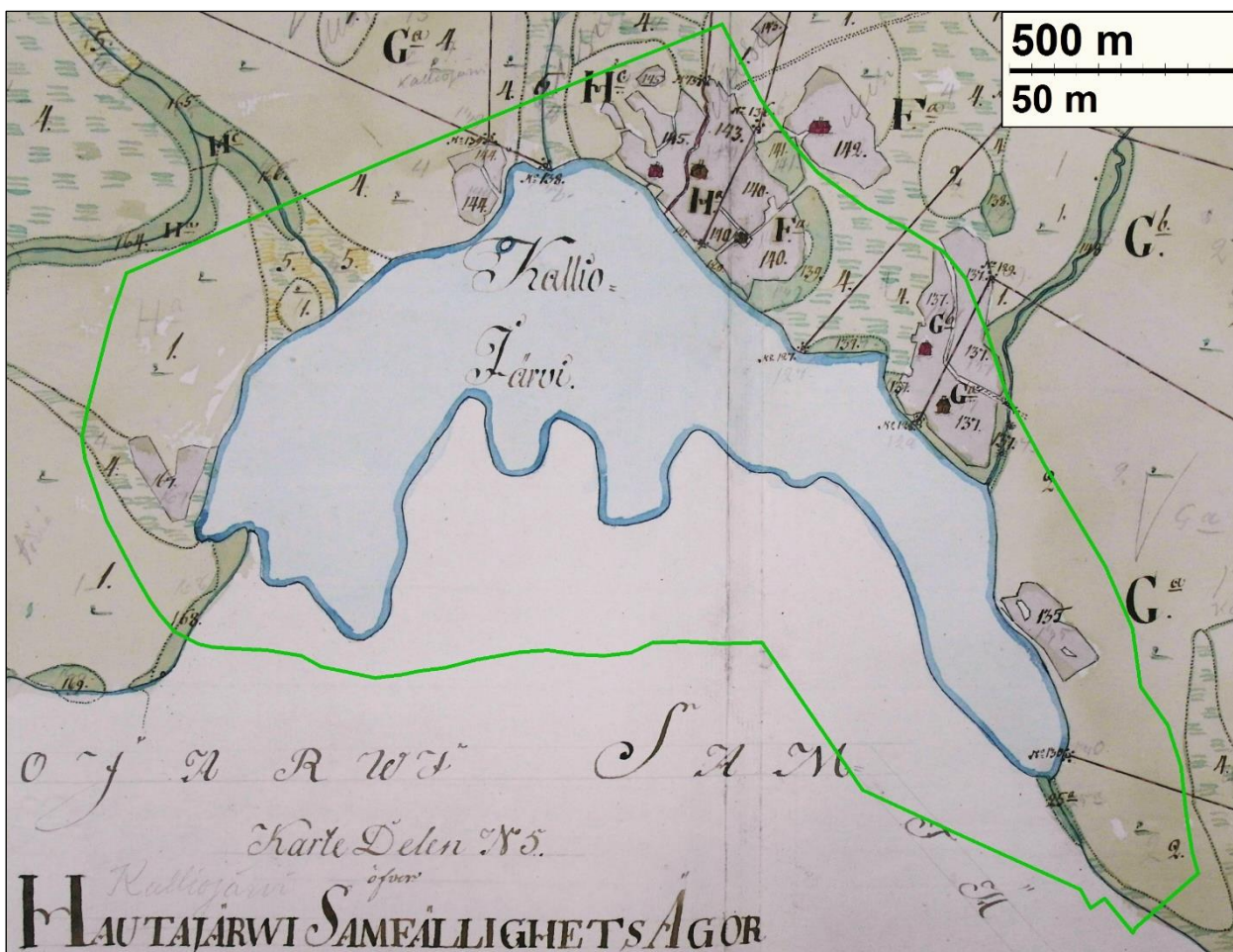
Inventointialueen keskiosaa, Heinälampi ja Karankajärven eteläosa. Inventointialue on merkattu vihreällä viivalla. Oten vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalkhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

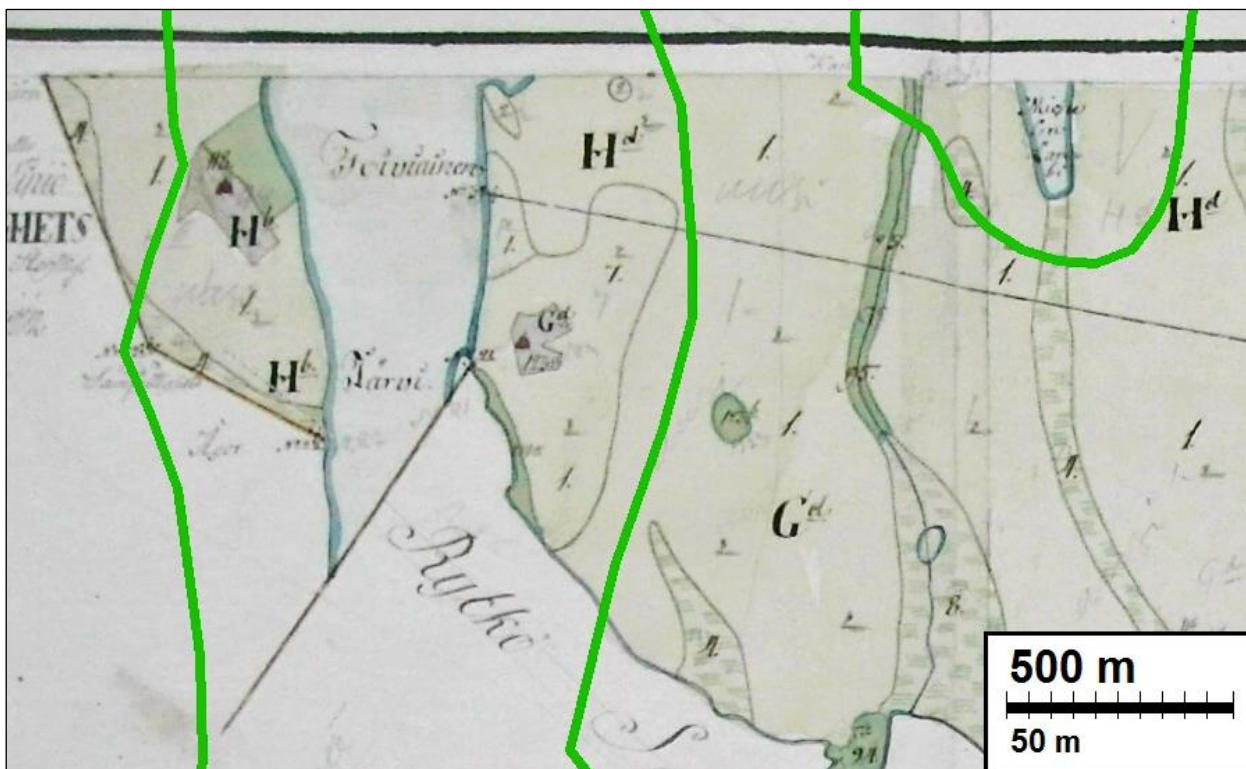
Inventointialueen itäosaa, Hautajärven etelälaita kartan koilliskulmassa. Inventointialueiden rajat on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalkhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

Inventointialueen koillisosaa. Hautajärvi näkyy kartan oikeassa alakulmassa, Kilpjärvi vasemmassa. Inventointialueiden rajat on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kallhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

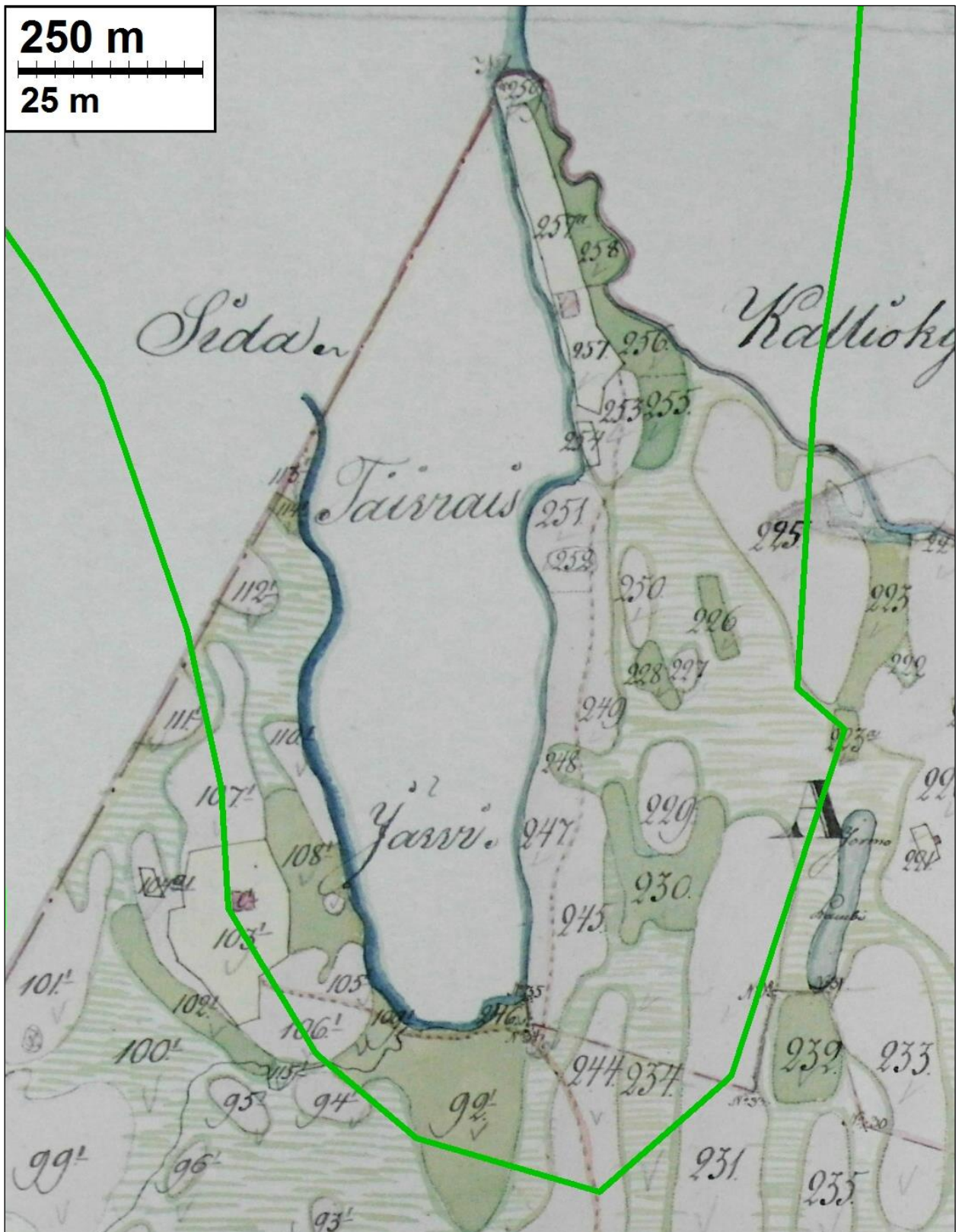
Inventointialueen keskisen länsilaita, Kalliojärvi. Ote vuoden Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kallhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

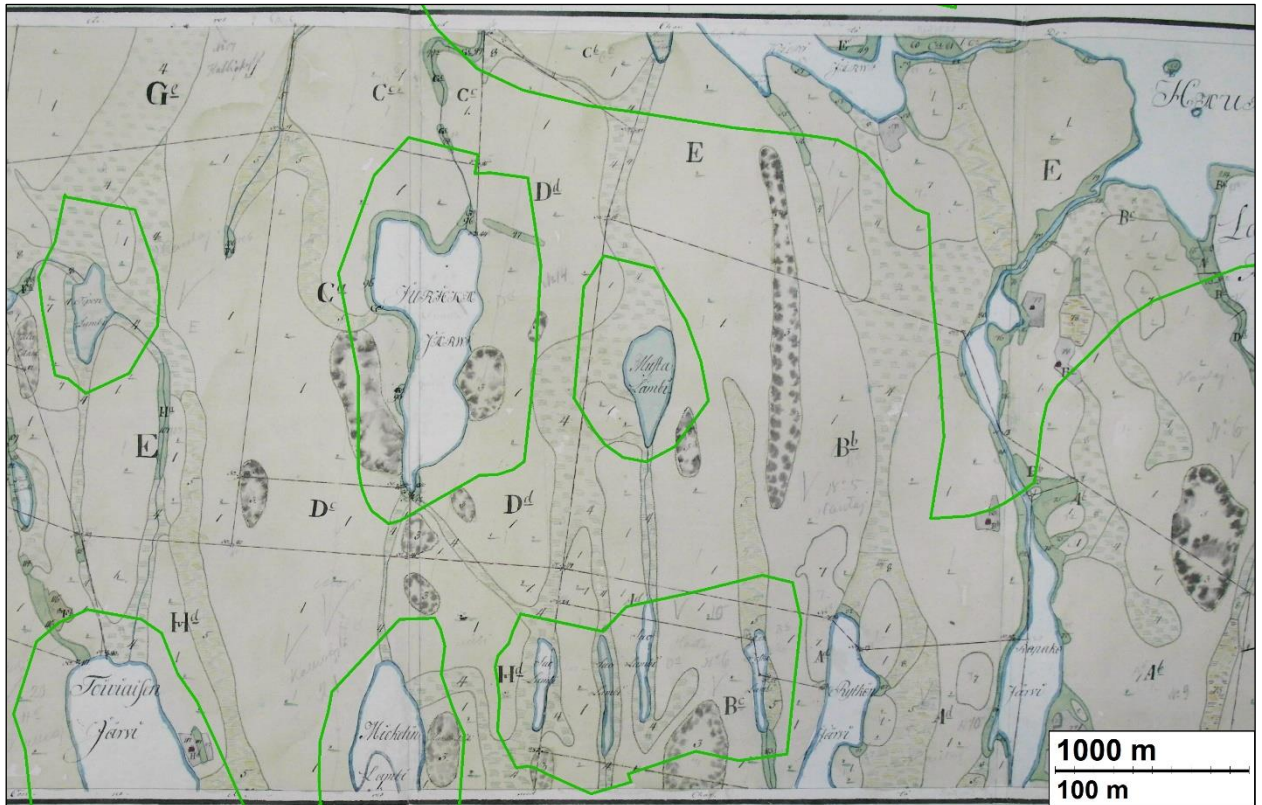
Inventointialueen kaakkoislaitaa, vasemman puoleinen järvi on Toiviaisjärvi. Alueiden rajat on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

Inventointialueen itälaitaa. Kartassa näkyy Hautajärven etelälaita ja osa pohjoisrannasta. Inventointialueen raja on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kalliokylässä).

Inventointialueen kaakkoislaitaa, Toivaisjärven eteläosa. Inventointialueen raja on merkattu vihreällä viivalla. Ote vuoden 1832 isojakokartasta (D13b:15/1-16 Rytky; N:ot 1-9, isojaonkarta, karttaselitelmä jakokirja ja pyykkiselitelmä).

Inventointialueen keskiosaa, alueen rajat on merkattu vihreillä viivoilla. Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kallio kylässä).

Inventointi

Kiuruveden kunnassa on vireillä Kalliojärven – Toiviaisjärven – Hautajärven rantaosayleiskaava-työ. Kaavahankkeeseen liittyvä muinaisjäänösinventointi on tehty vuonna 2008 (Mikroliitti Oy, T. Jussila & H. Poutiainen), jolloin historiallisen ajan muinaisjäänöksiin kiinnitettiin nykyistä huomattavasti vähemmän huomiota. Sitten muinaismuistolain suojelun piiriin kuuluvaksi on määritelty uusia historiallisen ajan muinaisjäänöstyyppisiä ja inventointimenetelmät ovat kehittyneet. Kiuruveden kunta tilasi kaava-alueen muinaisjäänösinventoinnin täydennyksen (pääpaino historiallisessa ajassa) Mikroliitti Oy:tä. Inventoinnista vastasivat Timo Sepänmaa ja Teemu Tiainen ja sen maastotyöt tehtiin touko-kesäkuun taitteessa 2016.

Kaava-alue käsittää 16 erillistä aluetta, pitäen sisällään 22 järveä tai lampea. Alueet sijoittuvat Kiuruveden keskustaajaman länsi-, lounais- ja eteläpuolelle. Suurimmat järvet alueella ovat Kilpi- ja Hautajärvi (96,6 m mpy ja 95,8 m mpy), Toiviaisjärvi (121,5 m mpy) ja Kalliojärvi (142,5 m mpy). Järvien ja lampien rantojen ominaispiirteinä ovat pellot ja soiset alueet. Valtaosa rantaosayleiskaava-alueesta on viljelyksessä tai laitumena olevaa peltoa – metsäalueita alueella ei juurikaan ole.

Muinaisjäänösinventoinnin valmisteluvaiheessa Maanmittaushallituksen laserkeilausaineistosta laaditut maastomallit tarkastettiin mahdollisten arkeologisesti mielenkiintoisten maarakenteiden ja pinnanmuotojen havaitsemiseksi. Laserkeilausaineisto ei kattanut koko inventointialuetta (tarkastettu 05/2016). Alueen kaakkoisosan (Toiviaiskylän alue) jäi laserkeilausaineiston ulkopuolelle kokonaisuudessaan, samoin pienet osat Hautajärven etelälaitaa, Aittojärven itäosaa sekä Kalliojärven eteläosaa.

Muinais-Saimaan korkein ranta on alueella n. 117–116 m mpy. korkeustasolla. Sen yläpuolelta, n. 140–145 m korkeustasolle asti on mahdollista löytää Itämeren Ancylusjärvivaiheen aikaisia asuinpaikkoja. Moni alueen pienjärvi on siis jossain esihistorian vaiheessa ollut osana Saimaata ja kaikki järvet osana Ancylusjärveä - jotkin, kuten Kalliojärvi, vain varsin lyhyen aikaa.

Entuudestaan kaava-alueelta tunnettiin neljä kiinteää muinaisjäännettä (kivikautisia asuinpaikkoja) sekä 10 irtolöytöä (kivikauteen ajoittuvia yksittäisen esineen löytöpaikkoja). Nämä kohteet sijoittuvat Kilpi- ja Hautajärven alueelle, poikkeuksena ainoastaan Vaaksjärven asuinpaikka ja irtolöytö sekä Kalliojärven ja Poskilammen irtolöydöt.

Kiuruveden kylä mainitaan yhdeksi Pohjois-Savon kylistä vuonna 1627, jolloin se kuului lialmen kirkkopitäjään. Ensimmäinen kirkko rakennettiin Kiuruveden kylään 1767 – kirkon paikka on epäilemättä valikoitunut kylän koon perusteella alueen suurimpaan kylään.

Vanhat talotontit paikannettiin vuosina 1780–1794 ja 1780–1788 laadituista isojakokartoista. Isojakokartat hankittiin inventoinnin valmisteluvaiheessa Kansallisarkistosta, mistä ei kuitenkaan löydetty koko inventointialueen 1700-luvun loppuun ajoittuvia karttoja. Arkistosta hankitut isojakokartat kattavat suurimman osan inventointialueesta – vain alueen luoteisosan Aitto-, Vaaks- ja Keskijärvi sekä lounaisosan Löytänän- ja Kangasjärvi ja Kalettomanlampi jäävät niiden kattavuuden ulkopuolelle. Isojakokarttojen kattavuuden ulkopuolisten alueiden historiallinen asutus tarkastettiin vuoden 1847 pitäjänkartoista – samoilta kartoilta tarkastettiin myös isojakokarttojen kattamat alueet.

Inventointialueella ei ole historiallisella ajalla sijainnut useiden talojen muodostamia ryhmäkyliä vaan kaikki alueen talot ovat olleet yhden talon muodostamia talotontteja. Yksittäisiä talotontteja vanhoilta kartoilta paikannettiin 29. Vanhoja talotontit ovat jakautuneet ympäri kaava-alueetta, joskin selvät talotontti keskittymät sijaitsevat Hautajärven itäosassa sekä Kalliojärven pohjoispuolella. Inventoinnin perusteella vanhoista talotonteista yksi on kiinteä muinaisjäännettö ja se sijaitsee täysin autioituneena Kilpijärven Varpaniemessä (raportin kohde 5 Varpaniemi). Talotonteista kuusi on mahdollisia muinaisjäännettöjä – ne paikantuivat inventoinnin aikana viljelyksessä oleville pelloille, eikä niiden kohdalla voitu tehdä luotettavia havaintoja. Talotonteista 23 todettiin kuuluvaksi luokkaan muu kulttuuriperintökohde. Kyseiseen luokkaan kuuluvat talotontit sijaitsevat edelleen asuttujen talojen/tilojen kohdalla, jotka ovat säilyttäneet alkuperäisen luonteensa ja maatalousvaltaisen elinkeinonsa. Muiden kulttuuriperintökohteiden kohdalla huomioitiin myös modernin maankäytön mahdolliset vaikutukset kohteeseen.

Hautajärven eteläpuolta. Kuvattu itä-koilliseen.

Hautajärven koilliskulmaa. Kuvattu kaakkoon.

Vanhoilta kartoilta paikannettiin talotonttien lisäksi useita kylien rajoilla sijaitsevia nimettyjä rajapisteitä. Näistä kaksi, (raportin kohteet 6 Raja nro 5 ja 7 Raja nro 21) todettiin maastossa kiinteiksi muinaisjäänöksiksi. Muut rajamerkit olivat tuhoutuneet teiden rakentamisen sekä ojien ruoppaamisen yhteydessä. Vanhojen karttojen mukaan ainoat alueella sijainneet vesimyllyt paikannettiin Kalliojärven koillispuolen lasku-uomaan – maastossa myllyistä ei havaittu jälkeäkään. Inventoinnin maastotöitä ohjasti suurimmaksi osaksi vanhoilta kartoilta tehdyt havainnot. Maastotyöt ohjautuivat myös entuudestaan tunnettujen, muinaisjäänösrekisterissä olevien, kohteiden perusteella sekä laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin havaintojen perusteella.

Tulos

Kalliojärven – Toiviaisjärven – Hautajärven rantaosayleiskaava-alueelta tunnettiin aiemmin neljä kiinteää muinaisjäänöstä (kivikautisia asuinpaikkoja) ja 10 kivikautisen esineen löytöpaikkaa.

Kaava-alueen täydennysinventoinnissa (historiallinen aika) havaittiin kolme uutta kiinteää muinaisjäänöstä, kuusi mahdollista muinaisjäänöstä sekä 23 muuta kulttuuriperintökohdetta. Havaituista kiinteistä muinaisjäänöksistä yksi on talotontti ja kaksi rajamerkkiä. Kaikki kuusi mahdollista muinaisjäänöstä ovat talotontteja samoin kuin kaikki 23 muuta kulttuuriperintökohdetta.

Kesällä 2016 suoritetun muinaisjäänösinventoinnin jälkeen alueella sijaitsee seitsemän kiinteää muinaisjäänöstä, kuusi mahdollisia muinaisjäänöstä, 23 muuta kulttuuriperintökohdetta sekä 10 kivikautisen esineen löytöpaikkaa.

5.8.2016

Teemu Tiainen

Lähteet

Jussila, Timo & Poutiainen, Hannu. [Kiuruvesi Kalliojärven – Toiviaisjärven – Hautajärven seudun ranta-osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2008.](#)

Vanhat kartat:

ISOJAKOKARTAT

D13:1/1-16 Hautakylä; N:ot 1-15 tässä kylässä sekä N:ot 9-11 ja 13–21 Kalhokylässä, isojaonkartta, pöytäkirja ja jakokirja sekä pyykkiselitys ynnä jakokirja talolle N:o 12 Kallio-
kylässä (1780–1794).

D13:3/8-15 Kiuruvesi; N:ot 10–18 ja 21–27, isojaonkartta, pöytä- ja jakokirja (1780–1788).

D13b:15/1-16 Rytky; N:ot 1-9, isojaonkartta, karttaselitelmä jakokirja ja pyykkiselitelmä (1830–1846).

PITÄJÄNKARTAT v.1847

3323 02, 3323 03, 3323 04, 3323 05 ja 3323 08 + 11.

PERUSKARTAT vuosilta 1972, 1991–92

3323 02, 3323 03, 3323 04, 3323 05 ja 3323 08.

Kiinteät muinaisjäännökset

1 KIURUVESI LEHMILAHTI

Mjtunnus: 263010011
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7058 163 E: 468 522 Z: 130
 P: 7061 120 I: 3468 681

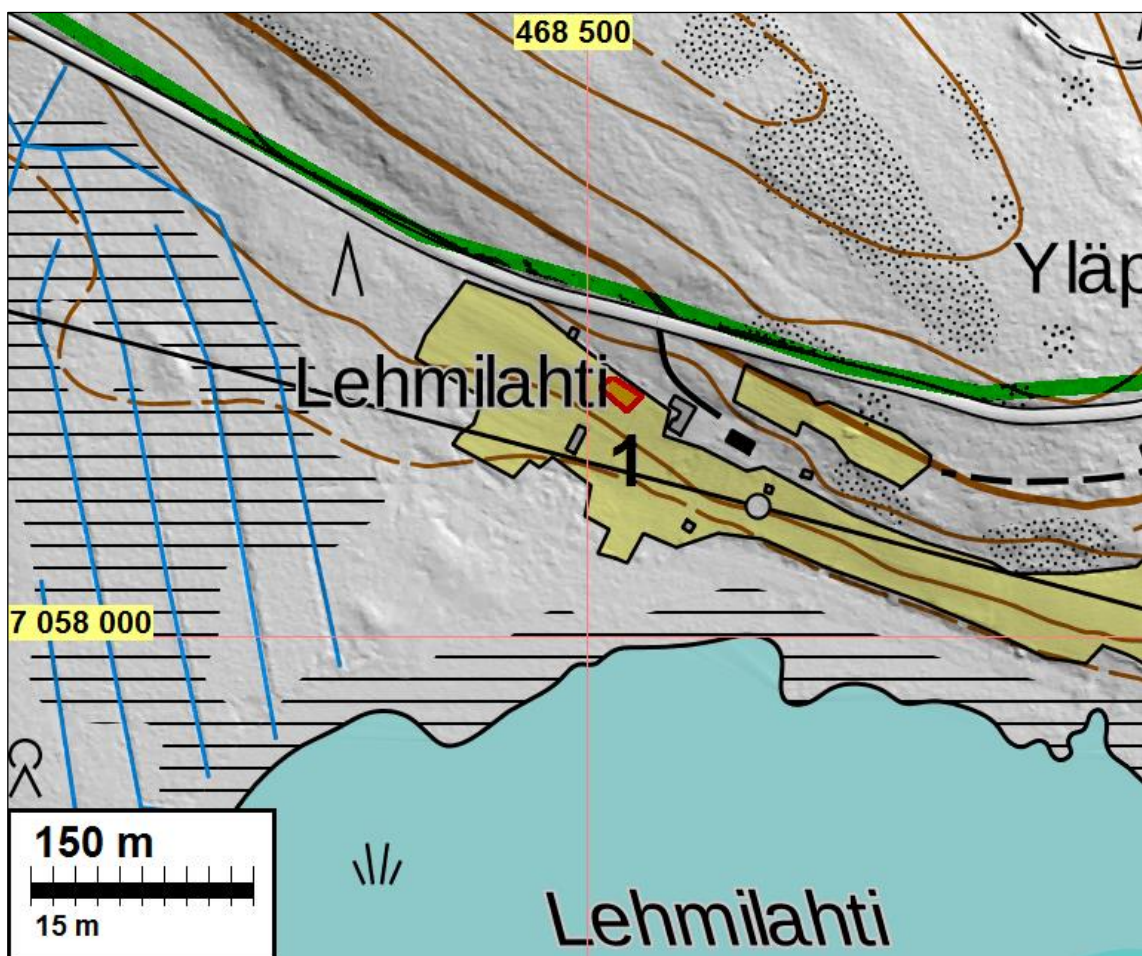
Tutkijat: Erkki Partanen 1977 irtolöytö, Matiskainen 1977 inventointi
 Jussila & Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016
 inventointi,

Löydöt: KM 10765:1, 1 kpl, reikäkivi, KuM 6255, tasataltta

Sijainti: Kiuruveden kirkosta noin 13 km länteen.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Asuinpaikka sijaitsee Iisalmi-Ylivieska -radasta noin 2 km etelään, Aittojärvi-Kalliokylä -maantien eteläpuolella, Vaaksjärven pohjoisrannalla, noin 100 m järvestä. Asuinpaikka-alue on Vaaksjärvelle, etelään viettävällä viljelysmaalla. Maaperä alueella on mullan värjäämää hiekkaa

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusi havaintoja

2 KIURUVESI KILPIMÄKI W

Mjtunnus: 1000013359
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Ajoitus: kivikautinen
 Tyyppi: asuinpaikka

Koordin: N: 7052 872 E: 477 356 Z: 106 ±1 m
 P: 7055 827 I: 3477 518

Tutkijat: Jussila & Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi.

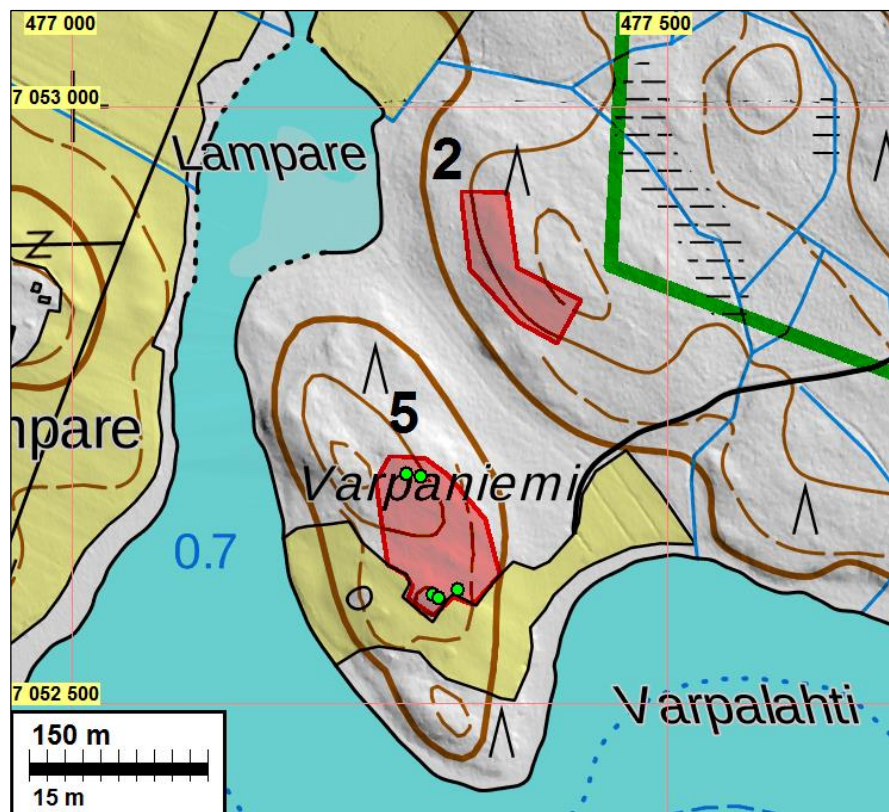
Löydöt: KM 37370:1-5 asuinpaikkalöytöjä

Sijainti: Kiuruveden kirkosta 7,0 km lounaaseen.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Kilpjärven länsiosan pohjoispuolella, Varpaniemen koillispuolella olevan mäen laella. Asuinpaikka sijaitsee mäen laen reunalla, jossa jyrkähkö ja korkea törmä laskee länteen. Maaperä on hyvin vähäkivistä hiekkamoreenia. Löytöjä, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta, saatiin koe-kuopista noin 100 m matkalta.

Jussila 2008: Paikka on mäen laen reunalla jossa jyrkähkö ja korkea törmä laskee länteen. Maaperä on alueella hiekkamoreeni ja hyvin vähäkivinen. Paikalla on mäntyvaltaista sekametsää. Paikalle tulee metsätraktorin ura koillisesta. Useasta koe-kuopasta löytöjä runsaan 100 m matkalla törmä reunalla. Paikka on täysin ehjä ja kajoamaton. Paikan etelä (kaakkois) pään koordinaatit: N 3477574 E 7055794, keskiosan koordinaatit: N 3477518 E 7055827, pohjoispään koordinaatit: N 3477516 E 7055871. Paikka rajattu koe-kuoppahavaintojen perusteella.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

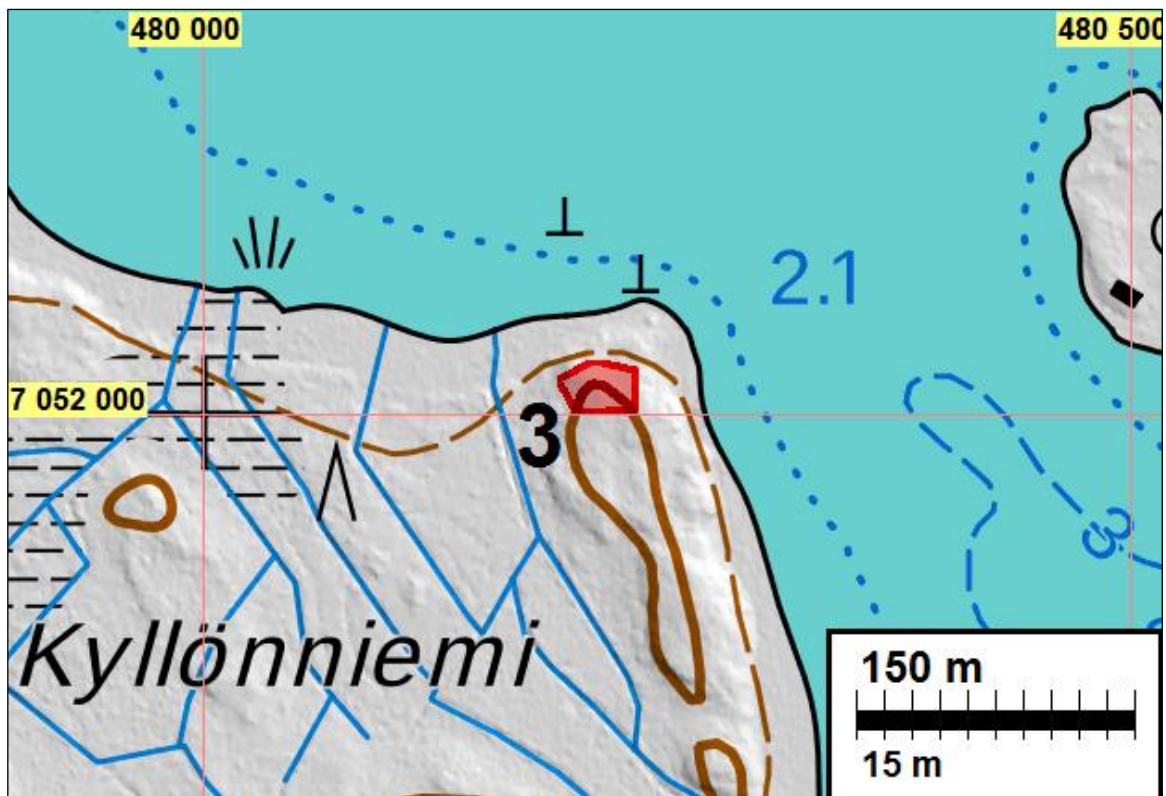
3 KIURUVESI KYLLÖNNIEMI 2

Mjtunnus: 1000013361
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7052 016 E: 480 207 Z: 100
 P: 7054 970 I: 3480 370

Tutkijat: Timo Jussila 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Löydöt: KM 37372:1-2 asuinpaikkalöytöjä
 Sijainti: Kiuruveden kirkosta 6,7 km etelään.
 Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Hautajärven länsipään länsirannalla, Rapakkojoen suusta noin 500 m pohjoiseen ja Kilpijoen suusta noin 410 m itäkaakkoon. Asuinpaikka sijaitsee rannan suuntaisen harjanteen pohjoispäässä. Maaperä alueella on hiekkamoreenia. Koekuopista saatiin löytöinä kvartsi-iskoksia ja pаланutta luuta.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja

4 KIURUVESI KÄMÄRÄNLAHTI

Mjtunnus: 1000013362
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

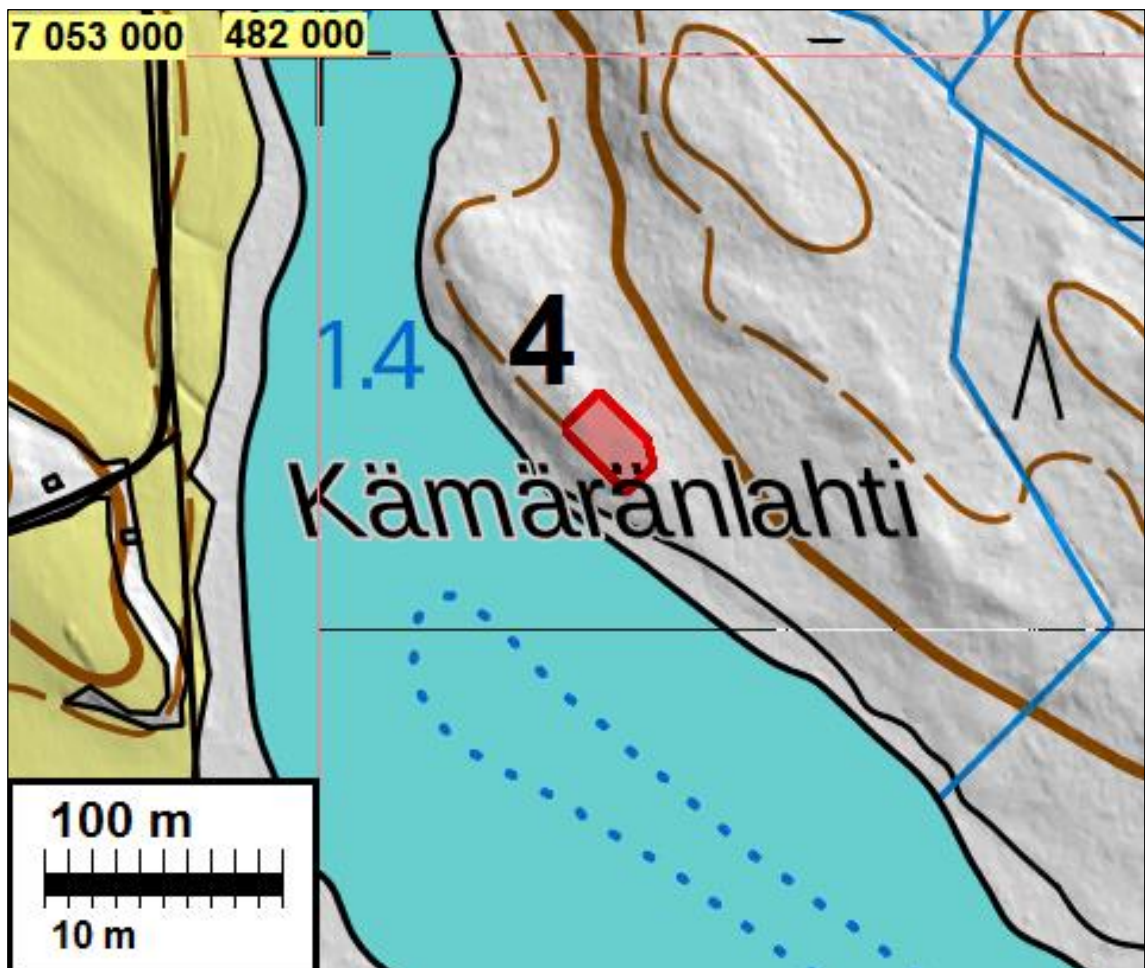
Koordin: N: 7052 835 E: 482 116 Z: 99 ±1 m

X: 7055 790 Y: 3482 280

Tutkijat: Jussila & Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi.
 Löydöt: KM 37373:1-2 asuinpaikkalöytöjä.
 Sijainti: Kiuruveden kirkosta 5,7 km etelään.
 Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kohde sijaitsee Hautajärven itäosan pohjoispuolella olevan Kämäränlahden itärannalla. Asuinpaikkalöytöjä, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta, saatiin lahden keskiosassa olevan harjanteen eteläpäästä. Maaperä alueella on hiekkaista moreenia.

Jussila 2008: Paikalla on korkea ja jyrkäkkesti järveen laskeva harjanne jonka laki on pohjoisosassa kivinen mutta eteläkärjessä vähäkivisempi. Eteläkärjen alueella parista kuopasta löytöjä. Maaperä hiekkainen moreeni ja sekametsä. Paikka on ehjä ja kajoamaton. Paikan rajaus maaston ja topografian perusteella tehty arvio.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

5 KIURUVESI VARPANIEMI

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: kiinteä muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 638 E: 477 330
P: 7055 593 I: 3477 492

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 7,2 km lounaaseen.
Huomiot: Tiainen & Sepänmaa 2016

Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu talotontti (Warpaniemi) sijaitsee täysin autoituneena Kilpijärven Varpaniemessä. Paikalla todettiin kaksi halkaisijaltaan noin kolme m ja noin metrin korkuista uuninjäänöstä viiden metrin etäisyydellä toisistaan (koordinaatit N 7052591 E 477303 ja N 7052588 E 477308). Jäänökissä oli turpeen alla palaneita kiviä, nokimaata ja tiilen tai palaneen saven siruja. Selvää talon perustusta ei näiden ympärillä havaittu, mutta kylläkin joitakin suurrempia kiviä, jotka saattavat olla rakennuksen nurkkakiviä. Aivan ilmeisesti kyseessä on kaksiuunisen talon paikka. Kyseessä on ilmeisesti jo 1800-luvulla autoitunut (tai tuolloin siirretty) talonpaikka, jota myöhempi maankäyttö ei juurikaan ole vaurioittanut.

Uuneista noin 15 m itään on noin 5 x 3 metrin laajuinen ja vajaan metrin korkuinen raivausröykkiö. Tämä alue on mäntyä ja kuusta kasvavaa metsikköä, maaperältään kivikkoista moreenia. Alueen heti eteläpuolella on peltoa ja pohjoispuolella uutta äestettyä hakkuuaukeaa.

Näistä runsas 100 m pohjoisluoteeseen, äestetyllä hakkuuaukealla todettiin kaksi selvää, melko ehjää raivausröykkiötä, halkaisijaltaan 3 ja 4 m (karttaotteen pohjoisimmat pisteet). Lisäksi parinkymmenen metrin säteellä oli muutama metsäkoneen lähes täysin hajottama raivausröykkiö, halkaisijaltaan noin 2 m. Tämä alue on kivikkoista moreenia.

Peruskarttaote on sivulla 23

Läntisempi uuninpohja länteen.

Uuninjäännösten länsipuolella oleva raivausröykkiö kaakkoon.

Metsäkoneen osittain hajottama raivausröykkiö noin 100 m talonjäännöksistä pohjoisluoteeseen, kuvattu kaakkoon.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä). Warpanniemen talotontti kartan eteläosassa.

6 KIURUVESI RAJA NRO 5

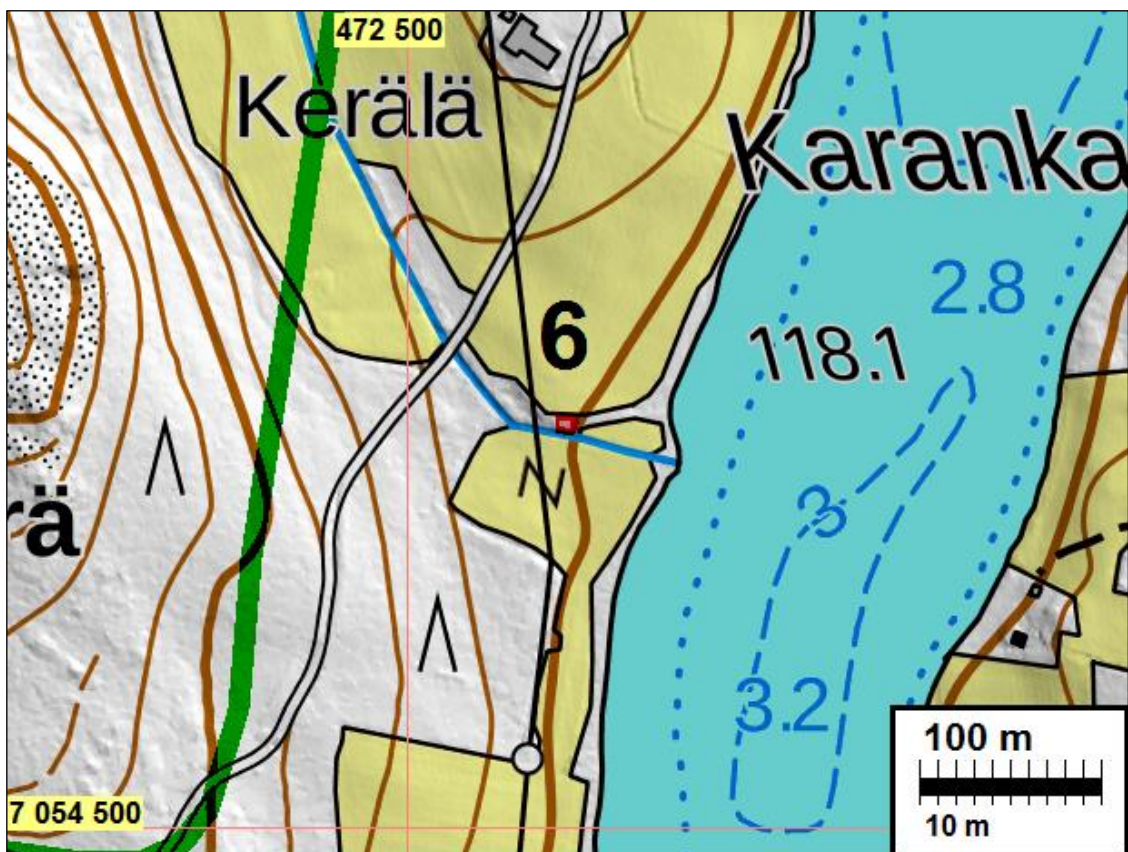
Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: historiallinen
 Tyyppi: raja, kivi

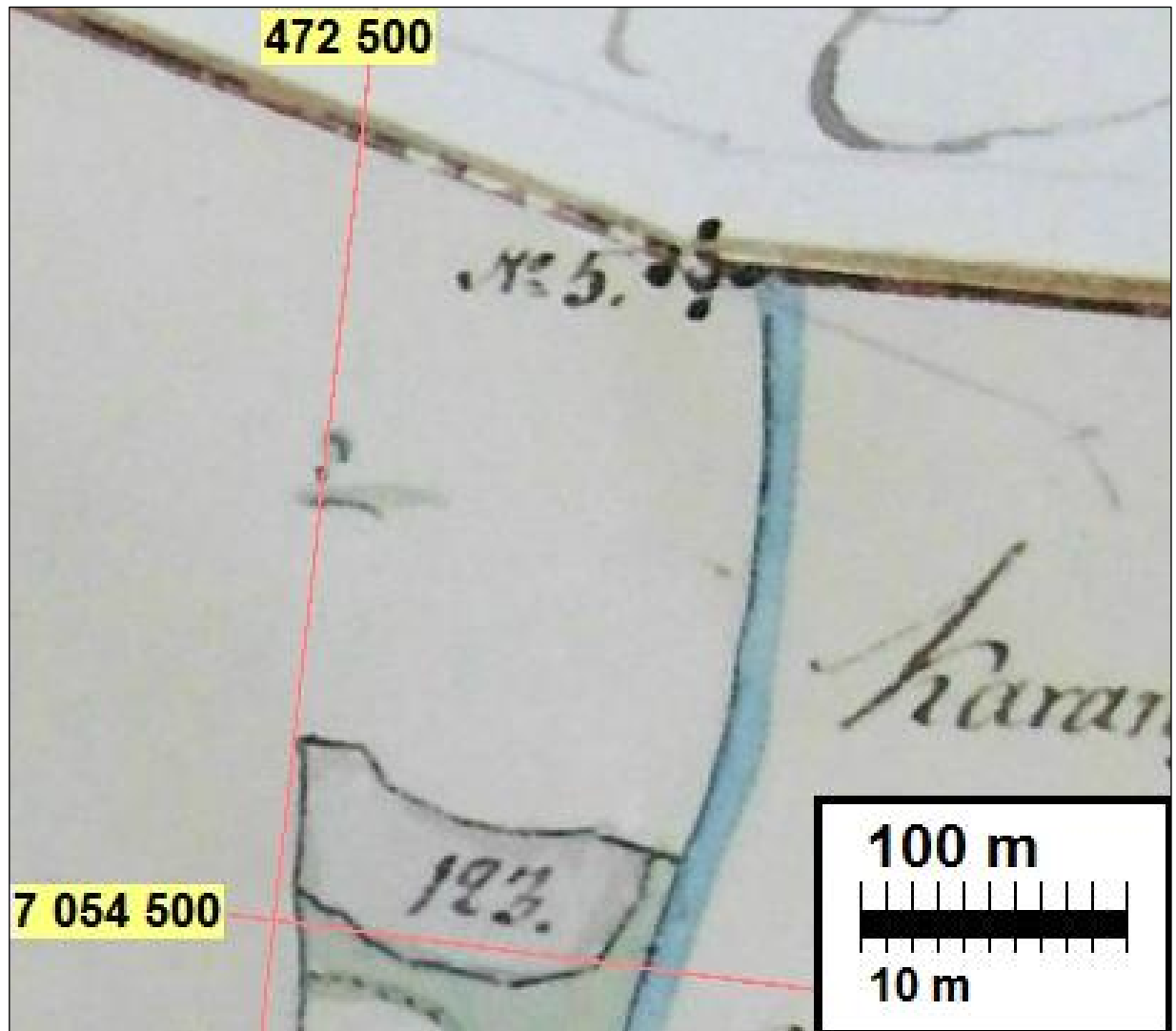
Koordin: N: 7054 722 E: 472 587
 P: 7057 677 I: 3472 747

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 9,7 km länteen.
 Huomiot: Tiainen & Sepänmaa 2016

Isojakokartalta (v. 1794) paikannettu rajamerkki sijaitsi Hautajärven ja Niemisjärven kylien rajalla. Isojakokarttaan rajamerkin numero on 5. Vanhan rajamerkin kohdalla kulkee nykyinenkin kiinteistöraja.

Pellon ja ojan väliin jäävällä kapealla maakaistaleella sijaitsee noin 1 x 1 metrin kokoinen kivikasa. Kivikasan korkeus on noin 40 cm ja se tulkittiin laonneeksi rajamerkiksi. Kivien pinnassa ei näkynyt hakkauksia, joita todennäköisesti olisi löydettävissä kivien putsauksen ja kääntämisen jälkeen.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä), rajamerkki kartan yläosassa.

Laonnut rajamerkki pellon ja ojan välissä. Pohjoiseen (vas). Luoteeseen (oik).

7 KIURUVESI RAJA NRO 21

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: kiinteä muinaisjäänös
 Tyyppi: raja: kivi
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7046 883 E: 476 101
P: 7049 835 I: 3476 263

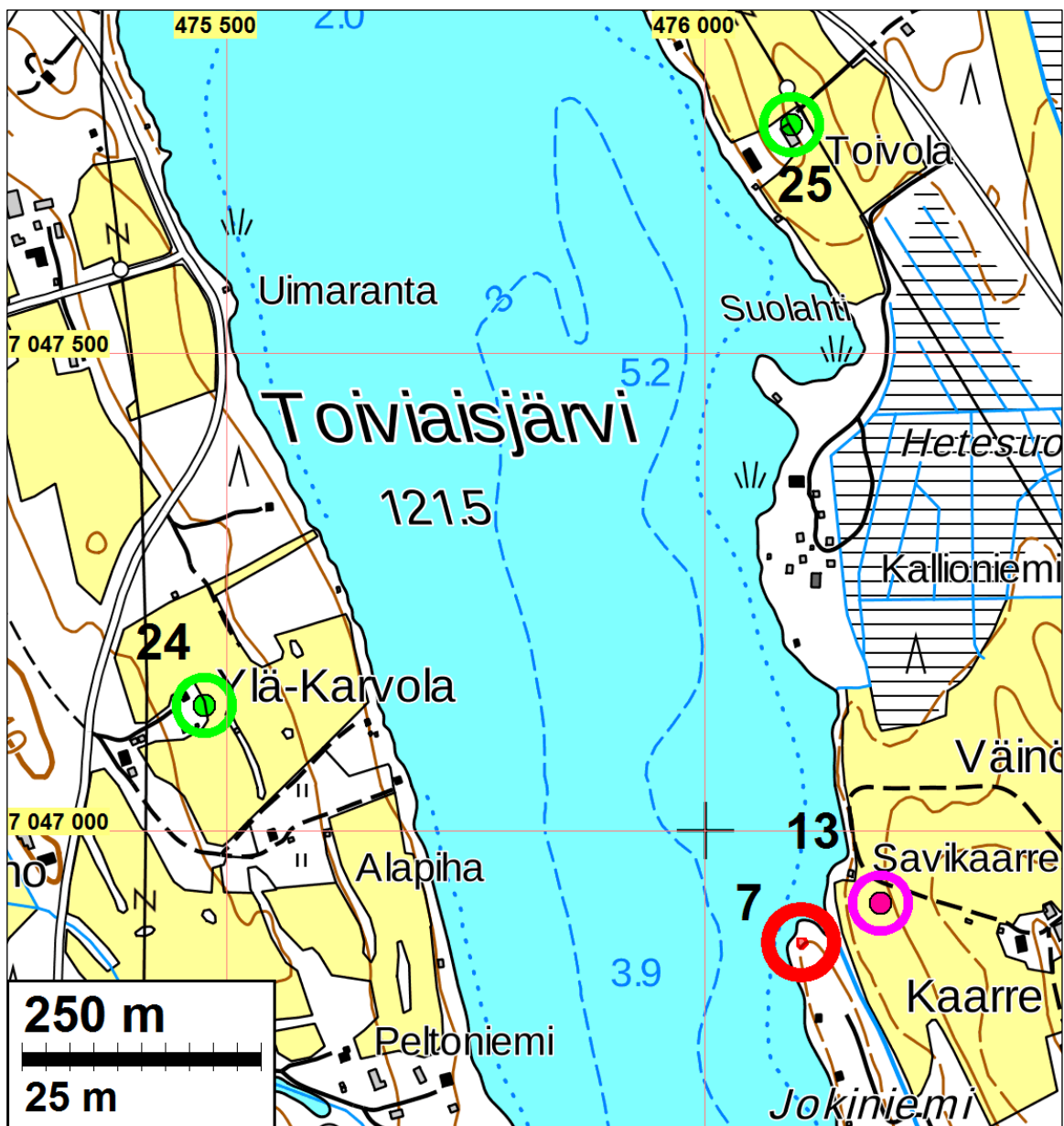
Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Huomiot: Tiainen & Sepänmaa 2016:

Vuonna 1794 laaditulta isojakokartalta paikannettu rajamerkki (vanhalla kartalla numero 21) sijaitsi Hautajärven ja Rytbyn kylien rajalla.

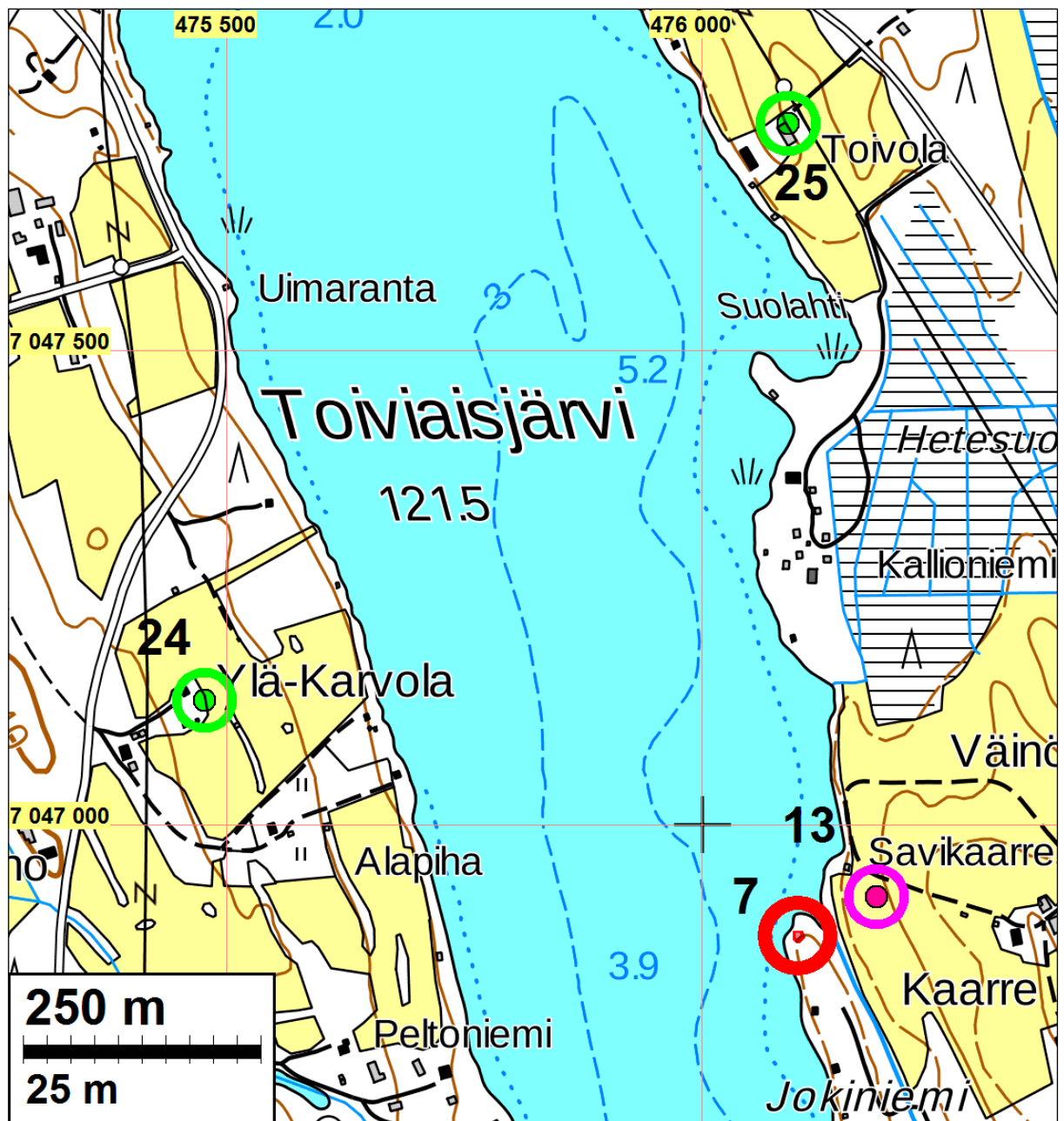
Muutaman metrin nykyisen kiinteistörajan etelä-kaakkoispuolelta maastossa havaittiin noin 60 cm korkea ns. viisarikivi. Kivessä ei havaittu haukkauksia. Viisarikiven ympärillä, noin puolen metrin säteellä kivistä, on paksun karike-heinä-sammal kerroksen alla useita kiviä. Viisarikiven ympäriltä ei maastossa kaivettu maata.

Maastossa havaittua viisarikivi tulkittiin vanhaksi kylien rajamerkiksi.

Vanhan rajamerkin viisarikivi. Pohjoiseen (vas). Luoteeseen (oik).

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16). Rajamerkki jokisuussa järven kaakkoislaidassa (raportin kohde nro 7), Talotontti Hb = Ylä Karvola (raportin nro 24) ja Talotontti Gd = Savikaarre (raportin nro 13)

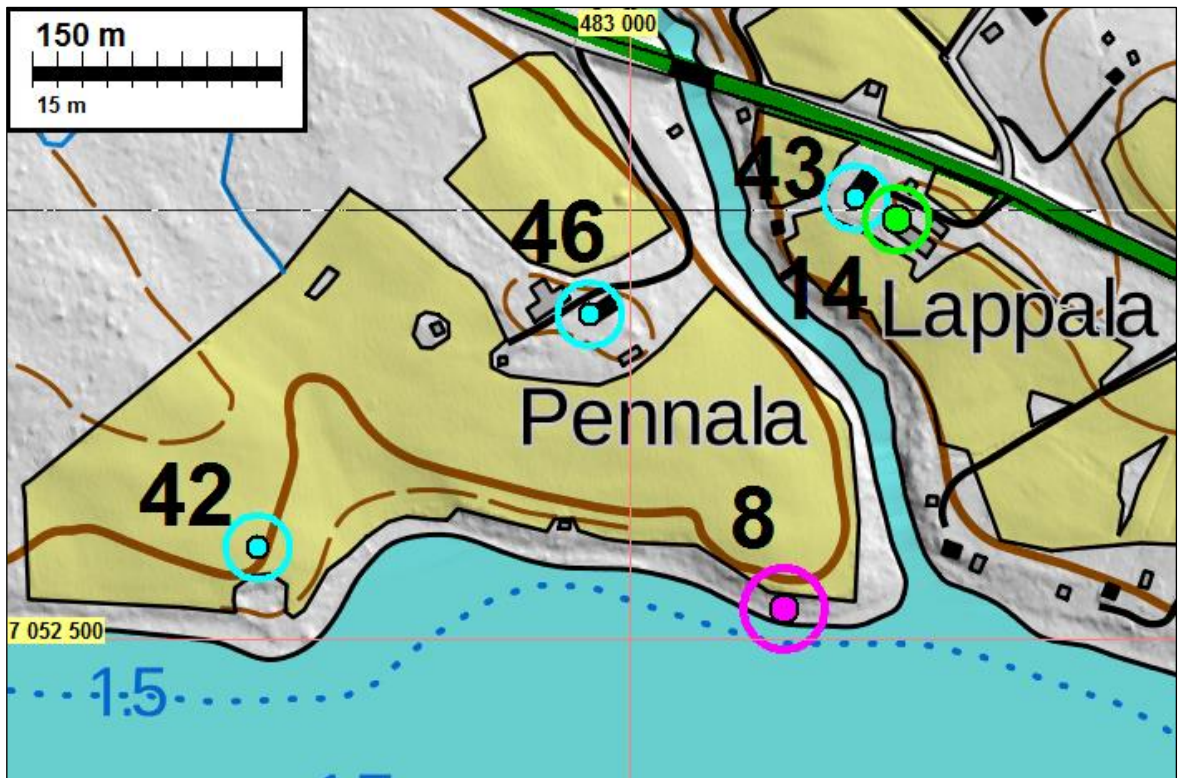
Mahdolliset muinaisjäänökset

8 KIURUVESI LAJA TAI KOSKENNIEMI

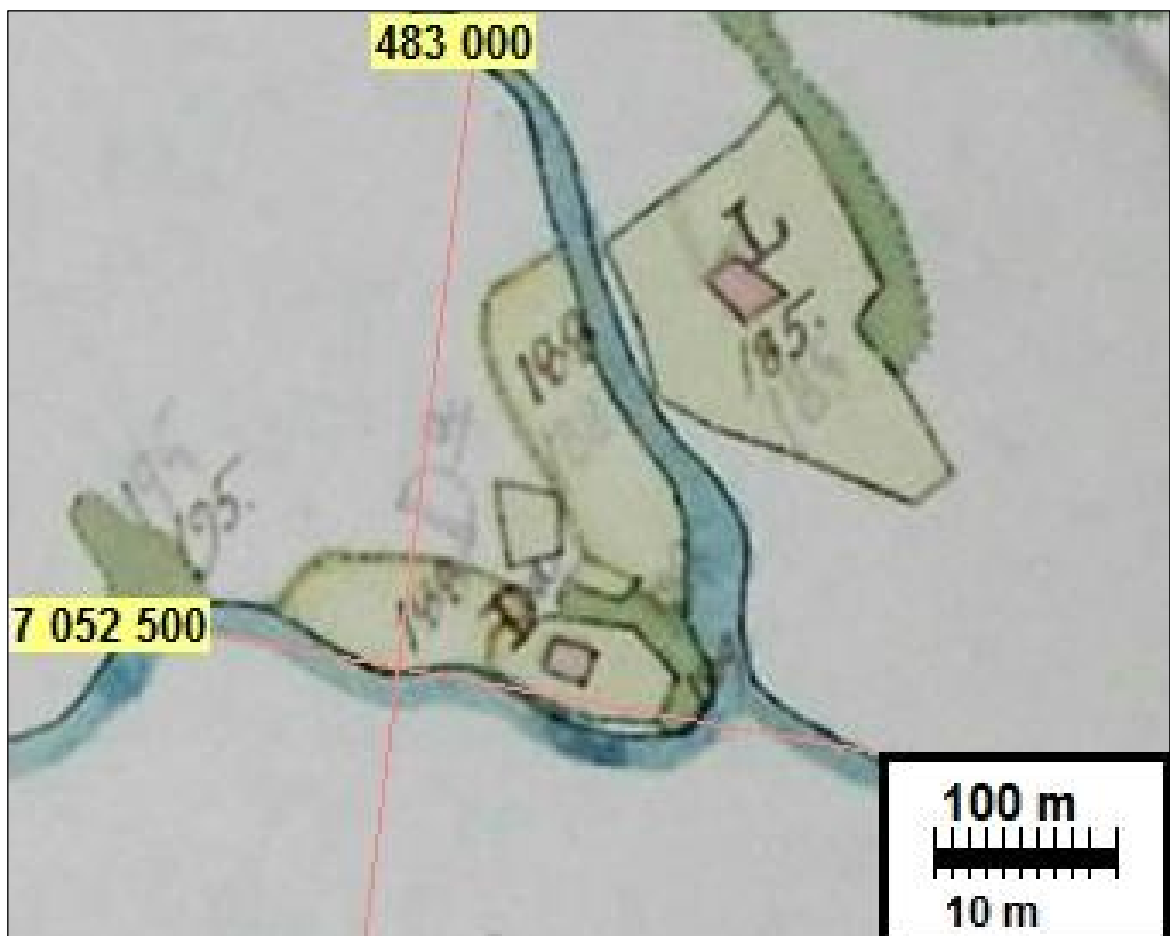
Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: mahdollinen muinaisjäänös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 518 E: 483 093
 P: 7055 473 I: 3483 257

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Huomiot: Vuoden 1780 isojakokartalta paikannettu vanha talotontti "Lala eller Koskenniemi" sijaitsee Hautajärven Pennalanniemessä. Kohdekartassa näkyvä paikannuspiste on maastotarkastuksen ja niemen topografian perusteella parisen kymmentä metriä liian etelässä. Viidenkymmenen metrin paikannustarkkuudellakin vanha talotontti sijoittuu peltoon, joka inventoinnin aikana oli heinällä, eikä sitä siitä syystä päästy luotettavasti tarkastamaan. Kohde on mahdollinen muinaisjäänös.

Mahdollinen muinaisjäännös sinipunaisella (raportin kohde nro 8), muu kulttuuriperintökohde vihreällä (14), irtolöytöpaikat turkoosilla (42, 43 ja 46).

Ote isojakokartasta vuodelta 1780 (D13:3/8-15)
Talontitit: D= Laja tai Koskenniemi (raportin kohde nro 8), L = Kiuru (14).

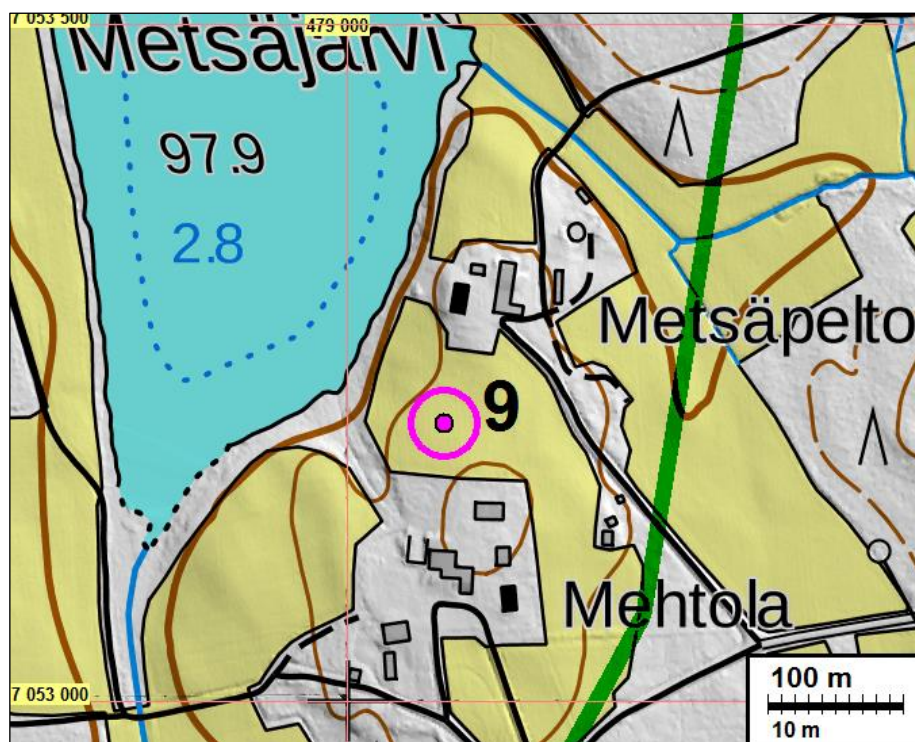
Vanha talotontti ”Laja eller Koskenniemi” paikantuu pellolle, kuvassa taaempaan, viljelyksessä olevaan peltoon. Eteläkaakkoon.

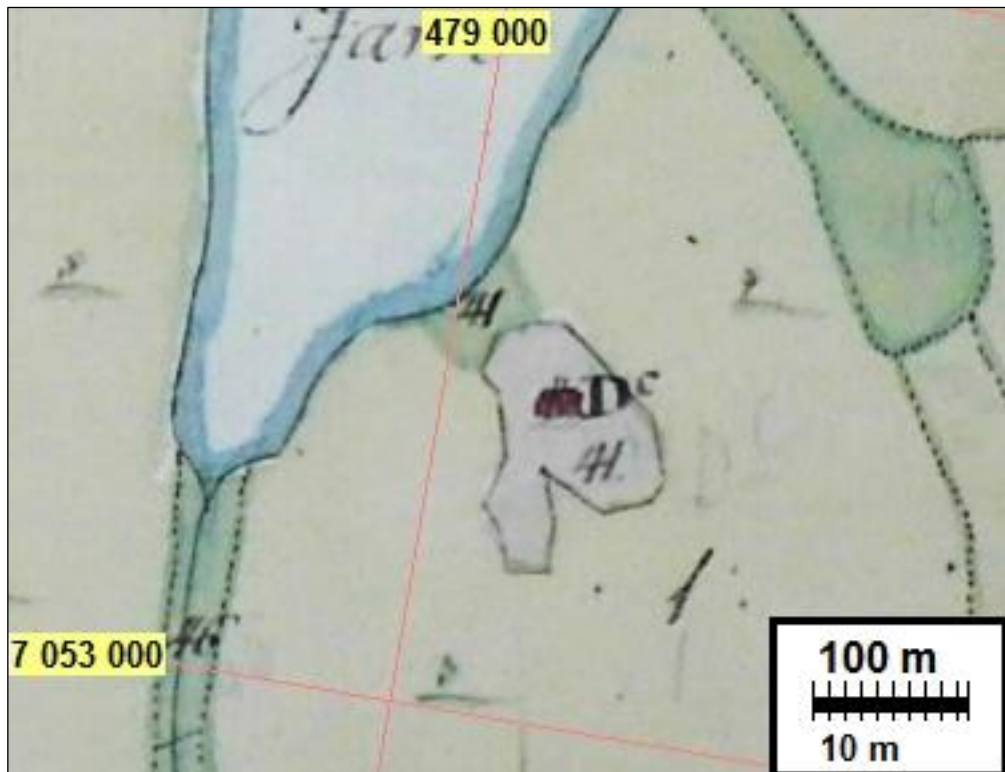
9 KIURUVESI MEHTOLA SKATTE HEMMAN

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: mahdollinen muinaisjäänös
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7053 205 E: 479 072
P: 7056 160 I: 3479 235

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,0 km etelään.
Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisten Metsäpellon ja Mehtolan tilojen väliselle pellolle, Metsäjärven kaakkoispuolelle. Vanhan talontontin paikka oli inventoinnin aikaan viljelyksessä, eikä luotettavia havaintoja voitu tehdä. Kohde on mahdollinen muinaisjäänös.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D 13:1/1-16 Hautakylä), vanha talotontti keskellä karttaa Dc.

Vanha talotontti paikantuu keskelle viljeltyä peltoa. Länsilounaaseen.

10 KIURUVESI ERKCILÄ

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: mahdollinen muinaisjännös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 487 E: 481 856
 P: 7055 442 I: 3482 020

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,0 km etelään.

Huomiot: Vuosien 1794 isojakokartoilta paikannetut kaksi taloa Erkcilä ja Mattila sijaitsevat Hautajärven Kotiniemen eteläkärjen keskiosassa, mökkitien eteläpuolella. Talot ovat isojakokartan perusteella sijainneet noin 70 metrin etäisyydellä toisistaan. Nykyisin paikalla on viljelyksessä oleva pelto. Molempia talotontteja on syytä pitää mahdollisina muinaisjäännösinä.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä). Aa = Erkcilä kartan alalaidassa.

Kaksi vierekkäistä vanhaa talotonttia paikantuvat viljelyksessä olevalle pellolle. Pellolla on kaksi raivausröykkiötä (TS seisoo toisen päällä). Kaakkoon.

Erkilä (10) kuvassa vasemmalla, auton takana, Mattila (11) oikeassa laidassa, pellossa. Eteläkaakkoon

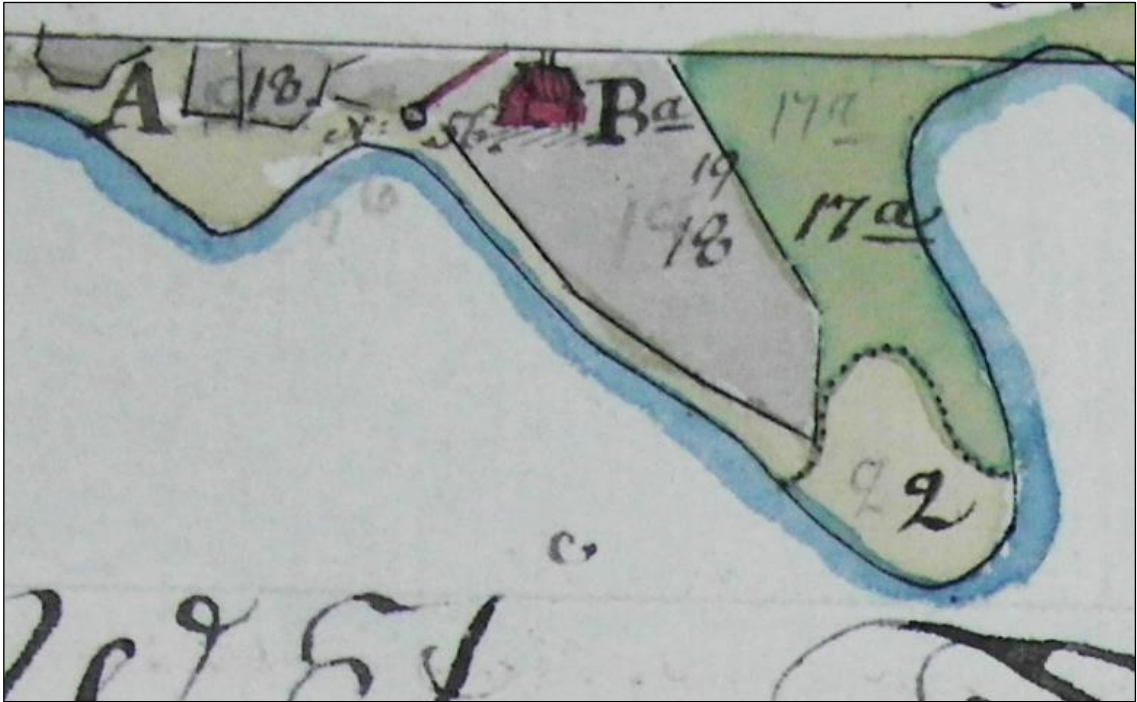
11 KIURUVESI MATTILA

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: mahdollinen muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 421 E: 481 881
 P: 7055 375 I: 3482 045

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,1 km etelään.
 Huomiot: Vuosien 1794 isojakokartoilta paikannetut kaksi taloa Erkilä ja Mattila sijaitsevat Hautajärven Kotiniemen eteläkärjen keskiosassa, mökkitien eteläpuolella. Talot ovat isojakokartan perusteella sijainneet noin 70 metrin etäisyydellä toisistaan. Nykyisin paikalla on viljelyksessä oleva pelto. Molempia talotontteja on syytä pitää mahdollisina muinaisjäännösinä.

Peruskarttaote on sivulla 36:

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

12 KIURUVESI HARJULA

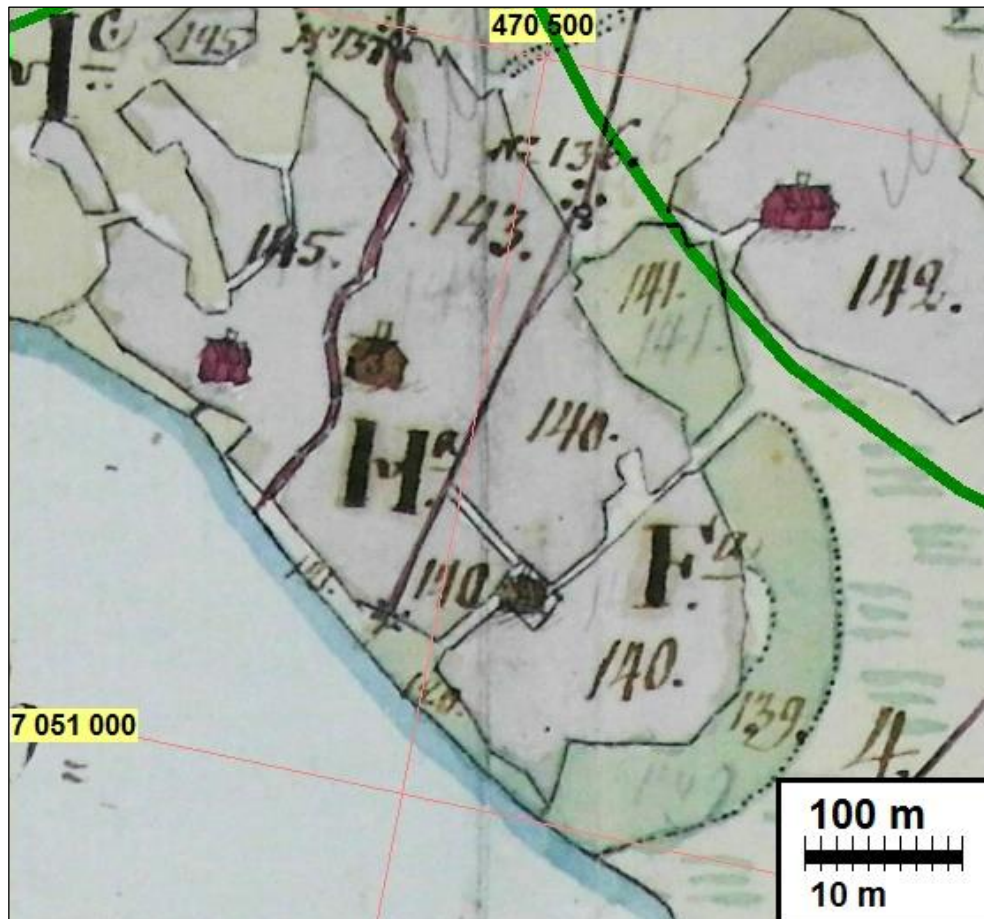
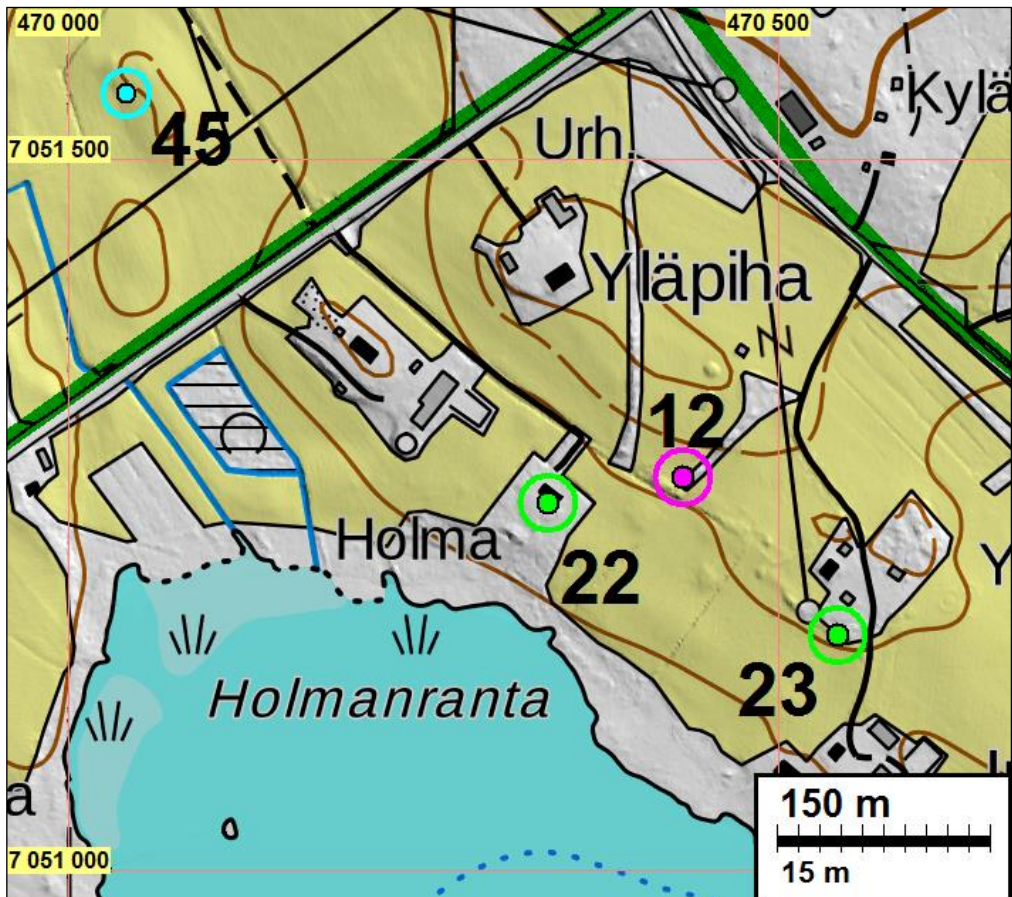
Mjtnnus: uusi kohde
 Laji: mahdollinen muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7051 276 E: 470 433
 P: 7054 230 I: 3470 592

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 13,2 km lounaaseen.
 Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu talotontti sijaitsee Kalliojärven pohjoispuolella. Vanha talotontti sijoittuu nykyisten peltojen alueelle, jotka inventoinnin aikaan olivat viljelyksessä. Kohde on mahdollinen muinaisjäännös.

Harjula (12), kuvassa etuoikealla. Pietilä (22) taustalla, tilakeskuksen kohdalla. Kuvattu länsilounaaseen.

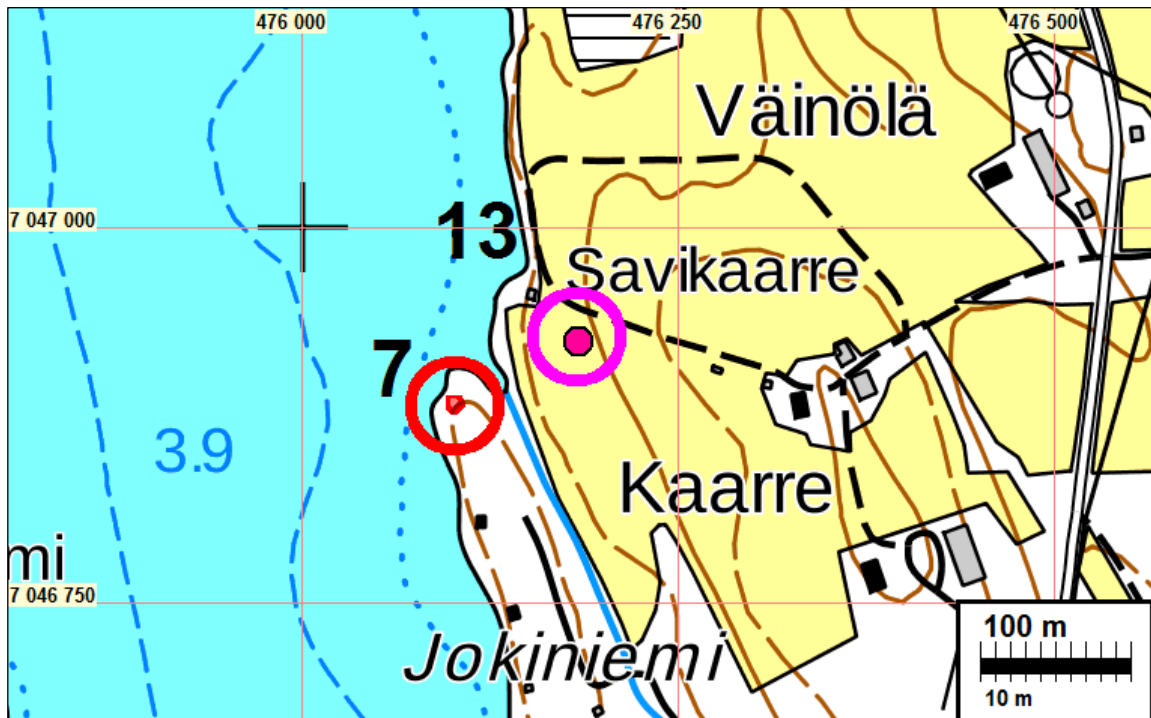
Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä). Inventointialueen raja on merkattu vihreällä viivalla – talo nro 142 sijaitsee alueen ulkopuolella.

13 KIURUVESI SAVIKAARRE

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: mahdollinen muinaisjäännös
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7046 924 E: 476 184
 P: 7049 876 I: 3476 346

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Huomiot: Vanha talotontti paikannettiin vuoden 1794 isojakokartan avulla ja se sijoittuu nykyisen Savikaarten tilan ja Toiviaisjärven väliselle pellolle. Peltö oli inventoinnin aikana viljelyksessä, eikä siten inventoitavissa luotettavasti. Kohde on mahdollinen muinaisjäännös.

Muut kulttuuriperintökohteet

14 KIURUVESI KIURU

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 752 E: 483 161
 P: 7055 707 I: 3483 325

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi.

Huomiot: Vuoden 1780 isojakokartalta paikannettu talotontti sijaitsee nykyisen Lappalan talon kohdalla. Paikka on välttynyt suuri mittakaavaiselta maankäytöltä ja on osin säilyttänyt alkuperäisen luonteensa. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Karttaotteet ovat sivulla 33.

Vanha talotontti sijaitsee aktiivisen tilan kohdalla, kuvassa näkyvien rakennusten paikalla. Etelään.

15 KIURUVESI KARANGA KRONO HEMMAN

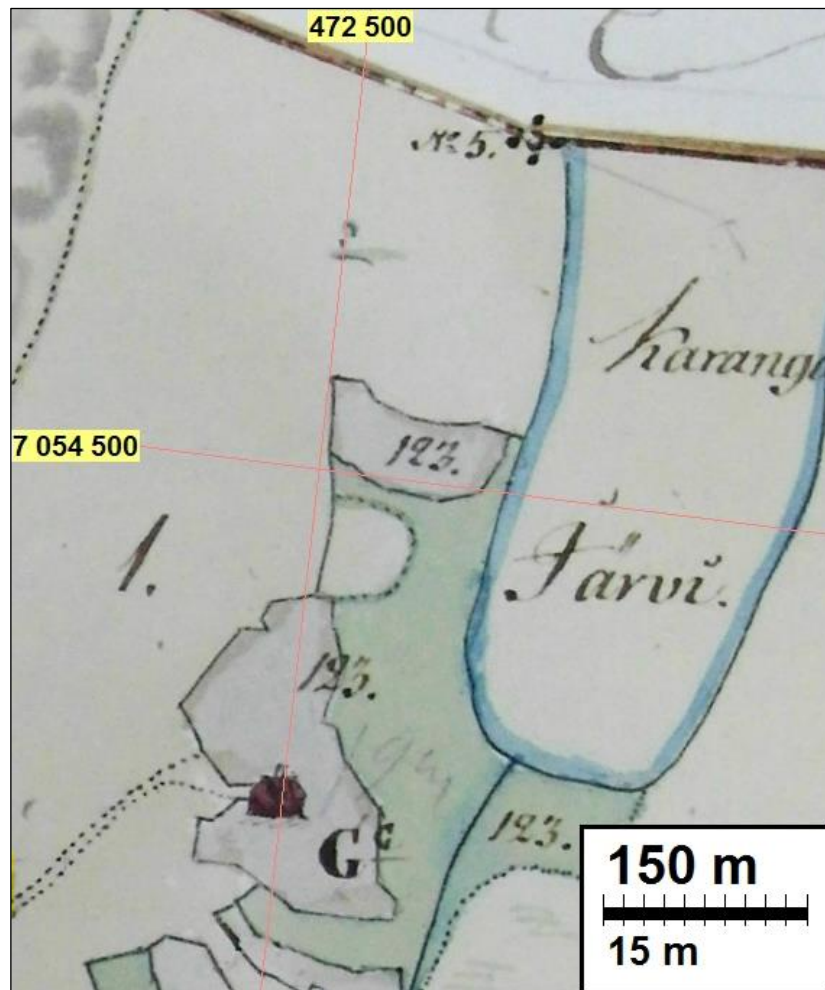
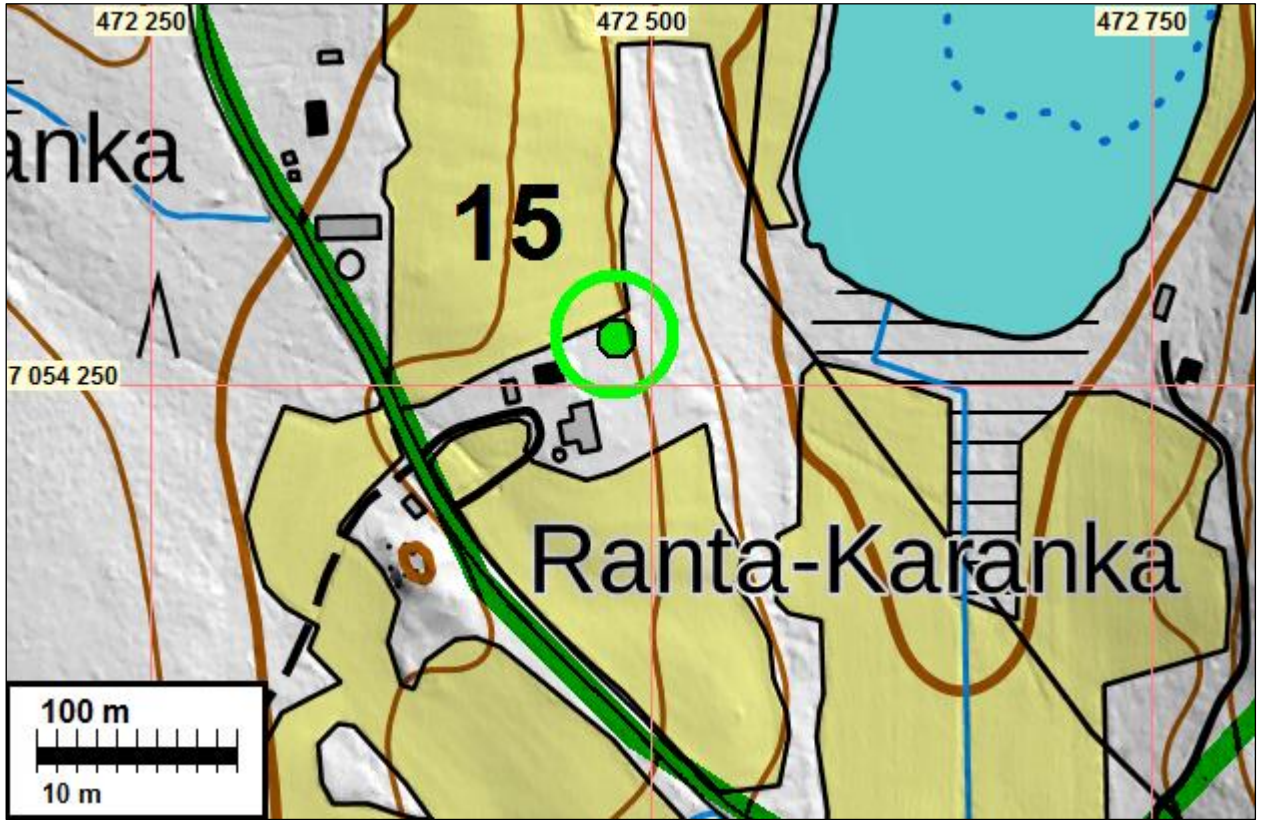
Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7054 273 E: 472 483
P: 7057 228 I: 3472 643

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 10,0 km länteen.
Huomiot: Vanha talotontti paikannettiin vuoden 1794 isojakokartan perusteella. Talotontti sijoittuu nykyisen Ranta-Karankan tilan pihapiiriin. Alkuperäisen luonteensa säilyttänyt vanhan talotontin alue on muu kulttuuriperintökohde.

Isojakokartalta paikannettu vanha talotontti paikantuu kuvassa näkyvän tilakeskuksen kohdalle. Koilliseen.

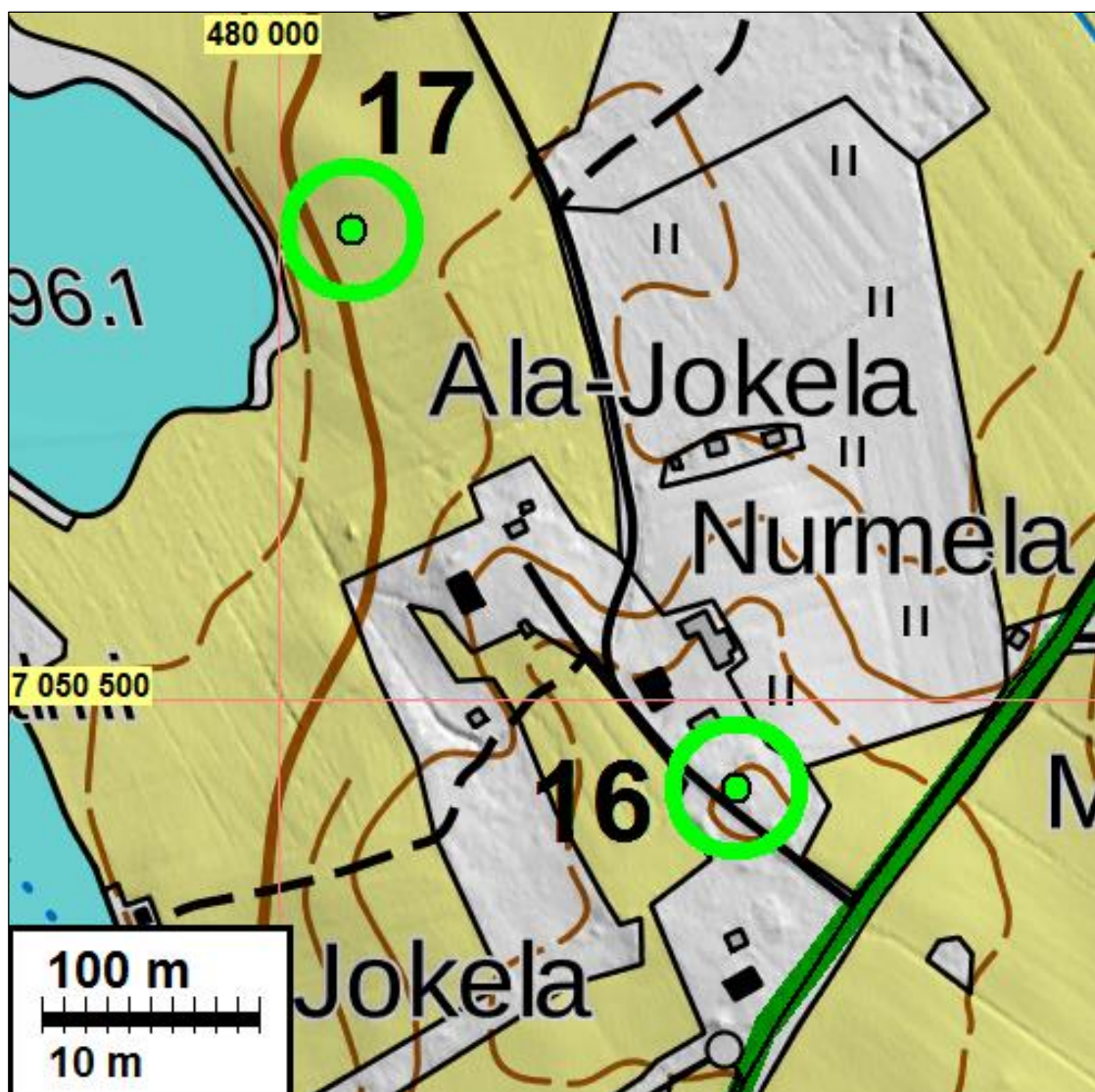
Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

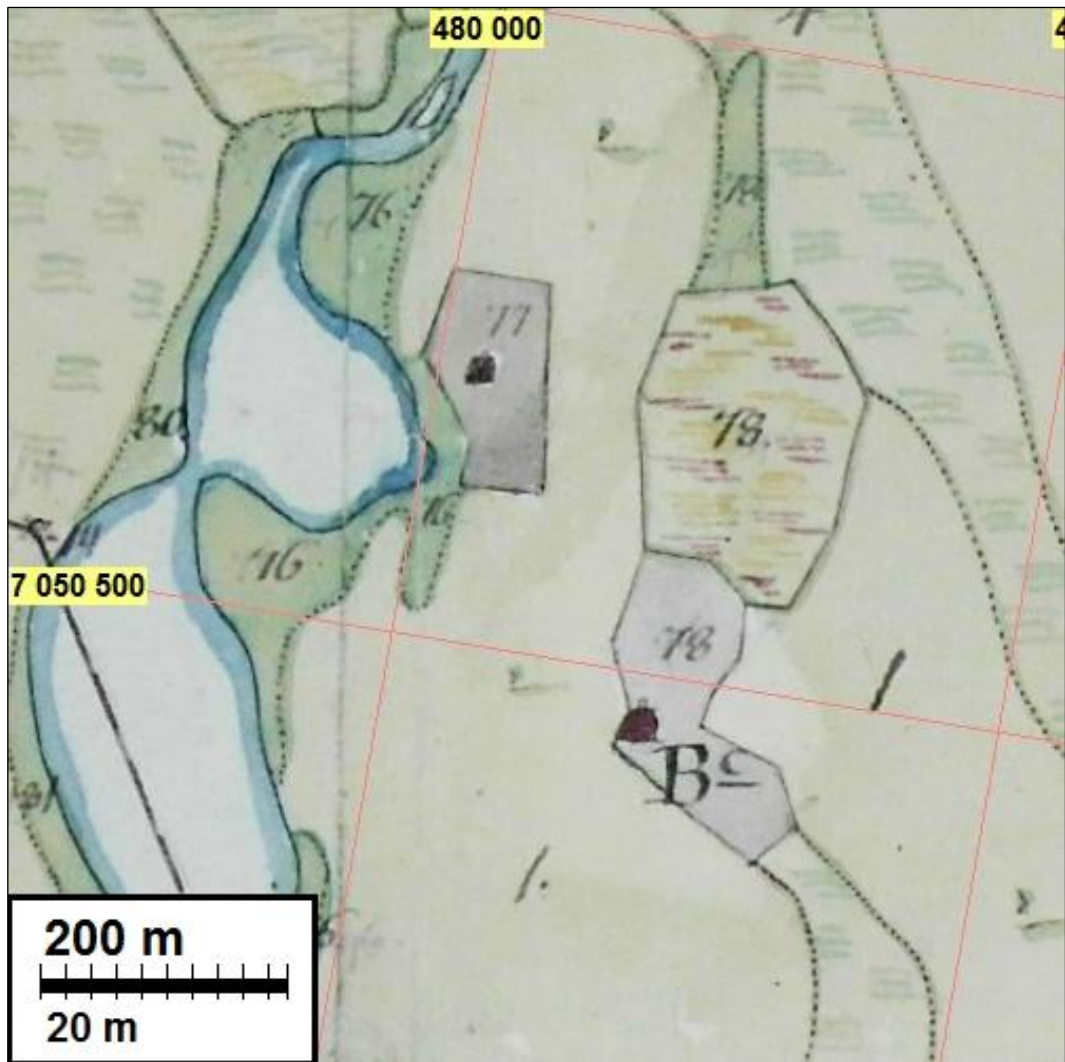
16 KIURUVESI HYVÄRILÄ

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 459 E: 480 211
 P: 7053 413 I: 3480 374

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Huomiot: Vanha Hyvärilän talotontti sijaitsee nykyisen Nurmelan tilan pihapiirissä. Vuoden 1794 isojakokartan perusteella paikannettu vanha talotontti sijoittuu alkuperäisen, maatalousvaltaisen luonteensa ympäristöön. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

Vanha talotontti paikantuu kuvassa näkyvän tilakeskuksen kohdalle. Luoteeseen.

17 KIURUVESI SOLDATE TORP

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, torppa
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 716 E: 480 034
P: 7053 670 I: 3480 197

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 7,9 km etelään.
Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu sotilastorppa (soldate torp) sijoittuu nykyiseen peltoon, Rapakkojoen itäpuolelle. Pelto oli viljelyksessä inventoinnin aikana, eikä siltä näin ollen pystytty tekemään havaintoja. Torpan perustamisajankohdasta ei ole varmuutta. Kohdetta on alustavasti pidettävä muuna kulttuuriperintökohteena.

Peruskarttaote on sivulla 43 ja isojakokarttaote on sivulla 44.

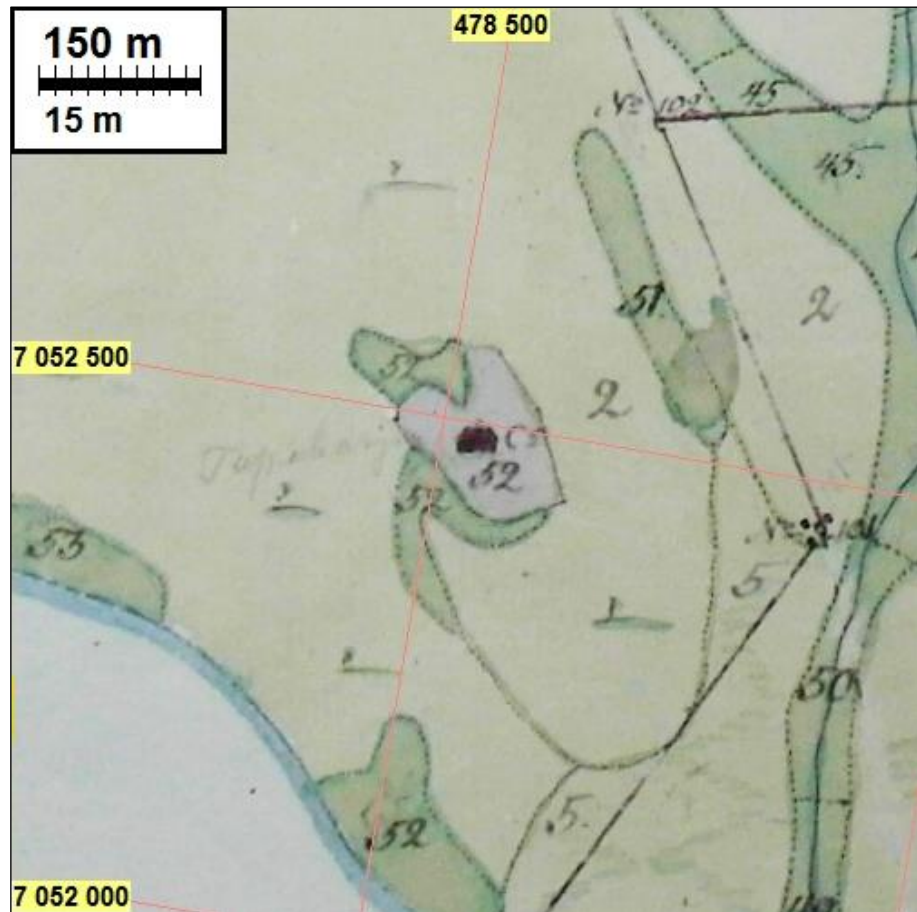
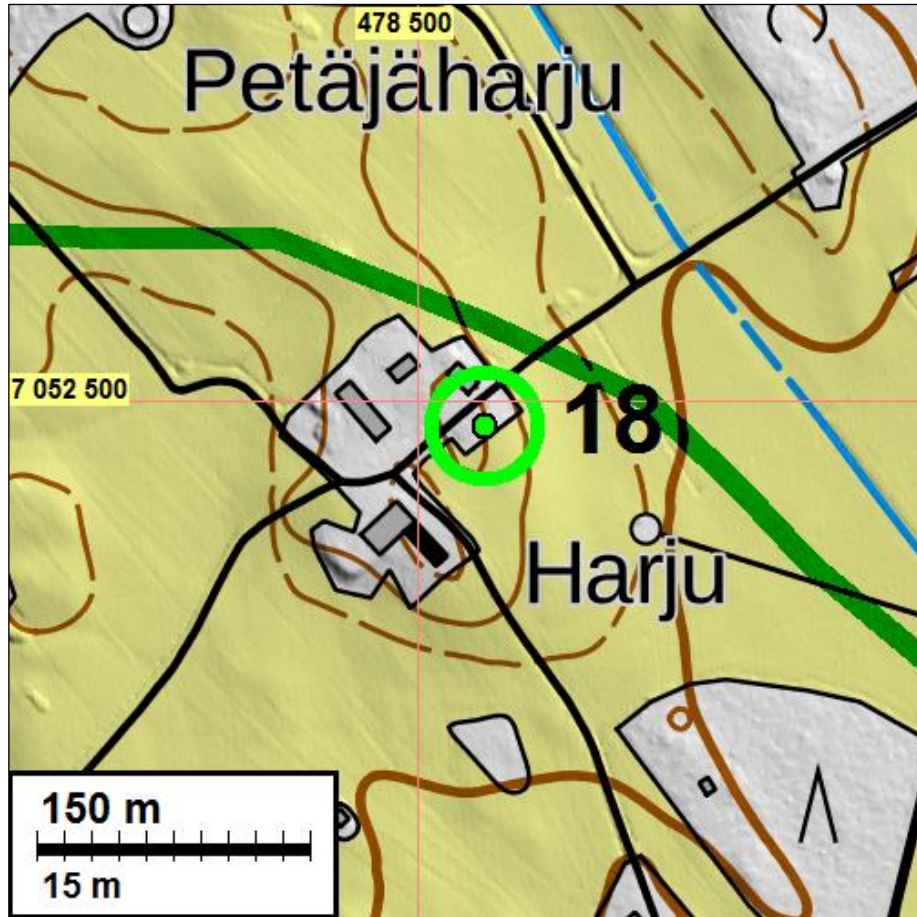
Torppa on sijainnut nykyisen pellon kohdalla. Länteen.

18 KIURUVESI TUPAHARJU GAMMLA TORPARE

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka: torppa
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 486 E: 478 537
P: 7055 441 I: 3478 700

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,7 km etelään.
Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu Tupaharjun torppa (Tupaharju gammal torpare) sijoittuu nykyisen Harjun tilakeskuksen pihan itälaitaan. Paikka on siis edelleen maatalousvaltaisessa käytössä. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

Vanha talotontti paikantuu nykyisen tilakeskuksen kohdalla. Lounaaseen.

19 KIURUVESI JAKOLA(JAAKKOLA)

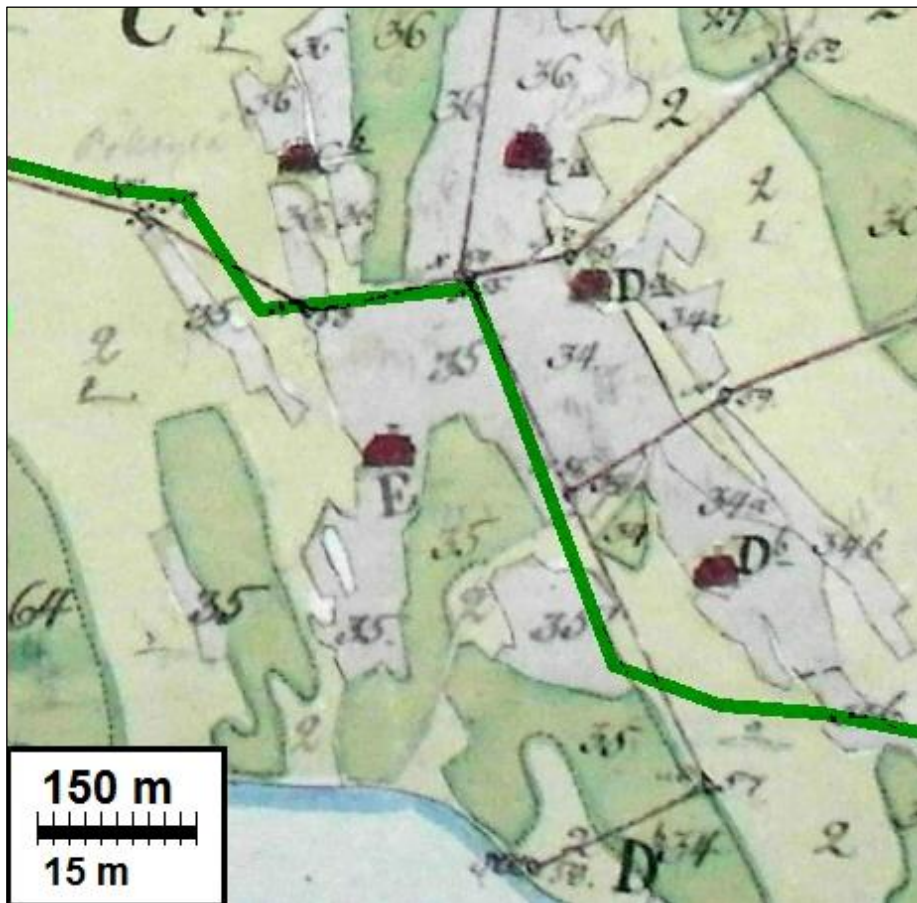
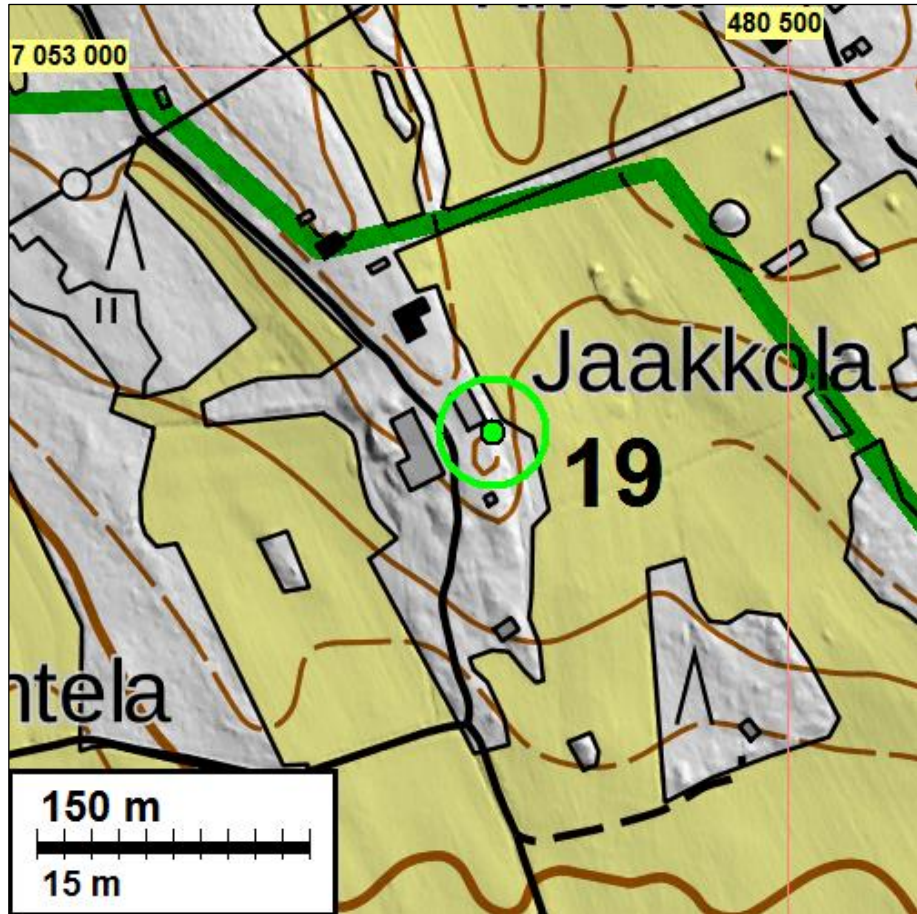
Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7052 799 E: 480 338
 P: 7055 754 I: 3480 501

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 5,8 km etelään.
 Huomiot: Jakolan vanha talotontti sijaitsee nykyisen Jaakkolan tilakeskuksen pihan itälaidalla. Vuoden 1794 isojakokartalta paikannetun vanhan talotontin paikka on muu kulttuuriperintökohde.

Vanha talotontin sijainti paikantuu nykyisen tilakeskuksen pihapiiriin. Luoteeseen.

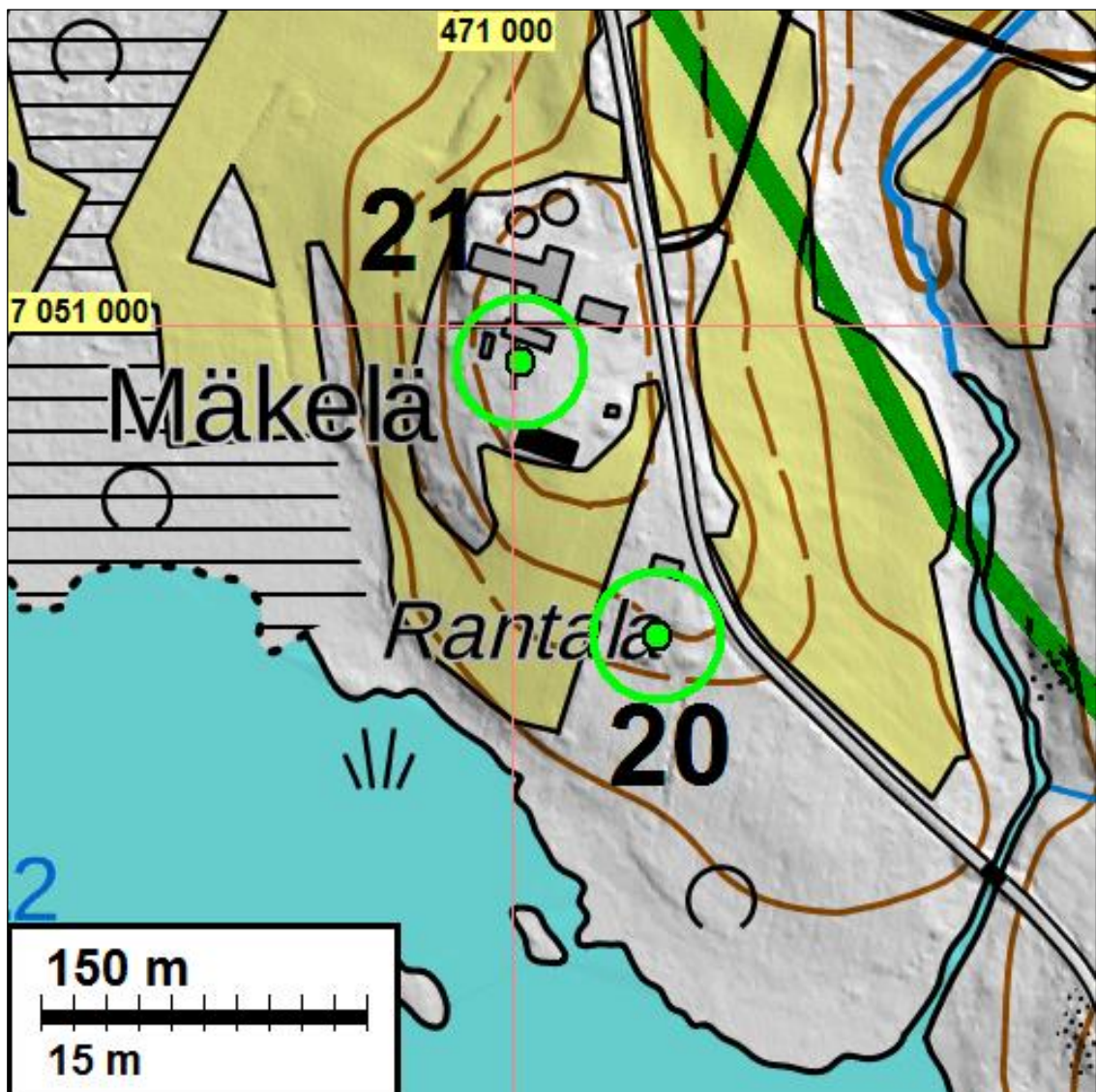
Ote isoajakartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

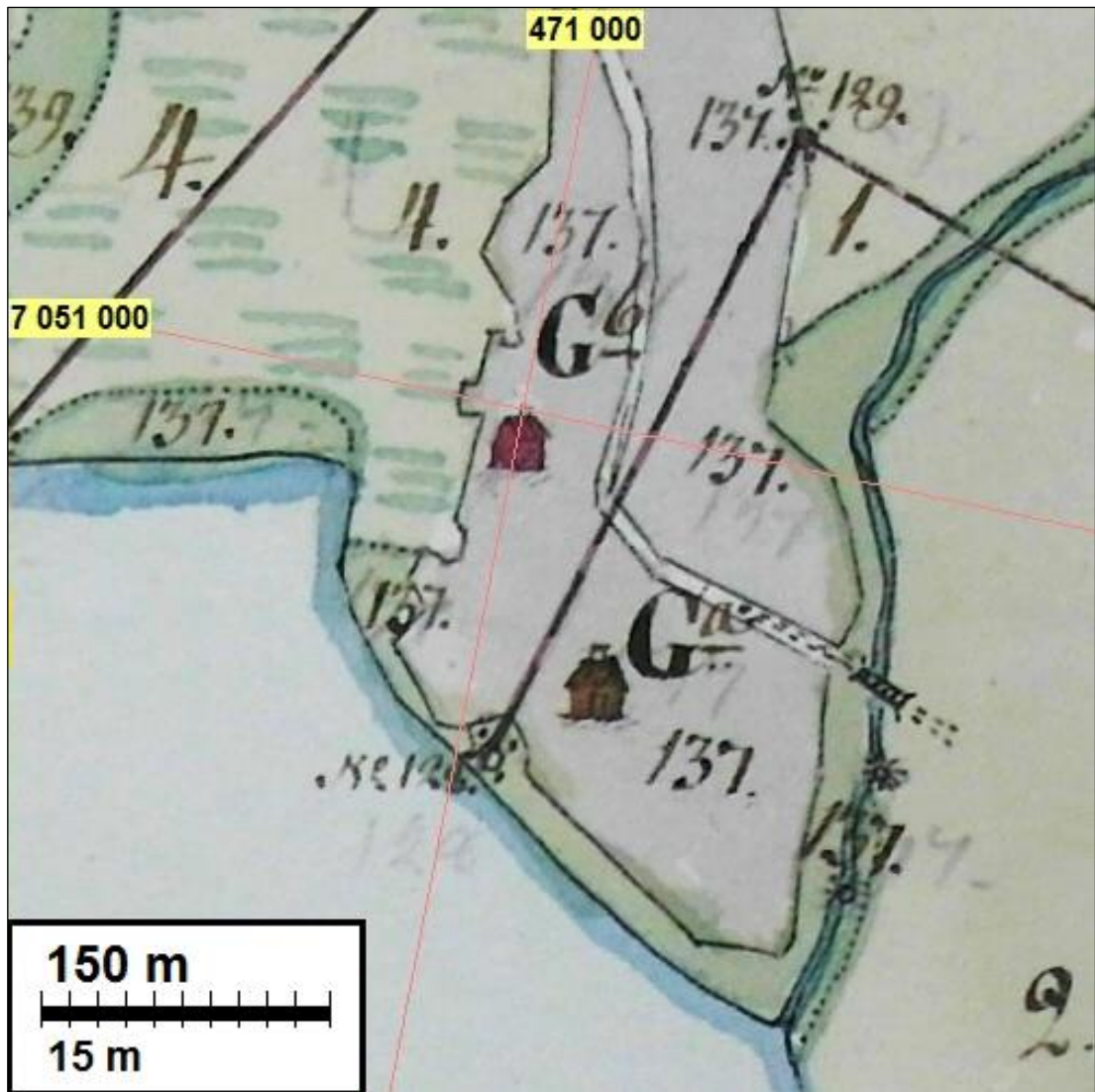
20 KIURUVESI RANTANEN

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 857 E: 471 067
 P: 7053 811 I: 3471 227

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,9 km lounaaseen.
 Huomiot: Isojakokartalta (v. 1794) paikannettu vanha talotontti sijoittuu autiotalon heinittyneeseen pihapiiriin. Nykyiseen peruskarttaan paikalle on merkattu vain yksi kylmälään oleva rakennus, kun vuoden 1991 peruskartassa paikalla on päärakennus ja kolme talousrakennusta. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

Vanha talotontti paikantuu 1990-luvun lopulla autoituneen tilan kohdalle. Etelä-kaakkoon.

21 KIURUVESI MÄKELÄ

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 983 E: 471 004
P: 7053 937 I: 3471 164

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,9 km lounaaseen.
Huomiot: Mäkelän vanha talotontti paikantuu (v. 1794 isojakokartan mukaan) nykyisen Mäkelän tilakeskuksen kohdalle, päärakennuksen ja talousrakennusten väliin. Maatalousvaltaisen elinkeinonsa säilyttänyt vanha talotontin paikka on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote on sivulla 49 ja isojakokarttaote on sivulla 50.

Vanha talotontti paikantuu nykyisen tilakeskuksen pihaa. Etelään.

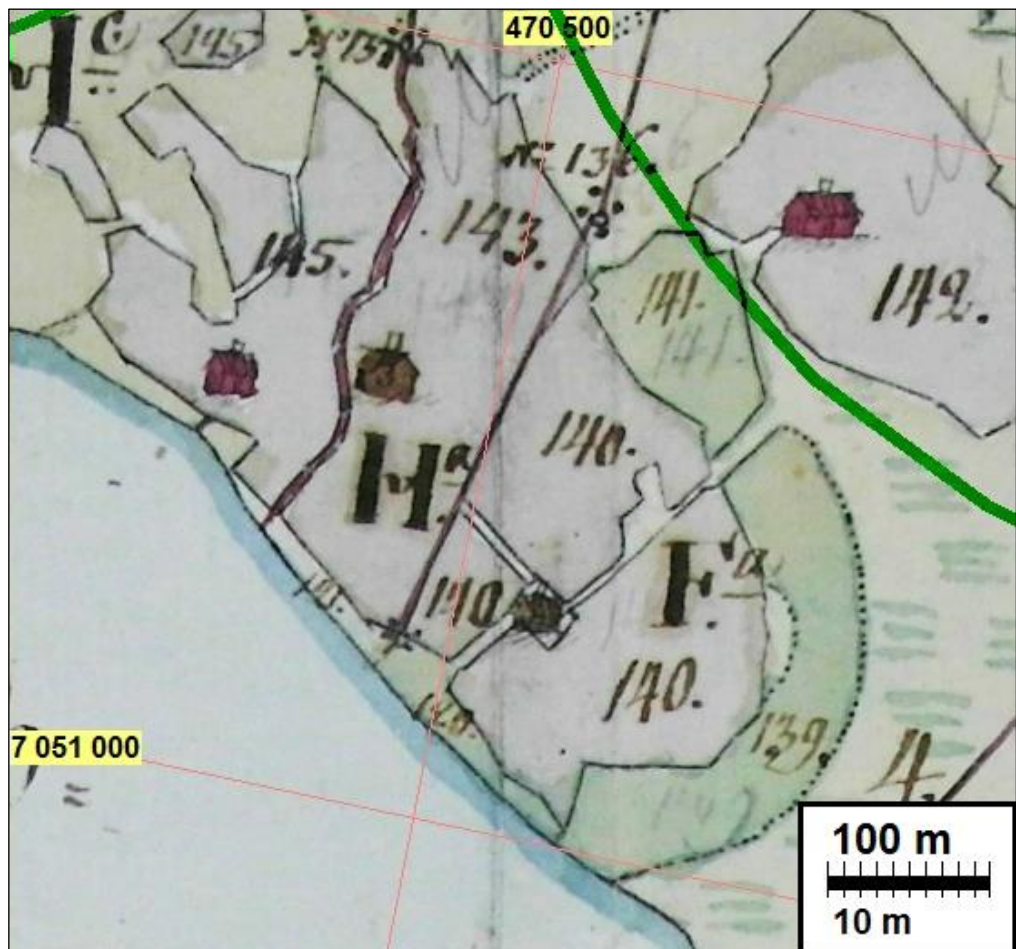
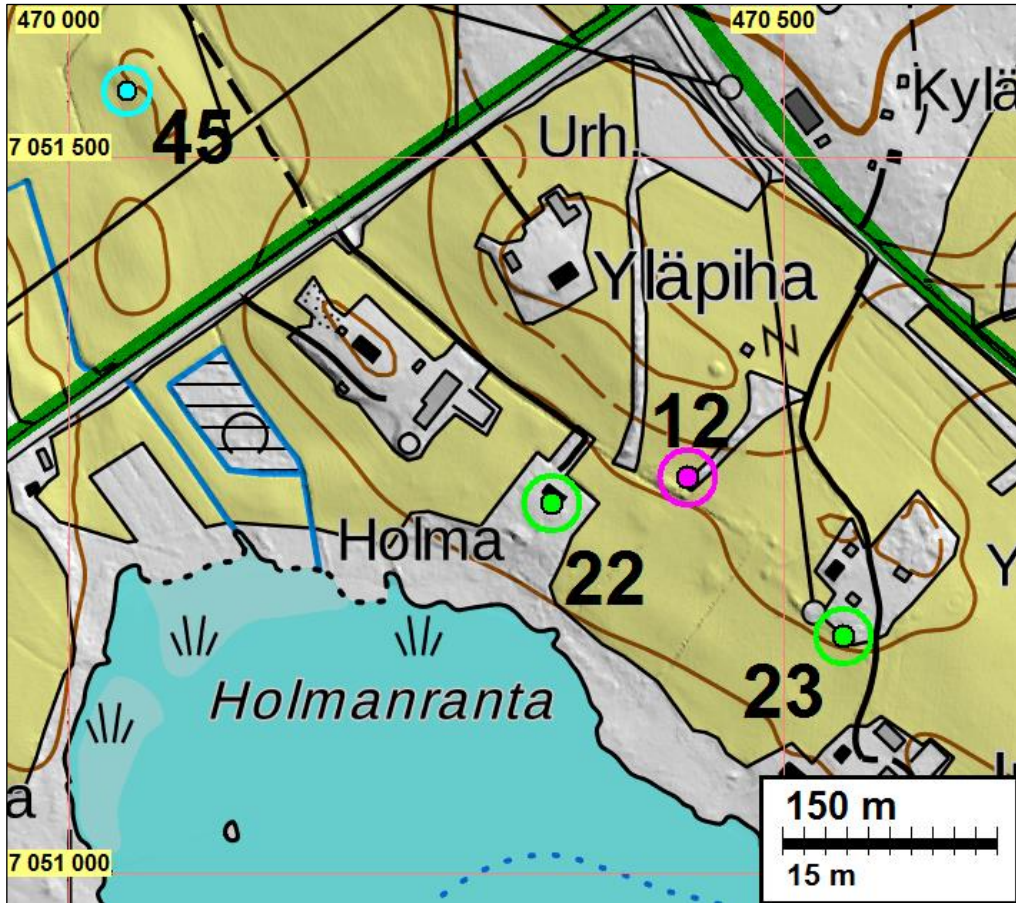
22 KIURUVESI PIETILÄ

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7051 258 E: 470 338
P: 7054 212 I: 3470 497

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 13,3 km lounaaseen.
Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu talotontti sijaitsee nykyisen Holman tilan kohdalla. Paikka on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa ja on edelleen maatalousvaltaisessa käytössä. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Kuva sivulla 38.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)

23 KIURUVESI JUSSILA

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7051 165 E: 470 542
 P: 7054 119 I: 3470 701

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi.
 Huomiot: Vuoden 1794 isojakokartalta paikannettu talotontti sijaitsee nykyisen Ylä-Jussilan tilan pihan etelälaidassa. Paikka on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa ja on edelleen maatalousvaltaisessa käytössä. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote ja isojakokarttaote ovat sivulla 52.

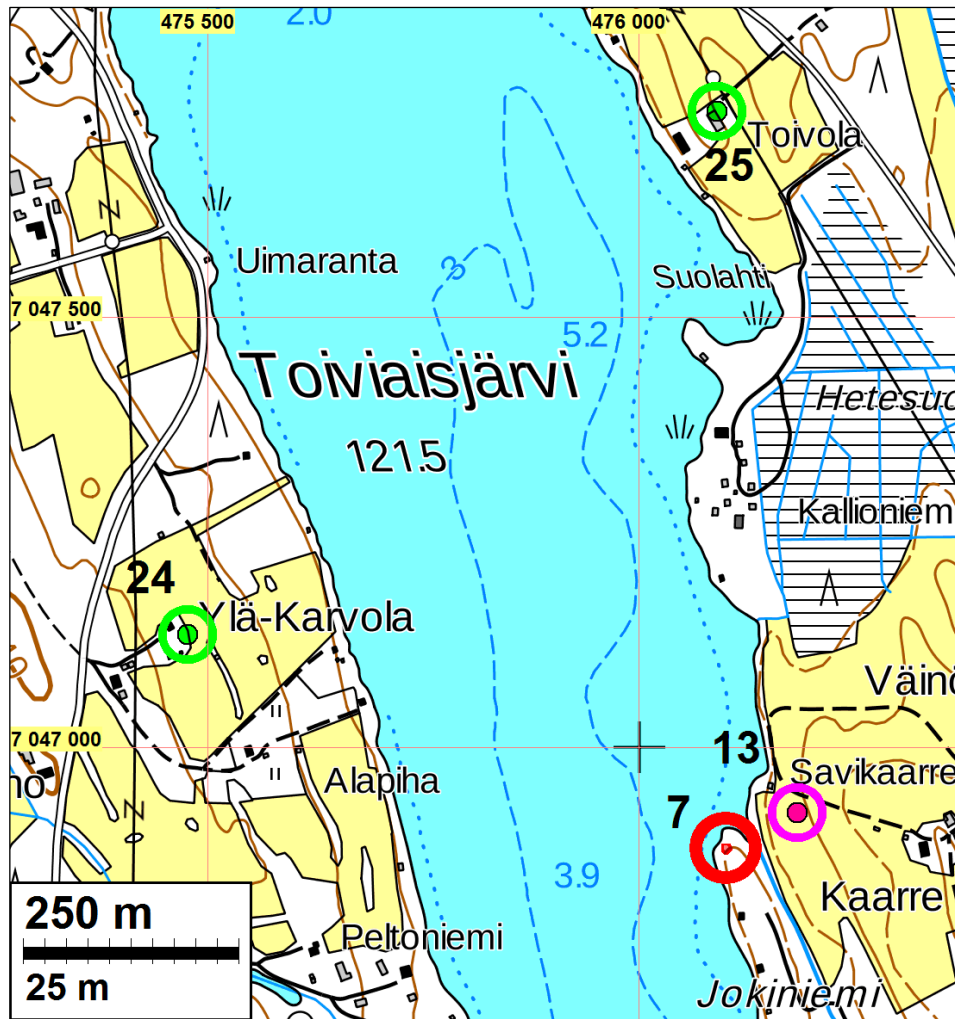
Vanha talotontti paikantuu nykyisen tilan pihapiirin etelälaitaan, kuvassa pellon taakse. Pohjoiseen.

24 KIURUVESI TOIVOLA

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7047 131 E: 475 477
 P: 7050 083 I: 3475 638

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,9 km lounaaseen.
 Huomiot: Vanha Toivolan talotontti (paikannettu vuoden 1794 isojakokartalta) sijaitsee nykyisen Ylä-Karvolan tilan pihapiirissä, Toivaisjärven länsilaidalla. Paikka on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote isojakokartasta vuodelta 1794 (D13:1/1-16 Hautakylä)
Talontontti Hb = Toivola (24)

Vanha talotontti paikantuu kuvassa näkyvän talon kohdalle. Itään.

25 KIURUVESI PIETILÄ

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7047 739 E: 476 091
P: 7050 692 I: 3476 253

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,0 km lounaaseen.
Huomiot: Vanha Toivolan talotontti (paikannettu vuoden 1794 isojakokartalta) sijaitsee nykyisen Ylä-Karvolan tilan pihapiirissä, Toiviaisjärven länsilaidalla. Paikka on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote on sivulla 54

Ote vuoden 1794 isojakokartasta (D13:1/1-16 Hautakylä).

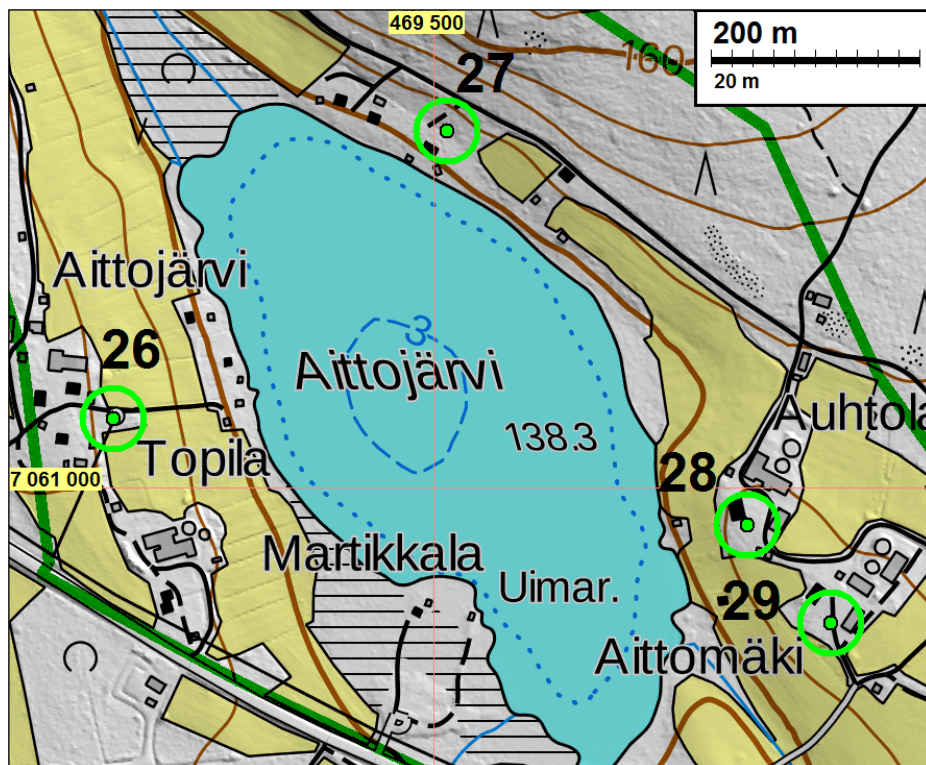
Vanha talotontti paikantuu kuvassa olevan tilakeskuksen kohdalle. Pohjoisluoteeseen.

26 KIURUVESI AITTOJÄRVI

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7061 066 E: 469 193
P: 7064 024 I: 3469 352

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,6 km länteen.
Huomiot: Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu Aittojärven talotontti sijoittuu nykyisen tilakeskuksen pihapiirin itälaidalle. Vanhan talotontin alue on säilyttänyt maatalousvaltaisen elinkeinonsa. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote pitäjänkartasta vuodelta 1847. Talonpaikat on osoitettu vihreillä nuolilla.

Pitäjänkartalta paikannettu talotontti sijoittuu kuvassa näkyvän tilakeskuksen pihapiiriin. Itään.

27 KIURUVESI TORPPA

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7061 342 E: 469 513
 P: 7064 300 I: 3469 672

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Huomiot: Pitäjänkartalta (v. 1847) paikannettu torppa sijaitsee Aittojärven pohjoispuolella. Torpan paikka sijaitsee nykyisen kesäasunnon pohjoispuolella. Vanhan kartan

avulla paikannetun torpan paikan kohdalla maastossa havaittiin pyöreähkö (hal-
kaisija noin 1,5 m, korkeus 60 cm) kiviröykkiö. Kyseessä on todennäköisesti pellon
raivauksessa syntynyt röykkiö. Kohde on muu kulttuuriperintökohde

Peruskarttaote on sivulla 56 ja pitäjänkarttaote on sivulla 57

Lapio pystyssä pitäjänkartalta paikannetun torpan kohdalla havaitun kiviröykkiön päällä. Lounaaseen.

28 KIURUVESI AUHTOLA

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7060 964 E: 469 801
P: 7063 922 I: 3469 960

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,0 km länteen.
Huomiot: Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu Auhtolan talotontti sijaitsee nykyisen Auhtolan talon kohdalla. Maatalousvaltaisen elinkeinonsa säilyttänyt kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote on sivulla 56 ja pitäjänkarttaote on sivulla 57.

Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen tilakeskuksen kohdalle. Etelään.

29 KIURUVESI AITTOMÄKI

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7060 870 E: 469 881
P: 7063 828 I: 3470 040

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 11,9 km länteen.
Huomiot: Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu Aittomäen talotontti sijaitsee nykyisen Aittomäen tilan pihapiirissä. Maatalousvaltaisen elinkeinonsa säilyttänyt kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote on sivulla 56 ja pitäjänkarttaote on sivulla 57

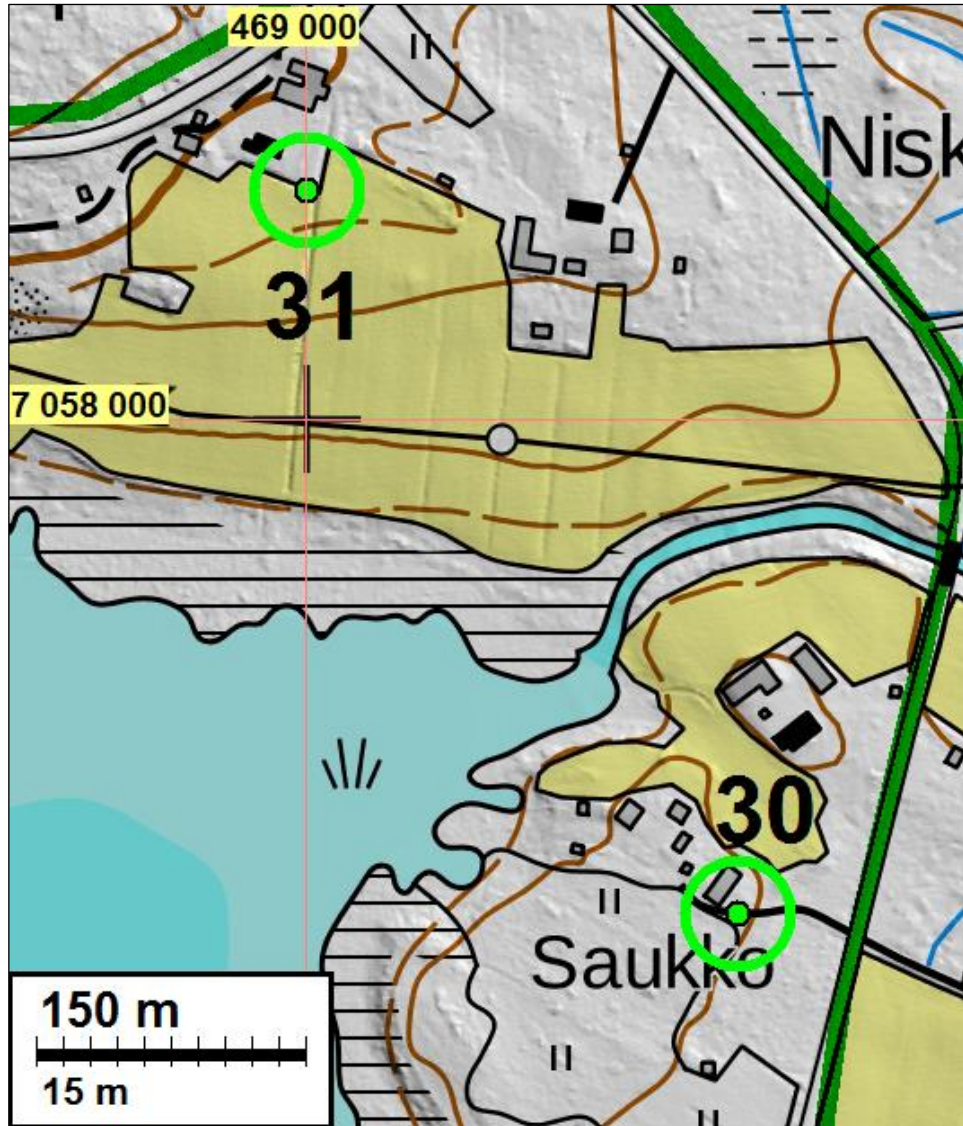
Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu talotontti sijoittuu nykyisen tilakeskuksen pihapiiriin. Luoteseen.

30 KIURUVESI SAUKKONIEMI

Mjtunnus: uusi kohde
Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7057 725 E: 469 241
P: 7060 682 I: 3469 400

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,3 km länteen.
Huomiot: Vanha talotontti paikannettiin vuoden 1847 pitäjänkartan avulla ja se sijoittuu autiotilan kohdalle. Autiotilan pihapiirin rakennukset ovat vielä pystyssä ja se on säilyttänyt alkuperäisen luonteensa. Kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote pitäjänkartasta vuodelta 1847. Talotontit on merkattu punaisella järven koillisrannalle.

Vanha talontontti paikantuu nykyisen autiotilan kohdalle. Kaakkoon.

31 KIURUVESI VAAKSJÄRVI

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talontontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7058 127 E: 469 001
 P: 7061 084 I: 3469 160

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 12,5 km länteen.
 Huomiot: Vanha talontontti (paikannettu vuoden 1847 pitäjänkartasta) sijaitsee Yläpihan tilan pihapiirin kaakkoisosaan. Maatalousvaltaisen elinkeinon säilyttänyt vanha talontontti on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskarttaote on sivulla 60 ja ote pitäjänkartasta on sivulla 60

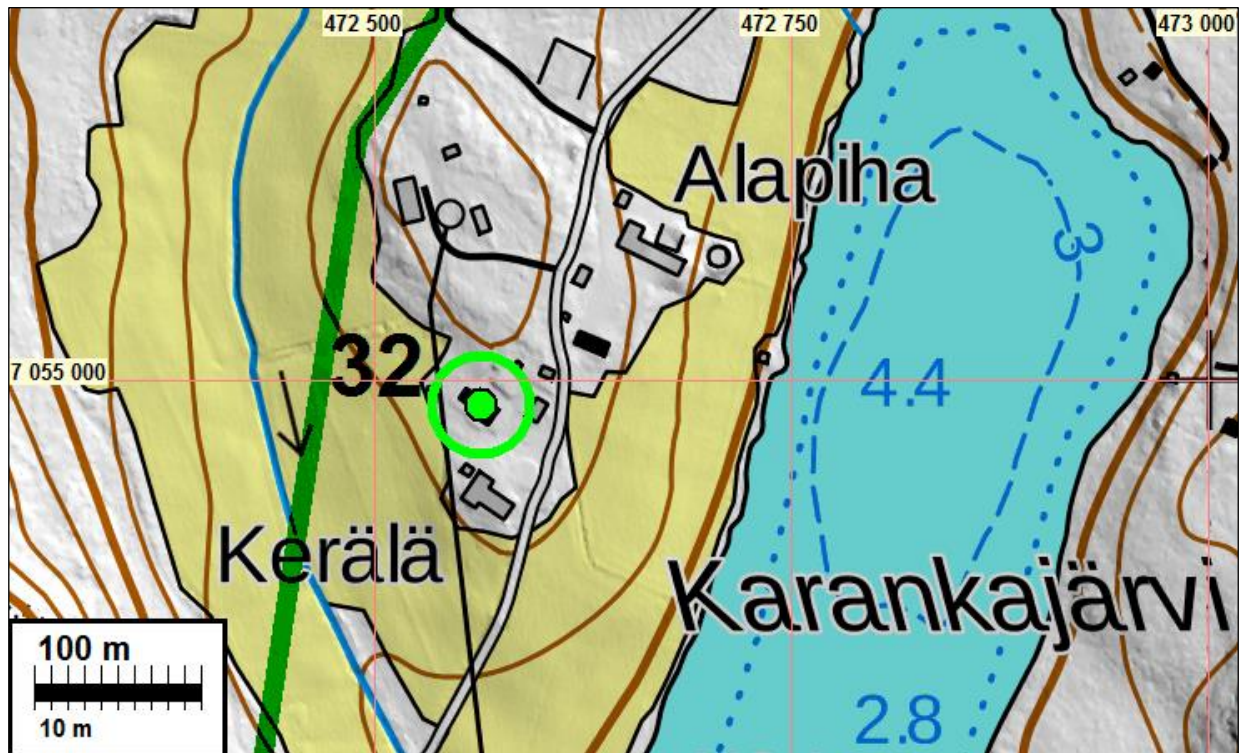
Pitäjänkartalta paikannettu talontontti sijoittuu nykyisen tilakeskuksen pihapiiriin. Kaakkoon.

32 KIURUVESI KERÄLÄ

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordinatit: N: 7054 985 E: 472 564
 P: 7057 941 I: 3472 724

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 9,6 km länteen.
 Huomioit: Vanha talotontti paikannettiin vuoden 1847 pitäjänkartalta. Nykyisen Kerälän talon pihapiiriin paikantuva vanha talotontti sijaitsee vanhan luonteensa säilyttäneellä alueella ja on muu kulttuuriperintökohde.

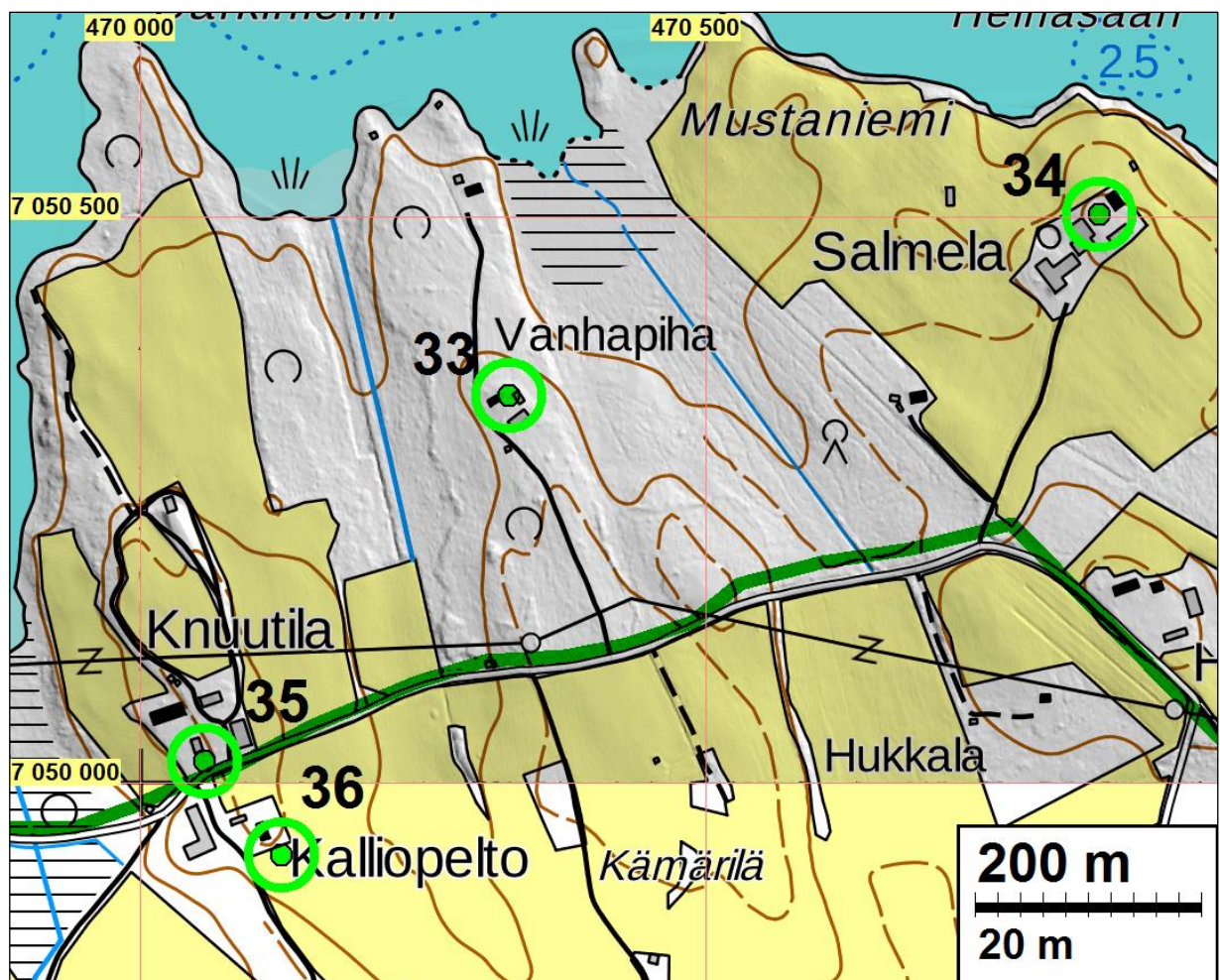
Vanhan talotontin sijaintia. Luoteeseen.

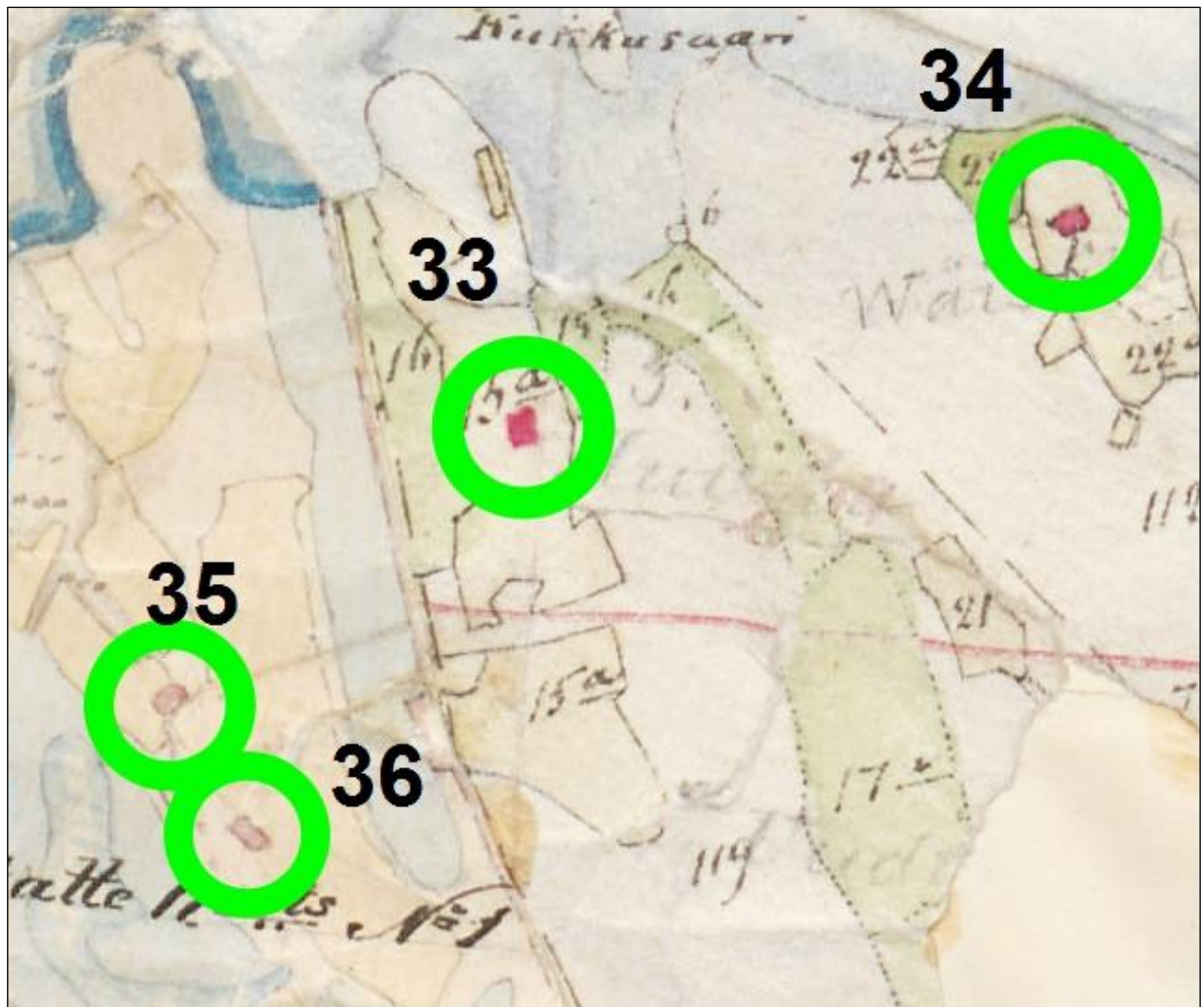
33 KIURUVESI HUTILA

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordinatit: N: 7050 342 E: 470 326
 P: 7053 296 I: 3470 485

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi
 Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 13,8 km lounaaseen.
 Huomiot: Vuoden 1847 pitäjänkartalta paikannettu talotontti sijoittuu Vanhapihan talon kohdalle. Alkuperäisen luonteensa säilyttänyt kohde on muu kulttuuriperintökohde.

Ote pitäjänkartasta vuodelta 1847. Talotontit vihreiden ympyröiden sisällä.

Vanha talotontti paikantuu kuvassa olevaan pihapiiriin. Itään.

34 KIURUVESI WÄISTILÄ

Mjtunnus: uusi kohde
 Laji: muu kulttuuriperintökohde
 Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
 Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 502 E: 470 848
P: 7053 456 I: 3471 008

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Huomiot: Vanha talotontti (paikannettu vuoden 1847 pitäjänkartalta) sijaitsee Salmelan tilakeskuksen pihapiirin koillislaidalla. Vanhan talotontin alue on säilyttänyt maatalousvaltaisen ympäristönsä ja se on muu kulttuuriperintökohde.

Peruskartta ote on sivulla 63 ja pitäjänkarttaote on sivulla 64.

Pitäjänkartalta paikannettu vanha talotontti sijoittuu nykyisen tilakeskuksen kohdalle. Pohjoiskoilliseen.

35 KIURUVESI KNUUTILA

Mjtunnus: uusi kohde

Laji: muu kulttuuriperintökohde
Tyyppi: asuinpaikka, talotontti
Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 019 E: 470 057
P: 7052 973 I: 3470 216

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 14,3 km lounaaseen.

Huomiot: Pitäjänkartalta (v. 1847) paikannetut kaksi Knuutilan talotonttia sijaitsevat nykyisen Järventauksentien etelä- ja pohjoispuolella. Pohjoisempi sijoittuu Knuutilan tilakeskuksen etelälaidalla ja eteläisempi Kalliopellon tilakeskuksen pohjoisosaan. Molempien kohteiden alueella on säilynyt niiden maatalousvaltainen elinkeino - molemmat kohteet ovat muita kulttuuriperintökohteita.

Peruskartta ote on sivulla 63 ja pitäjänkarttaote on sivulla 64.

Pitäjänkartalta paikannetut Knuutilan talotontit sijoittuvat nykyisin asuttujen tilojen pihapiiriin. Pohjoiseen.

36 KIURUVESI KNUUTILA (KALLIOPELTO)

Mjtunnus: uusi kohde

Laji: muu kulttuuriperintökohde

Tyyppi: asuinpaikka, talotontti

Ajoitus: historiallinen

Koordin: N: 7050 019 E: 470 057
P: 7052 973 I: 3470 216

Tutkijat: Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 14,3 km lounaaseen.

Huomiot: Pitäjänkartalta (v. 1847) paikannetut kaksi Knuutilan talotonttia sijaitsevat nykyisen Järventauksentien etelä- ja pohjoispuolella. Pohjoisempi sijoittuu Knuutilan tilakeskuksen etelälaidalla ja eteläisempi Kalliopellon tilakeskuksen pohjoisosaan. Molempien kohteiden alueella on säilynyt niiden maatalousvaltainen elinkeino # molemmat kohteet ovat muita kulttuuriperintökohteita.

Peruskartta ote on sivulla 63 ja pitäjänkarttaote on sivulla 64.

Pitäjänkartalta paikannetut Knuutilan talotontit sijoittuvat nykyisin asuttujen tilojen pihapiiriin. Kaakkoon.

Irtolöytöpaikat**37 KIURUVESI ONNELA**

Mjtunnus: 1000013375
 Laji: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

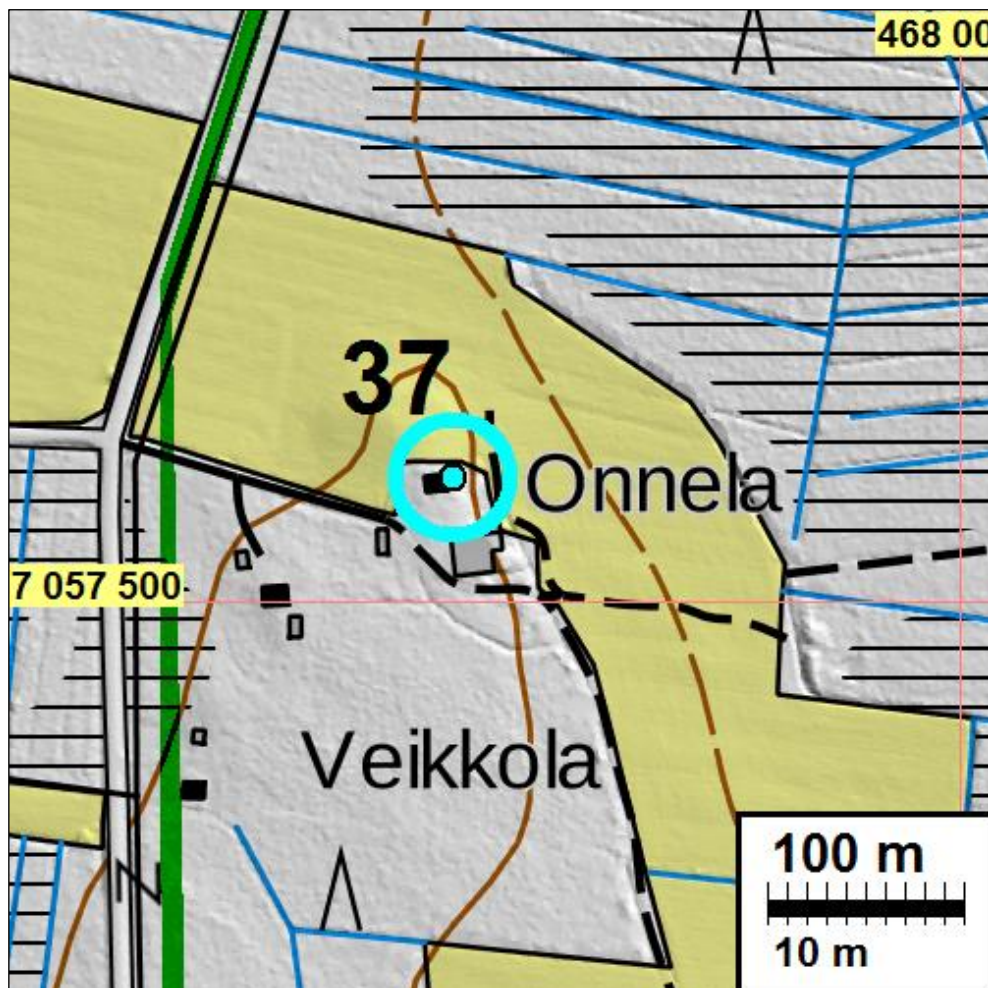
Koordin: N: 7057 563 E: 467 742 Z: 130
 P: 7060 520 I: 3467 900

Tutkijat: Heikki Matislainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 13,8 km länteen.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Peltotöiden yhteydessä löytynyt kivitaltta Vaaksjärven länsipuolelta, harjanteen korkeimmalta kohdalta.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

38 KIURUVESI KAUPPALA

Mjtunnus: 1000013371
 Laji: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

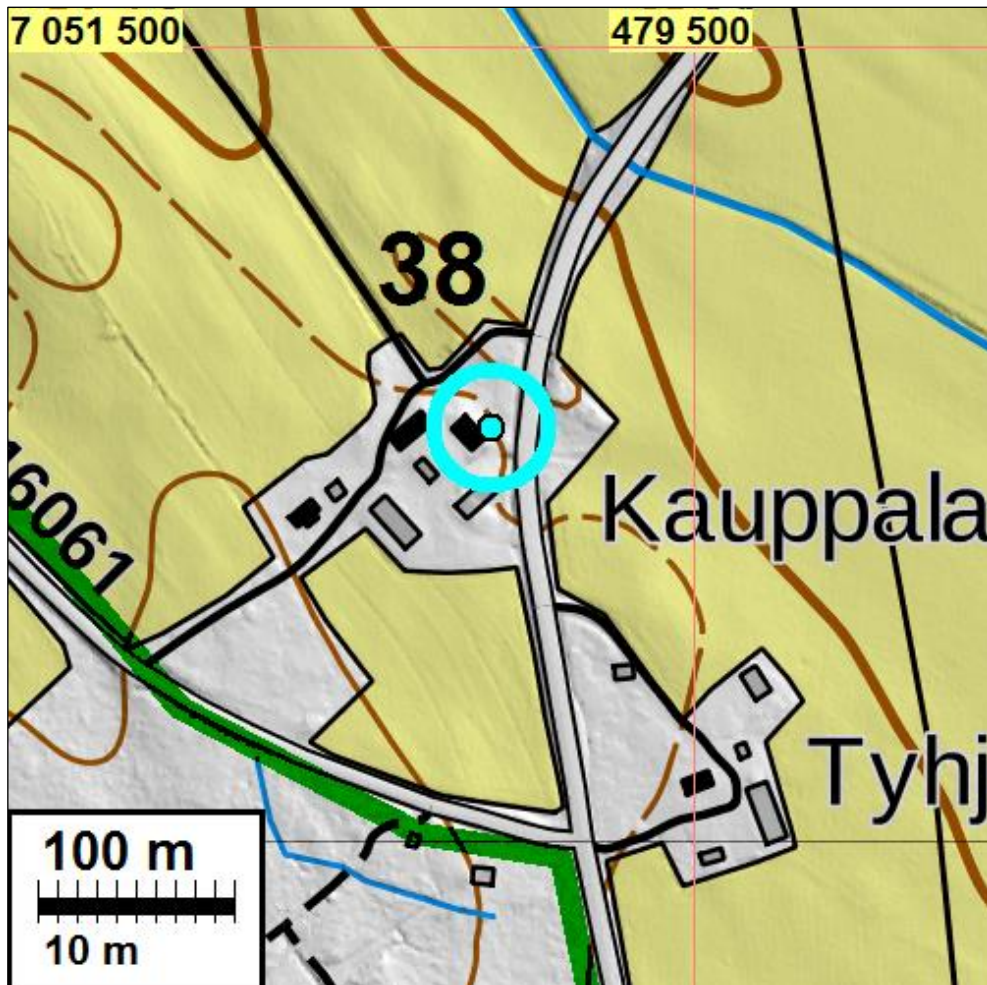
Koordin: N: 7051 306 E: 479 397 Z: 102
P: 7054 260 I: 3479 560

Tutkijat: Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 7,5 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Poikkileikkaukseltaan nelikulmainen kivikirves (KM 2042:7) on löytynyt Kilpijärven eteläpään kaakkoispuolelta.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

39 KIURUVESI KORKEALAHTI

Mjtunnus: 1000013377

Laji: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

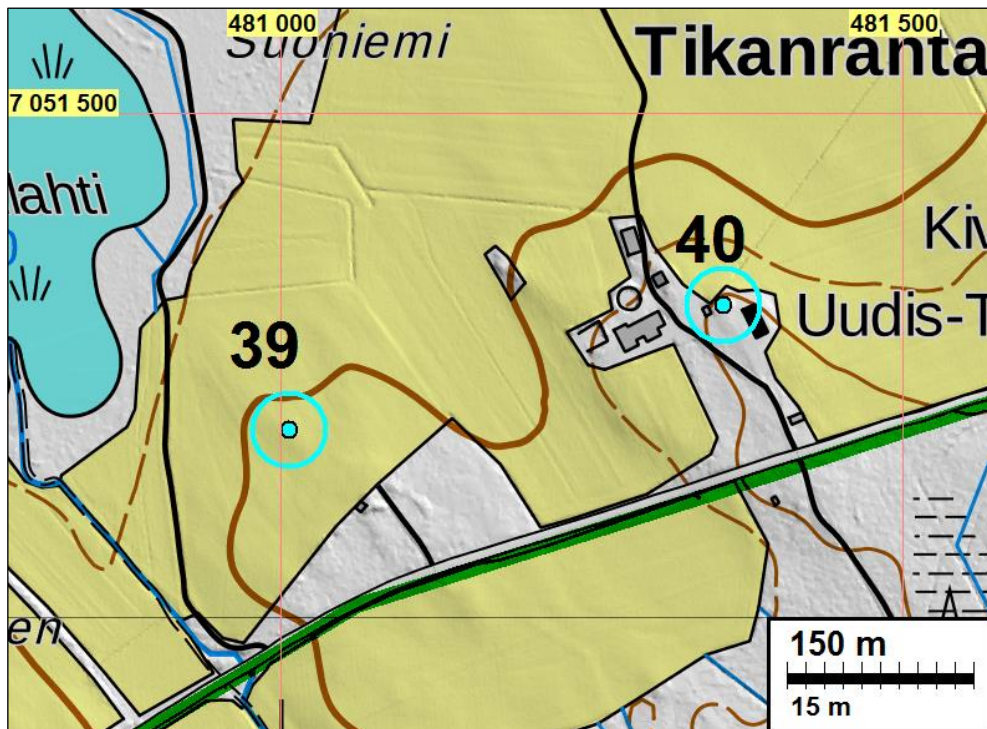
Koordin: N: 7051 246 E: 481 007 Z: 100
P: 7054 200 I: 3481 171

Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 7,3 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Tasataltta on löytynyt Hautajärven eteläpuolelta, Korkealahdenlounaisrannalta.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

40 KIURUVESI UUDIS-TIKKA

Mjtunnus: 1000013378
Laji: löytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7051 346 E: 481 356
P: 7054 300 I: 3481 520

Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 7,1 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Hautajärven eteläpuolella olevan tilan mailta löytynyt kivitaltta. Tila sijaitsee Hautajärvestä loivasti kohoavalla niemekkeellä.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

Peruskarttaote on sivulla 69

41 KIURUVESI PAJALA

Mjtunnus: 1000013367
Laji: löytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7052 485 E: 481 476 Z: 105

P: 7055 440 I: 3481 640

Tutkijat: Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,0 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Kourutaltoa on löytynyt ojaa kaivettaessa Hautajärven pohjoisrannalta, Kylmäpuron luonnonniityltä.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

Peruskarttaote on sivulla 69.

42 KIURUVESI PENNALA

Mjtnnus: 1000013369

Laji: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7052 555 E: 482 776 Z: 100

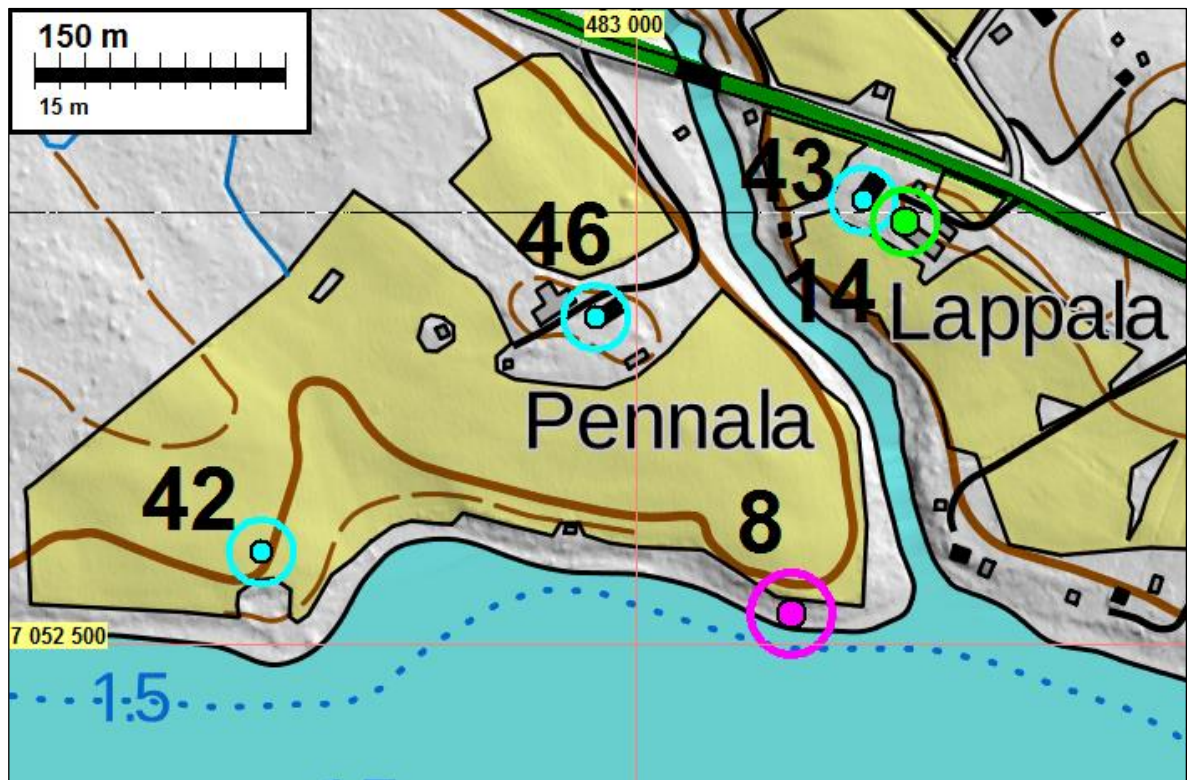
P: 7055 510 I: 3482 940

Tutkijat: Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,1 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Liuske-esine KM 23884.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

43 KIURUVESI LAPPALA

Mjtunnus: 1000013379

Laji: löytöpaikka

Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7052 765 E: 483 136 Z: 100
P: 7055 720 I: 3483 300

Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 5,9 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Hautajärvestä lähtevän Hautajoen niskasta, Hautajoesta nousevalla rinteellä sijainneen talon mailta löydetty useita kivitalttoja.Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

Peruskarttaote on sivulla 70

44 KIURUVESI POSKILAMPI

Mjtunnus: 1000013376

Laji: löytöpaikka

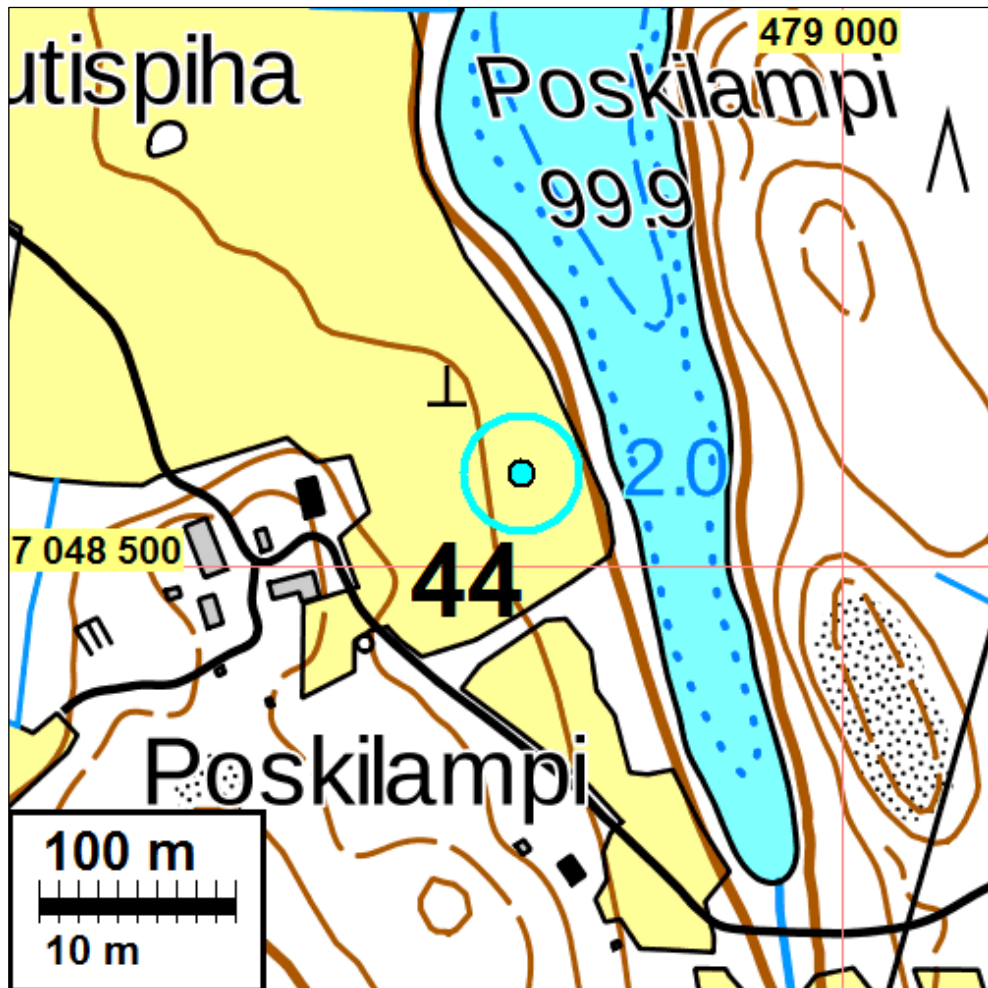
Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7048 547 E: 478 837
P: 7051 500 I: 3479 000

Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Kiuruveden kirkosta 10,3 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Liuskeesta tehty nuolenkärki on löytynyt peltotöiden yhteydessä Rytlynjärvenpohjoispään länsipuolelta, Poskilammen länsirannalta. Peltto oli kyntämättä vuoden 2008 inventoinnin yhteydessä.Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

45 KIURUVESI HOLMA

Mjtnnus: 1000013374
 Laji: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

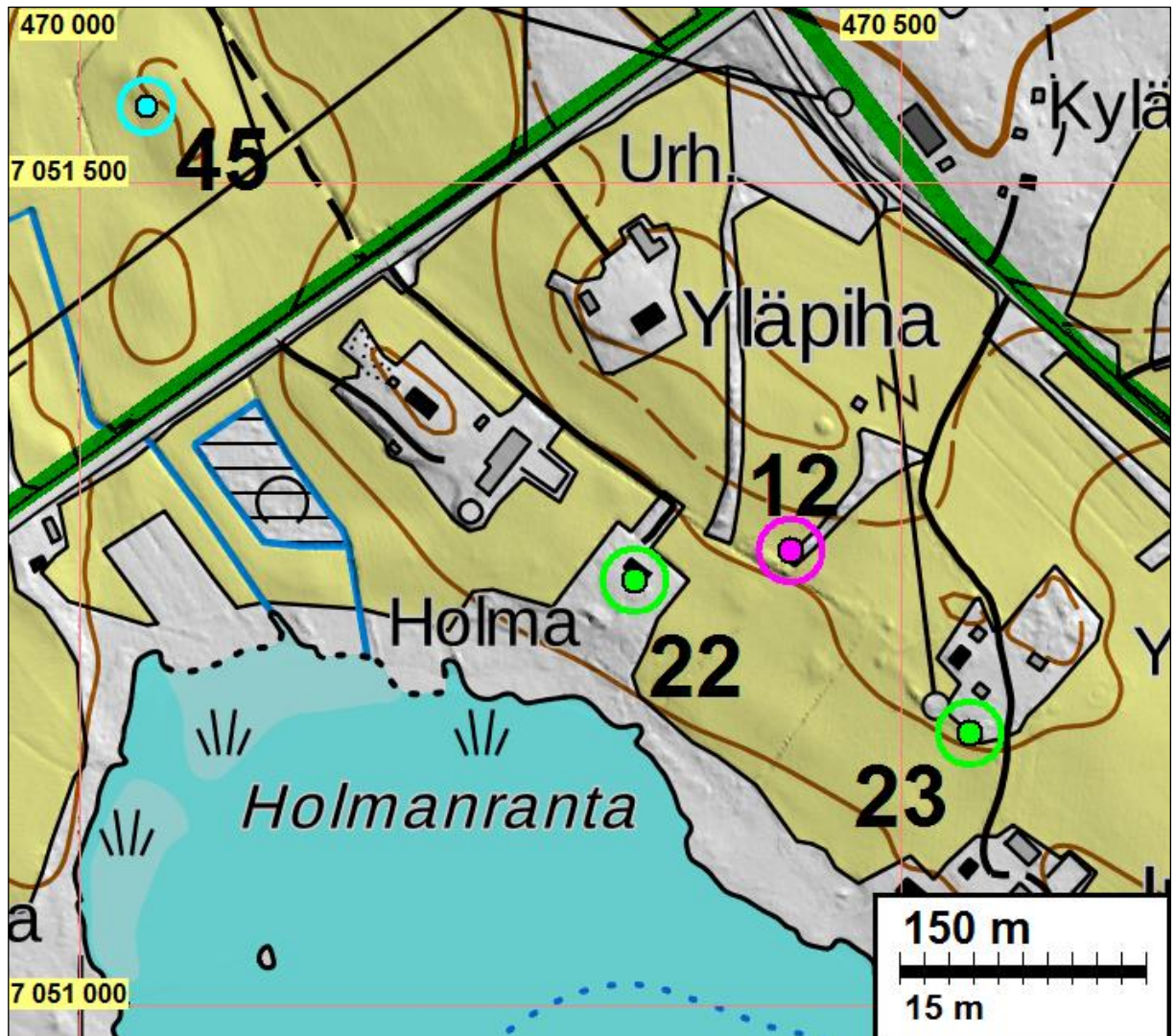
Koordin: N: 7051 546 E: 470 041 Z: 146
 P: 7054 500 I: 3470 200

Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 13,4 km lounaaseen.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Hiekanoton yhteydessä löytynyt punaisesta hiekkakivestä tehty reikäkivi Kalliojärven pohjoisrannalta.

Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

46 KIURUVESI PENNALA 2

Mjtunnus: 1000013370
 Laji: löytöpaikka
 Ajoitus: kivikautinen

Koordin: N: 7052 695 E: 482 976 Z: 105
 P: 7055 650 I: 3483 140

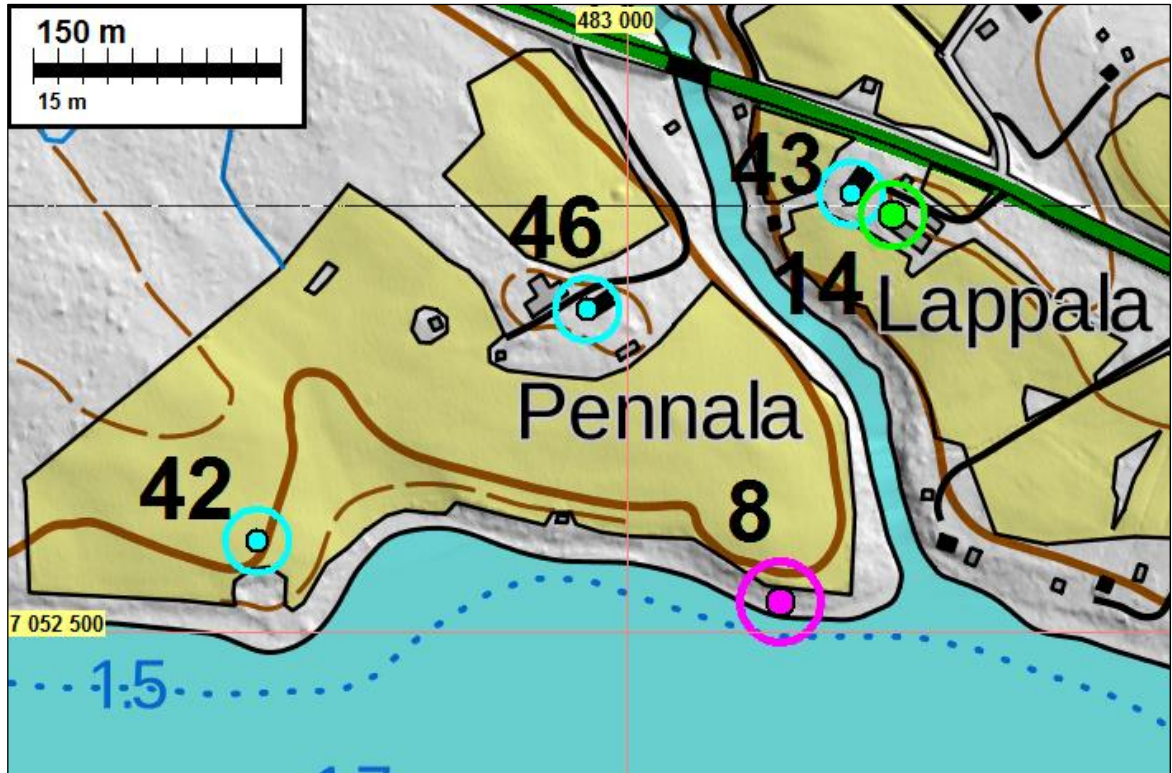
Tutkijat: Heikki Matiskainen 1977 inventointi, Timo Jussila & Hannu Poutiainen 2008 inventointi, Teemu Tiainen & Timo Sepänmaa 2016 inventointi

Sijainti: Paikka sijaitsee Kiuruveden kirkosta 6,0 km etelään.

Huomiot: Muinaisjäännösrekisteri: Karjalaistyyppinen kapeaharjainen tasataltta (KM 3564) löytynyt peltotöiden yhteydessä Hautajärven eteläpään pohjoisrannalta, Hautajoen niskasta.

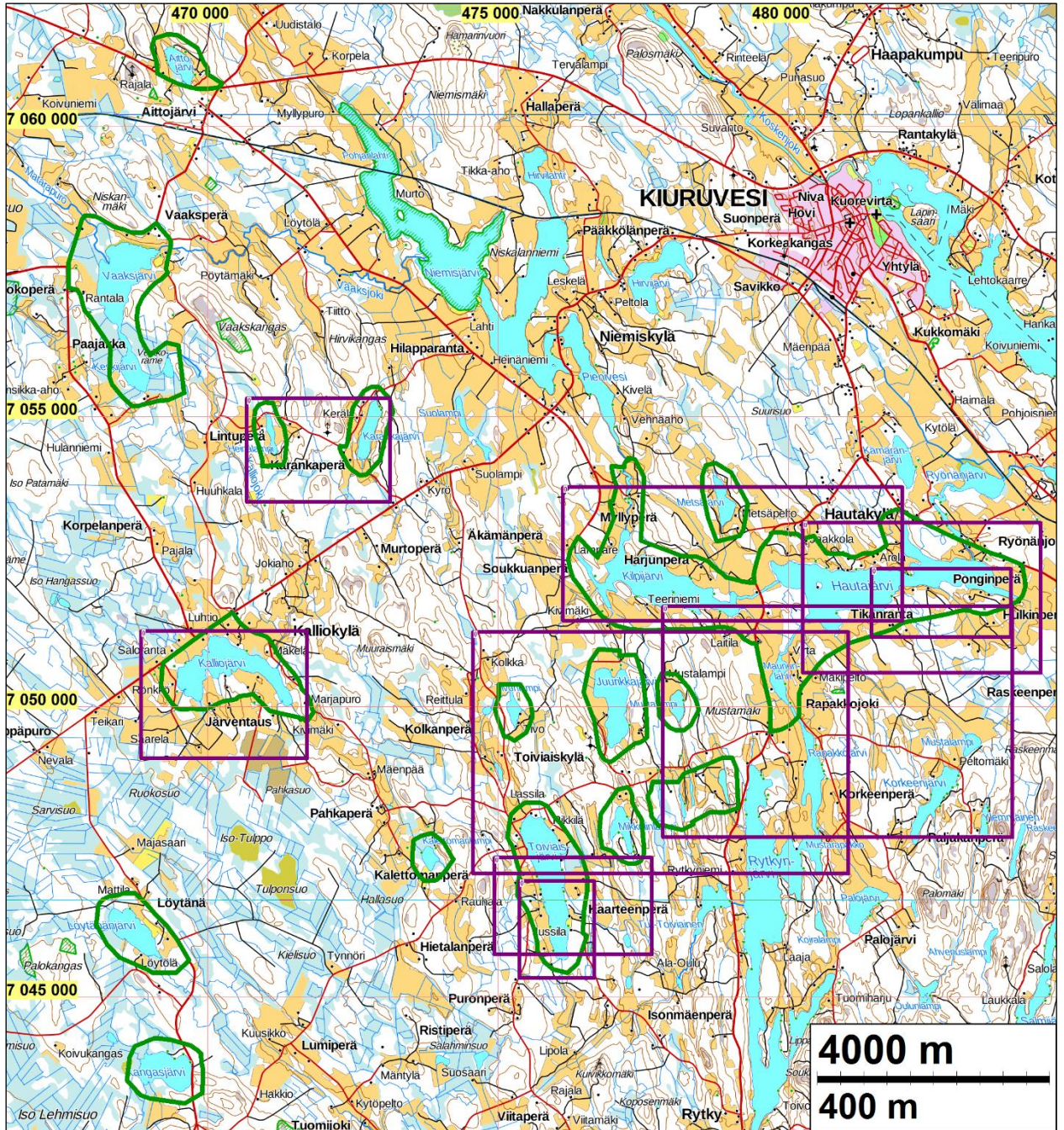
Tiainen & Sepänmaa 2016: Ei uusia havaintoja.

Peruskarttaote on sivulla 70

Isojakokarttojen kattavuus

Violetit suorakaiteet osoittavat isojakokarttojen kattavuuden inventointialueilla. Koko inventointialue tarkastettiin 1840-luvun pitäjänkartoilta sekä vanhoilta peruskartoilta (1970- ja 1990-luvut).

Liite:

Kuljetut alueet

Inventointialue tutkittiin ja arvioitiin kokonaisuudessaan eri menetelmin. Maastossa käytiin läpi kartalla sinisellä merkatut alueet.

